UCHWAŁA NR XXXIV/705/13

RADY MIASTA TYCHY

z dnia 26 września 2013 r.

w sprawie przyjęcia raportu z wykonania w latach 2004 – 2012 „Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy".

Na podstawie art. 18 ust.1 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm.), w związku z art.18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta Tychy, po zaopiniowaniu przez Komisję Infrastruktury Miejskiej i Ochrony Środowiska

Rada Miasta Tychy przyjmuje

§ 1

Raport z wykonania w latach 2004 – 2012 „Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy" stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tychy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Tychy

/-/ mgr Zygmunt Marczuk

Rada Miasta
Tychy

Załącznik
do Uchwały Nr XXXIV/705/13
Rady Miasta Tychy
z dnia 26 września 2013r.



Raport
z wykonania w latach 2004-2012
Programu ochrony środowiska
dla miasta Tychy

Warszawa, 2013

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 4

2. PODSTAWA WYKONANIA PRACY 4

3. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA 4

4. MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA RAPORTU… 5

5. REALIZACJA ZAŁOŻONYCH W PROGRAMIE… CELÓW DŁUGOTERMINOWYCH ORAZ CELÓW KRÓTKOTERMINOWYCH I ZADAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA TERENIE MIASTA TYCHY 6

5.1 Ocena stopnia realizacji celów długoterminowych sformułowanych w *Programie…* w odniesieniu do poszczególnych sektorów środowiska 9

5.1.1 Poprawa stanu czystości zasobów wodnych 9

5.1.2 Poprawa stanu czystości powietrza 22

5.1.3 Zmniejszenie uciążliwości w zakresie hałasu 26

5.1.4 Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym 43

5.1.5 Ochrona powierzchni i gospodarka odpadami 46

5.1.6 Ochrona przyrody 57

5.2 Ocena stopnia realizacji celów krótkoterminowych (na lata 2004 – 2007) oraz zadań sformułowanych w *Programie…* w odniesieniu do poszczególnych sektorów środowiska 62

5.2.1 Ochrona zasobów wodnych 62

5.2.2 Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem 74

5.2.2 Gospodarka odpadami 87

5.2.4 Ochrona przed hałasem 90

5.2.5 Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym 92

5.2.6 Ochrona gleb użytkowanych rolniczo 93

5.2.7 Ochrona przyrody 95

6. PODSUMOWANIE WRAZ Z WNIOSKAMI 98

SPIS TABEL I RYSUNKÓW 102

Wykaz skrótów użytych w opracowaniu:

bd	- brak danych;
Dz. U.	- dziennik ustaw;
EFRR	- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;
FS	- Fundusz Spójności;
GDDKiA	- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad;
GFOŚiGW	- Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
GZM	- Górnośląski Związek Metropolitalny;
MOSiR	- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
MPGO MASTER	- Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami i Energetyki Odnawialnej MASTER Sp. z o.o.;
MZBM	- Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych;
NFOŚiGW	- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
PEC	- Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. w Tychach;
PFOŚiGW	- Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
PKM	- Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Tychach;
POIŚ	- Program Infrastruktura i Środowisko;
RCGW	- Regionalne Centrum Gospodarki Wodno – Ściekowej S.A.;
RPO WSL	- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego;
RPWiK	- Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Tychach S.A.;
WFOŚiGW	- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
WIOŚ	- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska;

1. WPROWADZENIE

Raport z wykonania w latach 2004-2012 Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy został sporządzony na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150 z późn. zm.), zgodnie z zapisami którego *„z wykonania programów organ wykonawczy (...) gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia (...) radzie gminy".*

Program ochrony środowiska dla miasta Tychy został przyjęty Uchwałą Nr 0150/XV/332/03 Rady Miasta Tychy z dnia 18.12.2003 r. i Uchwałą Nr 0150/XVI/340/04 Rady Miasta Tychy z 29.01.2004 r. ws. zmiany Uchwały Nr 0150/XV/332/03 Rady Miasta Tychy z dnia 18.12.2003 r.

Niniejszy raport jest pierwszym dokumentem przedstawiającym i podsumowującym działania zrealizowane w zakresie ochrony środowiska na terenie miasta Tychy. Dlatego też obejmuje on realizację celów i zadań w latach 2004-2012 w odniesieniu do stanu aktualnego przedstawionego w *Programie ochrony środowiska ....*

2. PODSTAWA WYKONANIA PRACY

Podstawą wykonania niniejszej pracy jest Umowa Nr IKO.272 105 2013 z dnia 2 kwietnia 2013 roku zawarta pomiędzy Miastem Tychy – Miastem na prawach powiatu a Państwowym Instytutem Geologicznym – Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie, realizowana przez zespół autorski w składzie: dr Joanna Fajfer, mgr Paulina Kostrz-Sikora.

3. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Celem niniejszego *Raportu* jest przedstawienie stopnia realizacji przewidzianych do osiągnięcia w „*Programie ochrony środowiska dla miasta Tychy"* celów długo- i krótkoterminowych oraz związanych z nimi zadań w zakresie ochrony środowiska.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* nie określa wymagań dotyczących zakresu, formy i struktury raportu z realizacji gminnego programu ochrony środowiska. W związku z powyższym przyjęto, że raport będzie dotyczył oceny realizacji poszczególnych celów, które w *Programie...* uznano za priorytetowe. Ponadto ocenie zostanie poddany stan realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w porównaniu do założeń przyjętych w dokumencie wyjściowym. Wnioski wynikające z przeprowadzonej oceny stanu realizacji niniejszego opracowania będą stanowić wytyczne do opracowania *Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy do 2020 r.*

Niniejszy *Raport z wykonania w latach 2004-2012 Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy* składa się z następujących rozdziałów:

Rozdział 1: ***Wprowadzenie*** – zawiera informacje na temat przepisów prawnych obligujących organy wykonawcze administracji do sporządzania raportów z realizacji programów środowiska oraz datę i numer uchwały przyjmującej *Program ochrony środowiska dla miasta Tychy*, a także horyzont czasowy, jaki obejmuje *Rapo*rt.

Rozdział 2: ***Podstawa wykonania pracy*** - prezentuje podstawę formalną wykonania *Raportu*.

Rozdział 3: ***Cel i zakres opracowania*** - zawiera informacje dotyczące celu i zakres *Raportu* oraz krótkie omówienie zawartości poszczególnych rozdziałów.

Rozdział 4: ***Materiały wykorzystane do opracowania Raportu*** - wskazuje materiały źródłowe będące podstawą wykonania opracowania.

Rozdział 5: ***Realizacja założonych w Programie… celów długoterminowych oraz celów krótkoterminowych i zadań w zakresie ochrony środowiska na terenie miasta Tychy*** przedstawia przeprowadzoną w oparciu o pięciostopniową skalę ocenę stopnia realizacji poszczególnych celów, kierunków działań i zadań sformułowanych w odniesieniu do konkretnych sektorów środowiska i zawartych w dokumencie źródłowym, tj. w *Programie...* w okresie sprawozdawczym.

Rozdział 6: ***Podsumowanie wraz z wnioskami*** – zawiera podsumowanie, w którym przedstawiono wnioski z przeprowadzonej analizy z określeniem, które działania na terenie miasta wymagają dalszego udoskonalania oraz wskazówki do aktualizacji programu ochrony środowiska.

4. MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA *RAPORTU…*

Przy opracowaniu *Raportu…* zostały wykorzystane dane statystyczne i dane o stanie środowiska oraz materiały i informacje przekazane przez upoważnionych pracowników Urzędu Miasta w Tychach.

W niniejszym *Raporcie…* wykorzystano informacje z:
- Urzędu Miasta w Tychach, w tym m.in.:
  - z Wydziału Komunalnego, Ochrony Środowiska i Rolnictwa,
  - z Wydziału Geodezji,
  - Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności, Spraw Obronnych i Pionu Ochrony,
  - Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji,
- Regionalnego Centrum Gospodarki Wodno – Ściekowej S.A. w Tychach,
- Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Tychach S.A.,
- Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. w Tychach,
- Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w Tychach,
- Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Tychach,
- Tyskich Linii Trolejbusowych Sp. z o.o.,
- Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami i Energetyki Odnawialnej MASTER Sp. z o.o.,
- Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach,
- Tauron Ciepło S.A., Zakład Wytwarzania Tychy,
- ankietyzacji podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie miasta Tychy, w tym m.in.:
  - Fiat Auto Poland S.A.,
  - Sertop Sp. z o.o.,
  - spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych (Spółdzielnia Mieszkaniowa „Kora”, Tyska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Oskard”, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wspólnota”, Tyska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zuzanna”, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Fundament”, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokum”, Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Hetmańskiej 11-13, Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Honoraty 31-37, Śląsko – Dąbrowska Spółka Mieszkaniowa Sp. z o.o. Administracja Wesoła, Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sienkiewicza 10-12-14, Wspólnota Mieszkaniowa Budynku Nr 20 ABCD przy ul. Barona);
- ankietyzacji podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie miasta Tychy przeprowadzonej przez Urząd Miasta w Tychach w 2009 r. w związku z gromadzeniem informacji o stopniu wykonania w latach 2004 – 2007 zadań ujętych w *Programie ochrony środowiska* (Spółdzielnia Mieszkaniowa „Kora”, Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Tychach, Elektrociepłownia Tychy S.A., Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tychach, Oczyszczalnia Ścieków Czułów Sp. z o.o., Tyskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp.

z o.o., Kompania Piwowarska S.A., Eko-Zag Sp. z o.o., Fenice Poland Sp. z o.o., Zespół Zarządców Nieruchomości WAM Sp. z o.o. Oddział Częstochowa (Filia Gliwice), Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach Biuro Terenowe Bieruń – Pszczyna, Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Tychach S.A., PSM „Stella", Z.U.H. „Honorata", Spółka Mieszkaniowa Wesoła, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Razem");

- opracowań i dokumentów przygotowanych dla miasta, m.in.:
  - sprawozdań z realizacji budżetu za lata 2004 – 2012,
  - „Ocena przebiegu realizacji zadań programu ochrony powietrza w zakresie zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza pyłem w mieście Tychy", Sozoprojekt Sp. z o.o., 2005 r.
  - Sprawozdania z realizacji „Planu gospodarki odpadami dla miasta Tychy" (Uchwała Nr 0150/VII/171/07 Rady Miasta Tychy z dnia 31 maja 2007 r.).
  - Aktualizacja „Planu gospodarki odpadami dla miasta Tychy" Uchwała Nr 0150/XXXI/688/09 Rady Miasta Tychy z dnia 28 maja 2009 r.).
  - Sprawozdania z realizacji „Planu gospodarki odpadami dla miasta Tychy" za okres od dnia 01.01.2009 r. do dnia 31.12.2010 r. (Uchwała Nr IX/175/11 Rady Miasta Tychy z dnia 30 czerwca 2011 r.).
- portali i stron internetowych (w tym z informacji i dokumentów publikowanych na tych stronach): www.umtychy.pl, www.katowice.pios.gov.pl/, www.gddkia.gov.pl/, www.bip.wsse.katowice.pl, www.pssetychy.pis.gov.pl, www.master.tychy.pl.

5. REALIZACJA ZAŁOŻONYCH W *PROGRAMIE…* CELÓW DŁUGOTERMINOWYCH ORAZ CELÓW KRÓTKOTERMINOWYCH I ZADAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA TERENIE MIASTA TYCHY

W uchwalonym w 2003 roku *Programie ochrony środowiska dla miasta Tychy* za cel nadrzędny długoterminowej polityki ochrony środowiska uznano *„stymulowanie dalszego rozwoju gospodarczego miasta, przy równoczesnym zmniejszaniu poziomu zanieczyszczenia środowiska (…), tak aby możliwe było osiągnięcie jak najlepszej jakości środowiska".* Osiągnięcie celu nadrzędnego uzależniono od realizacji wymienionych w dokumencie zasad polityki ekologicznej ustanowionych w postaci konkretnych kierunków działań na rzecz ochrony środowiska adresowanych zarówno do podmiotów gospodarczych działających na terenie miasta jak i do mieszkańców charakteryzowanej jednostki administracyjnej.

Wyrażono je w postaci celów długoterminowych dla głównych dziedzin rozwoju miasta:

1. **Poprawa stanu technicznego urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i oczyszczania ścieków.**
2. **Podniesienie efektywności działania systemu ciepłowniczego miasta.**
3. **Modernizacja sieci elektroenergetycznych umożliwiających większe wykorzystanie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych.**
4. **tworzenie mechanizmów rynkowych dla odbiorców przemysłowych i miejskich, dla korzystania z miejskiego systemu ciepłowniczego.**
5. **Podniesienie standardu obsługi mieszkańców i nowych inwestorów, poprzez opracowanie spójnej informacji o możliwości korzystania z miejskiej infrastruktury, warunków realizacji przyłączy i kosztów korzystania z mediów.**
6. **Promocja źródeł energii opartych o energię odnawialną.**

Następnie, w oparciu o diagnozę stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta oraz uwzględniając kierunki działań proekologicznych sformułowanych w Polityce ekologicznej państwa i obowiązujących dokumentach strategicznych szczebla lokalnego, w strukturę celów długoterminowych dla głównych dziedzin rozwoju miasta wpisano cele długoterminowe dla następujących obszarów środowiska:

- **Poprawa stanu czystości zasobów wodnych,**
- **Poprawa stanu czystości powietrza,**
- **Możliwości zmniejszenia poziomu hałasu,**
- **Promieniowanie elektromagnetyczne,**
- **Gospodarka odpadami,**
- **Kształtowanie systemów obszarów chronionych.**

Przy ich wyborze za priorytetowe kryteria uznano potrzebę poprawy stanu środowiska oraz potrzebę poprawy warunków życia mieszkańców.

Na podstawie przyjętych w *Programie...* celów długoterminowych dla poszczególnych sektorów środowiska sformułowano cele krótkoterminowe przewidziane do osiągnięcia w latach 2004 – 2007, zgodne z przyjętymi i realizowanymi programami cząstkowymi. Części celów krótkoterminowych nadano charakter konkretnych zadań ujętych w postaci harmonogramu rzeczowo - finansowego, stanowiącego listę przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych adresowanych bezpośrednio do konkretnych odbiorców, w tym do zakładów przemysłowych funkcjonujących na terenie miasta oraz samorządu miasta, a także spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych. Zadania te dotyczyły sektora ochrony wód, w tym ochrony wód powierzchniowych; ochrony powietrza, w tym planów zaopatrzenia w ciepło oraz termomodernizacji; gospodarki odpadami; ochrony przed hałasem; ochrony powierzchni terenu; ochrony przyrody. Niemniej jednak realizację wskazanych w *Programie...* zadań (w tym osiągnięcie założonego efektu) uzależniono od:

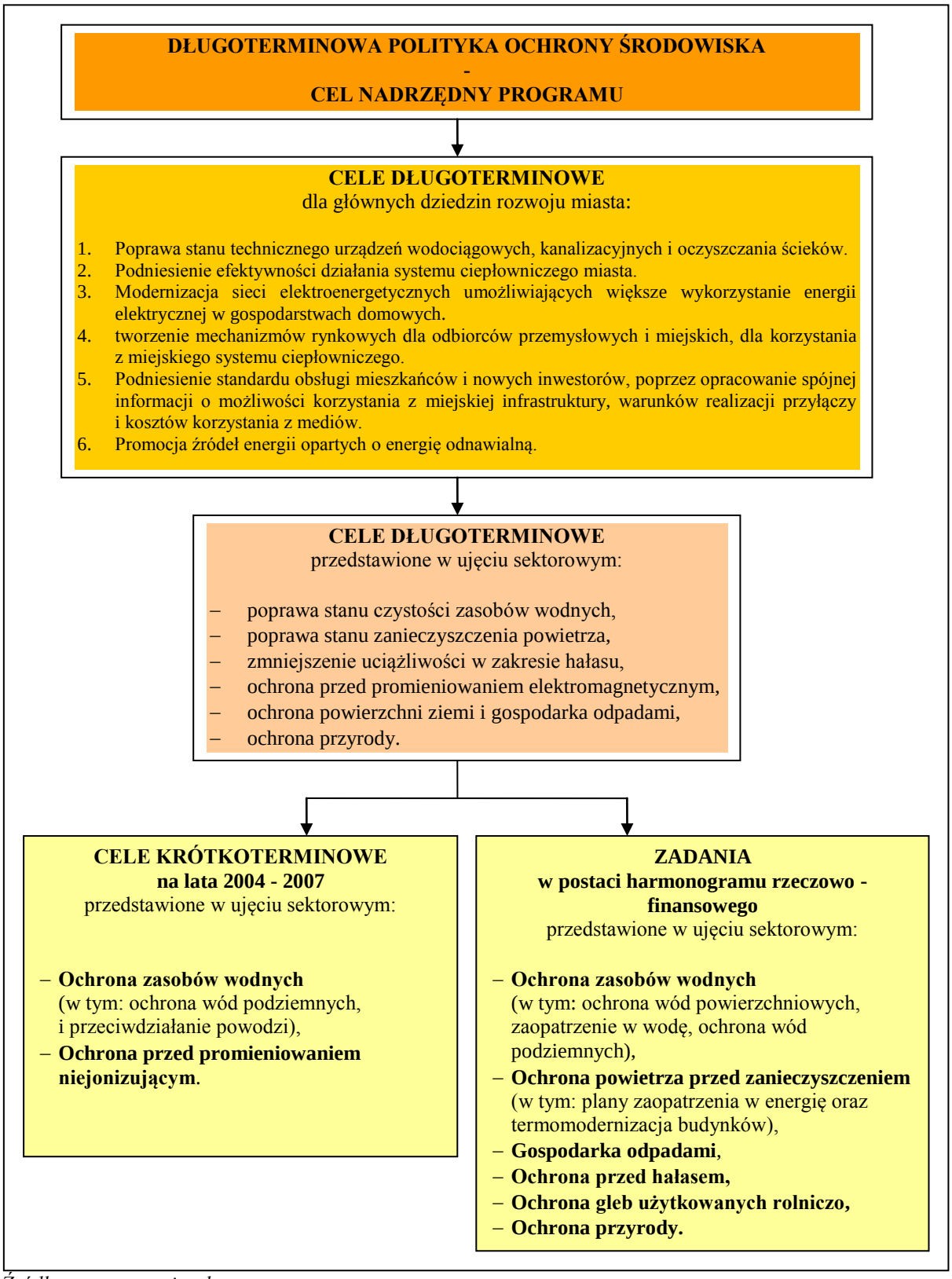
- likwidacji bezpośrednich zagrożeń dla środowiska,
- harmonogramów realizacji zadań i konieczności wykonania zadań przygotowujących zakres inwestycji pod dalsze zadania,
- przygotowania dokumentacji na realizację zadania,
- potrzeb realizacji zadania dla dobra ogólnego miasta,
- wielkości uzyskanego efektu ekologicznego.

Cele i zadania krótkoterminowe odniesione zostały do następujących sektorów środowiska:

- **ochrona zasobów wodnych** (w tym: ochrona wód powierzchniowych, zaopatrzenie w wodę, ochrona wód podziemnych, przeciwdziałanie powodzi);
- **ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem** (w zakresie termorenowacji, ograniczania wpływu źródeł przemysłowych i niskiej emisji oraz w odniesieniu do planów zaopatrzenia w energię);
- **gospodarka odpadami;**
- **ochrona przed hałasem** (drogowym, przemysłowym, kolejowym);
- **ochrona przed promieniowaniem niejonizującym;**
- **ochrona gleb użytkowanych rolniczo;**
- **ochrona przyrody.**

W efekcie uzyskano strukturę dokumentu odpowiadającą schematowi przedstawionymi na rysunku 1.

Rysunek 1 Struktura Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy w zakresie celów długoterminowych oraz celów i zadań krótkoterminowych



Źródło: opracowanie własne

Odnosząc się do zaprezentowanej powyżej struktury dokumentu wyjściowego, w dalszej części niniejszego *Raportu…*, w rozdziale 5.1 przedstawiono stan realizacji poszczególnych celów

długoterminowych odnoszących się do poszczególnych sektorów środowiska, natomiast w rozdziale 5.2 wynikających z nich celów i zadań krótkoterminowych, w tym zadań ujętych w formie harmonogramu rzeczowo - finansowego.

Analizę realizacji założonych w *Programie…* celów i zadań przeprowadzono na podstawie oceny jakościowej opierającej się na 5-cio stopniowej skali:

- **cel zrealizowany/ działanie/ zadanie zrealizowane,**
- **cel niezrealizowany/ działanie/ zadanie niezrealizowane,**
- **cel w trakcie realizacji (realizowany)/ działanie/ zadanie w trakcie realizacji (realizowane),**
- **cel realizowany w sposób ciągły (realizowany corocznie)/ działanie/ zadanie realizowane w sposób ciągły (realizowane corocznie),**
- **brak informacji.**

Skalę tą zastosowano również w odniesieniu do zadań zaprezentowanych w dokumencie wyjściowym w formie harmonogramu rzeczowo - finansowego, przy czym dla każdego zadania zaprezentowano dodatkowo planowany i faktyczny termin jego realizacji oraz szacunkowe koszty przewidziane na jego realizację i faktycznie poniesione nakłady.

5.1 Ocena stopnia realizacji celów długoterminowych sformułowanych w *Programie…* w odniesieniu do poszczególnych sektorów środowiska

Długoterminowa polityka miasta Tychy, zgodnie z zapisami *Programu...*, powinna być realizowana w oparciu o następujące zasady polityki ekologicznej:

1. Zasadę oszczędnego korzystania z zasobów naturalnych.
2. Zasadę likwidacji przyczyn nadmiernego zanieczyszczania środowiska.
3. Zasadę spójności polityki ekologicznej miasta z programami sektorowymi ochrony środowiska.
4. Zasadę odpowiedzialności.
5. Zasadę oceny skuteczności realizowanych zadań.
6. Zasadę udziału społecznego.

Zasady te wpisują się w cele długoterminowe sformułowane dla poszczególnych sektorów środowiska, których realizacja docelowo ma doprowadzić do poprawy środowiska na terenie miasta i polepszenia warunków życia mieszkańców. Realizację celów długoterminowych dla poszczególnych sektorów środowiska miasta Tychy w okresie sprawozdawczym lat 2004-2012 przedstawiono w dalszej części niniejszego podrozdziału.

5.1.1 Poprawa stanu czystości zasobów wodnych

Zapisy *Programu...* w sektorze zasobów wodnych wskazują, że stan jakości wód powierzchniowych na terenie miasta jest niezadowalający. Wody powierzchniowe są zanieczyszczone, a większość badanych substancji jest przekroczona, co powoduje, że wody te nie nadają się do wykorzystania ich do zaopatrzenia w wodę i nie spełniają funkcji rekreacyjnych. Dlatego też celem długoterminowym dla tego sektora jest przywrócenie zasobom wodnym jakości pozwalającej na ich wykorzystanie do celów rekreacyjnych, nawodnień i poprawy warunków estetycznych krajobrazu. Osiągnięcie tego celu wymagało skoordynowanego działania w Tychach w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów rozdzielczej kanalizacji sanitarnej i deszczowej (w dzielnicach nieskanalizowanych) oraz rozbudowy oczyszczalni ścieków w Urbanowicach i Czułowie. Ponadto realizowano cele w zakresie poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia poprzez szereg działań związanych z modernizacją i wymianą sieci wodociągowej (szczególnie azbestowo-cementowej) oraz budową nowych sieci wodociągowych. Realizację celów i działań długoterminowych w zakresie zasobów wodnych w okresie sprawozdawczym przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1 Realizacja celów długoterminowych w zakresie poprawy stanu czystości zasobów wodnych

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
Poprawa stanu czystości zasobów wodnych			
1.	Wykonanie pełnej inwentaryzacji stanu technicznego funkcjonujących w mieście sieci kanalizacyjnych	**cel realizowany w sposób ciągły**	Przedmiotowy cel w okresie sprawozdawczym realizowano w ramach celu przedstawionego w niniejszej tabeli w pkt 8. *„Gospodarka ściekowa w Tychach*”. Ponadto, w 2006 roku wykonano inwentaryzację i badanie przepustowości kanalizacji deszczowej w al. Jana Pawła II (25 550,80 zł). Natomiast w 2010 r. wykonano inwentaryzację oraz wycenę piaskowników położonych na terenie miasta Tychy (39 991,60 zł).
2.	Bezwzględne rozdzielenie systemów kanalizacji deszczowej i sanitarnej	**cel realizowany w sposób ciągły**	Cel w okresie sprawozdawczym realizowano w ramach celu przedstawionego w niniejszej tabeli w pkt 8. *„Gospodarka ściekowa w Tychach*”.
3.	Przeprowadzenie modernizacji zniszczonych i wadliwych odcinków kanalizacji sanitarnej	**cel realizowany w sposób ciągły**	Cel w okresie sprawozdawczym realizowano w ramach celu przedstawionego w niniejszej tabeli w pkt 8. *„Gospodarka ściekowa w Tychach*”. Ponadto w 2004 roku wykonano prace przygotowawcze dla zadania remont kanalizacji sanitarnej w ul. Rybnej (9 400,10 zł). Natomiast w latach 2004-2012 wykonywane było corocznie zadanie dotyczące utrzymania drożności kanalizacji sanitarnej w Jaroszowicach i w ul. Dołowej. Środki (do 2009 r. z GFOŚiGW, a od 2010 r. z budżetu miasta) wydatkowane kwoty na to zadanie w poszczególnych latach kształtowały się następująco: 2004 r. – 9 985,74 zł; 2005 r. – 16 829,72 zł; 2006 r. – 8 624,08 zł; 2007 r. – 18 533,37 zł; 2008 r. – 18 212,77 zł; 2009 r. – 24 993,53 zł; 2010 r. – 20 614,90 zł;
4.	Przeprowadzenie modernizacji istniejących sieci kanalizacji deszczowych wraz z likwidacją możliwości podłączeń kanalizacji sanitarnej	**cel realizowany w sposób ciągły**	Cel w okresie sprawozdawczym realizowano w ramach celu przedstawionego w niniejszej tabeli w pkt 8. *„Gospodarka ściekowa w Tychach*”. Ponadto na terenie miasta realizowano szereg zadań dotyczących przedmiotowego celu, scharakteryzowanych poniżej. <u>Rok 2004</u> – remont kanalizacji deszczowej w ul. Brzozowej (5 616,00 zł)

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			Rok 2005 – remont kanalizacji deszczowej w ul. Edukacji, C. Skłodowskiej, Filaretów, kontynuacja w Brzozowej (150 000 zł GFOŚiGW) i Damrota oraz wyczyszczono i wyremontowano 75 szt. studni rewizyjnych. Rok 2006 – remont kanalizacji deszczowej (fragmenty) w ul. Edukacji, C. Skłodowskiej, Filaretów i Damrota (łącznie 75,4 mb) oraz wyczyszczenie i remont 75 szt. studni rewizyjnych i zabudowanie 58 włazów żeliwnych i betonowych (530 737,00 zł). Rok 2008 – modernizacja kanalizacji deszczowej na Pl. Św. Anny – inwestycja realizowana razem z przebudową Pl. Św. Anny – koszty łączne podane w sektorze hałas. Rok 2010 – zabudowa klap zwrotnych na wylotach kanalizacji deszczowej do rzeki - zabudowano 2 klapy zwrotne na wylocie kanalizacji deszczowej z piaskownika przy ul. Targiela (26 266,60 zł); – budowa sieci kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Turyńskiej – opracowano dokumentację projektową (19 032,00 zł); Rok 2012 – remont kanalizacji deszczowej w ul. Towarowej (69 248,00 zł);
5.	Rozbudowanie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenach obecnie nie posiadających takich sieci	**cel realizowany w sposób ciągły**	Cel w okresie sprawozdawczym realizowano w ramach celu przedstawionego w niniejszej tabeli w pkt 8. *„Gospodarka ściekowa w Tychach*”. Ponadto na terenie miasta realizowano szereg zadań w zakresie omawianego celu, scharakteryzowanych poniżej. Rok 2004 – wykonano kanalizację deszczową w rejonie ul. Myśliwskiej 144 – 52,5 m oraz Żarowskiej i Myśliwskiej – 48,8 m wraz ze studniami z kręgów żelbetonowych (95 790,32 zł) Rok 2005 – wybudowano kanalizację sanitarną i deszczową w dzielnicy Czułów-Osada – wykonano sieć kanalizacji sanitarnej o dł. 520 mb wraz z przyłączami do budynków mieszkalnych oraz kanalizacji deszczowej o dł. 375 mb (405 814,96 zł), – wykonano kanalizację deszczową w ramach budowy ul. Tischnera w centrum miasta o dł. 708 m (koszty umieszczono w sektorze hałas) – wybudowano kanalizację deszczową w ramach budowy ul. Sosnowej o dł.46,5 mb (koszty

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			umieszczony w sektorze hałas), – budowa kanalizacji deszczowej przy ul. Hlonda – wykonano dokumentację projektową (11 712 zł). <u>Rok 2006</u> – wykonano kanalizację deszczową w modernizowanej ul. Myśliwskiej (kontynuacja zadania) – koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); – wykonano kanalizację deszczową w modernizowanej ul. Filomatów – koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); – wykonano kanalizację deszczową w modernizowanej ul. Tołstoja – koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); – wykonano kanalizację deszczową w przebudowywanym połączeniu ul. Nad jeziorem i ul. Armii Krajowej – koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); – wykonano kanalizację deszczową w modernizowanej ul. Żarowskiej wykonano 8 studzienek ściekowych oraz 22 przykanaliki – koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); – wykonano kanalizację deszczową w budowanym łączniku drogowym ul. Hańczy z ul. Żwakowską wraz z parkingiem – koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); – wykonano kanalizację deszczową przy ul. Hlonda (188 415,88 zł) <u>Rok 2007</u> – wykonano kanalizację deszczową w przebudowanej ul. Przemysłowej na odcinku od. ul. Paprocańskiej do ul. Beskidzkiej (koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); – wykonano kanalizację deszczową w wybudowanej drodze bocznej od ul. Grota Roweckiego do nowobudowanego osiedla mieszkaniowego (koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); – wykonano kanalizację deszczową w wybudowanej drodze bocznej od ul. Grota Roweckiego wzdłuż kompleksu garażowego (koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas). <u>Rok 2008</u> – wybudowano przyłącza kanalizacji deszczowej przy ul. Zaręby 7 (10 016,83 zł); <u>Rok 2009</u> – wykonano kanalizację sanitarną i deszczową w trakcie modernizacji Placu Baczyńskiego –

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			łączny koszt całego zadania: 5 370 540,93 zł; – wykonano kanalizację deszczową w wybudowanej ul. Uczniowskiej (koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); – wykonano kanalizację deszczową w przebudowywanej ul. Cielmickiej na odcinku pomiędzy ul. Towarową i Przemysłową (koszty zawierają się w kosztach ogólnych przy tym zadaniu zamieszczonych w sektorze: hałas); <u>Rok 2010</u> – budowa sieci kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Turyńskiej – opracowanie projektu (19 032,00 zł). <u>Rok 2011</u> – wykonano przyłącze budynku do kanalizacji sanitarnej i deszczowej na Cmentarzu w Wartogłowcu (137 412,99 zł); <u>Rok 2012</u> – budowa systemu kanalizacji deszczowej w ul. Głównej w Tychach oraz zarurowanie rowu otwartego - wykonano opinię techniczną określającą możliwość podłączenia mieszkańców ul. Głównej do kanalizacji deszczowej (2 214,00 zł).
6	Budowanie nowych przepompowni ścieków umożliwiających równomierny dopływ ścieków do oczyszczalni	**cel zrealizowany**	Cel w okresie sprawozdawczym realizowano w ramach celu przedstawionego w niniejszej tabeli w pkt 8. *„Gospodarka ściekowa w Tychach*”.
7.	Regulacja istniejących rowów odwadniających	**cel realizowany w sposób ciągły**	W ramach realizacji celu w latach 2004-2012 wykonane zostały roboty związane z konserwacją rowów odwadniających i melioracyjnych, w tym usuwanie awarii w rowach oraz skutków intensywnych opadów. Nakłady poniesione w poszczególnych latach przedstawiono poniżej: 2004 r. – 67 957,43 zł; 2005 r. – 62 991,18 zł; 2006 r. – 69 977,81 zł; 2007 r. – 69 719,43 zł 2008 r. – 68 104,66 zł; 2009 r. – 57 141,06 zł; 2010 r. – 64 711,11 zł; 2011 r. – 1 171 797,72 zł;* 2012 r. – 1 054 601,00 zł;* *w tym: remonty i utrzymanie kanalizacji deszczowej i potoków, konserwacja rowów odwadniających i melioracyjnych i inne.

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
8.	Uporządkowanie systemu kanalizacji miasta i jego rozbudowa w dzielnicach północnych i południowych	**cel realizowany w sposób ciągły**	W 2004 r. kontynuowano wykonanie opracowania *„Gospodarka ściekowa w Tychach*" wraz z ujęciem w III etapie programu modernizacji oczyszczalni w zakresie gospodarki osadowej. Opracowanie stanowiło niezbędną dokumentację o pozyskanie środków z Funduszu Spójności. W dniu 22.12.2004 r. Komisja Europejska podjęła decyzję w sprawie przyznania pomocy w ramach Funduszu Spójności dla projektu „*Gospodarka ściekowa w Tychach*"- 0 zł (nie wydatkowano środków w 2004 roku na ten cel). W 2005 r. (23 września) podpisano umowy na promocję oraz pomoc techniczną, natomiast w październiku tego samego roku na inżyniera kontraktu (115 700,53 zł). W 2006 r. realizowano zadania w ramach kontraktów: nr 8 „Inżynier Kontraktu dla Projektu", nr 10 „Pomoc techniczna dla projektu" oraz nr 11 „Promocja podczas realizacji Projektu", które były dofinansowywane z Funduszu Spójności (2 218 754,88 zł). Ponadto realizowano również zadania finansowane ze środków własnych dotyczące: budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej w dzielnicach: Stare Tychy, Zwierzyniec, Wartogłowiec, Zawiść, Czułów oraz uporządkowania gospodarki osadami ściekowymi na Oczyszczalni Ścieków w Urbanowicach (809 345,11 zł). W 2007 r. w ramach realizacji projektu wykonano szereg zadań pozainwestycyjnych i inwestycyjnych w poszczególnych kontraktach, finansowanych ze środków Funduszu Spójności (łącznie: 21 796 802,93 zł +22 851,71 zł środki miasta): – Kontrakt 1 – wykonano: prace projektowe w 40%, roboty budowlane – 0,36%, w tym m.in.: opracowano 4 projekty budowlane na regulacje rowów melioracyjnych w dzielnicy Wygorzele, Jaroszowice, Cielmice oraz 4 projekty budowlane na roboty budowy kanalizacji dla zlewni I, II oraz V; uzyskano 1 decyzję pozwolenia na budowę dla zlewni II, 3 pozwolenia wodno-prawne oraz 3 pozwolenia na zajęcie pasa drogowego; wybudowano pierwsze 273 m kanalizacji, w tym 177 m sanitarnej i 96 m deszczowej (2 896 842,41 zł). – Kontrakt 2 – wykonano: prace projektowe w 50%, roboty budowlane – 1,06%, w tym m.in.: przeprowadzono inwentaryzacje mostów, wiaduktów i przepustów mostowych wraz z ich oceną; opracowano koncepcję regulacji Potoku Tyskiego oraz opracowano 14 projektów budowlanych, w tym 2 na realizację tego zadania; wykonano badania geologiczne i opracowano dokumentację geotechniczną dla kanalizacji w zakresie zadań podstawowych (Potok Tyski), wybudowano pierwsze 229 m kanalizacji deszczowej (521 085,46 zł). – Kontrakt 3 – wykonano: prace projektowe w 60%, roboty budowlane – 2,45%, w tym

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			m.in.: uzyskano 2 decyzje pozwolenia na budowę dla zlewni I i II; opracowano 6 projektów budowlanych (w tym 2 wykonawcze); rozpoczęto prace budowlane w dzielnicy Zwierzyniec: wybudowano 1 448 m kanalizacji, w tym 821 m sanitarnej oraz 627 deszczowej (2 795 781,89 zł). – Kontrakt 4 – wykonano: prace projektowe w 60%, roboty budowlane – 2,45%, w tym m.in.: wykonano dokumentację geologiczną i pomiary geodezyjne; dokonano przeglądu i czyszczenia kanalizacji oraz w 80% oceniono stan techniczny istniejącej kanalizacji; opracowano 5 projektów adaptacyjnych istniejącej sieci (dla ul. Pawiej, Ziębiej, Sowiej, Kruczej, Szpakowej, Mikołowskiej, Dołowej, Derkaczy i Przepiórek); przeprowadzono prace adaptacyjne na odcinku 2 113,9 m (w ul. Pawiej, Sowiej, Ziębiej, Kruczej) - 2 280 648,76 zł. – Kontrakt 5 – wykonano: prace projektowe w 80%, roboty budowlane – 12%, w tym m.in.: dokonano przeglądu sieci kanalizacyjnej kamerą CCTV; wykonano 90% inwentaryzacji drzewostanu (dla regulacji i wykonania nowego odcinka) oraz 80% inwentaryzacji istniejących obiektów; opracowano 12 projektów budowlanych z zakresu budowy kanalizacji dla: zlewni I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X oraz projekt dotyczący odbudowy i regulacji rowu Mąkołowiec; wybudowano 7174 m kanalizacji (4 569 m kanalizacji sanitarnej i 2 605 m kanalizacji deszczowej) - 3 479 429,47 zł. – Kontrakt 6 – wykonano: roboty budowlane – 58,63%, w tym m.in.: wykonano prace związane z modernizacją: Stacji odwadniania osadu i Stacji zagęszczania mechanicznego; prowadzono prace na: Wydzielonych Komorach Fermentacyjnych i Odsiarczalni biogazu, Pochodni Biogazu, Zbiorniku Biogazu, Biofiltrach, Budynku kotłowni i agregatów prądotwórczych; przeprowadzono próbny rozruch (7 121 961,80 zł). – Kontrakt 8 – realizowano zadania związane z nadzorem nad projektem, w tym m.in.: aktualizacja dokumentacji technicznej projektu koncepcyjnego o uwagi i zastrzeżenia wniesione przez mieszkańców, właścicieli nieruchomości, na których zlokalizowano przedmiotową inwestycję; analiza raportów przedkładanych przez Wykonawców oraz przedkładanie Zamawiającemu miesięcznych raportów z realizacji zawartych umów przez Wykonawców; weryfikowanie projektów technicznych (2 522 339,16 zł). – Kontrakt 11: realizowano zadania związane z promocją wykonywanych prac m.in.: opracowano notatki prasowe w zakresie realizowanego Projektu dla miesięcznika „Twoje Miasto”; materiały niezbędne do zorganizowania seminarium z przedstawicielami Rad Osiedlowych oraz pierwszego spotkania z mieszkańcami dzielnicy Czułów, np. plakaty, zaproszeń, ulotki informacyjne, prezentacje multimedialne; organizowano spotkania z mieszkańcami dzielnicy Zwierzyniec i Zawiść wraz z opracowaniem niezbędnych

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			materiałów (np. prezentacja multimedialna, zaproszenia, ulotki, plakaty) - 178 713,98 zł. W 2008 r. w ramach realizacji projektu kontynuowano zadania pozainwestycyjne i inwestycyjne w poszczególnych kontraktach (ilości rzeczowe przyrostu wybudowanej sieci kanalizacyjnej przedstawiono narastająco w stosunku do roku poprzedniego), finansowanych ze środków Funduszu Spójności (łącznie: 131 742 654,03 zł + 428 362,16 zł środki miasta): – Kontrakt 1 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 35,24%, w tym m.in.: wybudowano 29,46 km kanalizacji (16,02 km kanalizacji sanitarnej i 13,44 km kanalizacji deszczowej); wykonano prace melioracyjne związane z regulacją rowów na długości 9,7 km; prowadzono badania geotechniczne, opracowano projekt budowlany wraz z wnioskiem o pozwolenie na budowę oraz pozostałą dokumentację projektową dla kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz cieków terenowych (26 247 625,05 zł); – Kontrakt 2 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 49,91%, w tym m.in.: wybudowano 11,13 km kanalizacji (1,79 km kanalizacji sanitarnej i 9,34 km kanalizacji deszczowej), prowadzono badania geotechniczne, opracowano projekt budowlany wraz z wnioskiem o pozwolenie na budowę oraz pozostałą dokumentację projektową dla kanalizacji sanitarnej i deszczowej, wykonano adaptację istniejącej kanalizacji sanitarnej i deszczowej – (8 348 474,89 zł); – Kontrakt 3 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 43,45 %, w tym m.in.: wybudowano 26,20 km kanalizacji (13,1 km kanalizacji sanitarnej i 13,1 km kanalizacji deszczowej); opracowano projekt budowlany wraz z wnioskiem o pozwolenie na budowę oraz pozostałą dokumentację projektową dla kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz wymieniono wodociągi z azbesto – cementu (26 090 177,25 zł); – Kontrakt 4 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 41,07%, w tym m.in.: wybudowano 33,74 km kanalizacji (18,68 km kanalizacji sanitarnej i 15,06 km kanalizacji deszczowej); przeprowadzono prace adaptacyjne na odcinku ok. 5,48 km; opracowano projekt budowlany wraz z wnioskiem o pozwolenie na budowę oraz pozostałą dokumentację projektową dla kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz cieków terenowych; prowadzono prace związane z adaptacją istniejących kanałów na kanalizację deszczową (19 227 633,80 zł); – Kontrakt 5 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 69,30%, w tym m.in.: wybudowano 42,42 km kanalizacji (23,14 km kanalizacji sanitarnej i 19,28 km kanalizacji deszczowej); wykonano prace melioracyjne związane z regulacją potoku Mąkołowskiego na długości ok. 4,13 km; opracowano projekt budowlany wraz z wnioskiem o pozwolenie na budowę oraz pozostałą dokumentację projektową dla

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz cieków terenowych; prowadzono prace związane z adaptacją istniejących kanałów na kanalizację deszczową i sanitarną (34 872 083,12 zł); – Kontrakt 6 – wykonano: roboty budowlane – 93,30%, w tym m.in.: zrealizowano: Stację odwadniania osadu i Stacje zagęszczania mechanicznego, Odsiarczalnię biogazu, Pochodnię Biogazu i Zbiorniku Biogazu oraz Budynku kotłowni i agregatów prądotwórczych, (14 401 207,27 zł). – Kontrakt 8 – realizowano zadania związane z nadzorem nad projektem, w tym m.in.: aktualizacja dokumentacji technicznej projektu koncepcyjnego o uwagi i zastrzeżenia wniesione przez mieszkańców, właścicieli nieruchomości, na których zlokalizowano przedmiotową inwestycję; analiza raportów przedkładanych przez Wykonawców oraz przedłożenie Zamawiającemu miesięcznych raportów z realizacji zawartych umów przez Wykonawców; weryfikowanie projektów technicznych, nadzór inspektorski (2 342 319,03 zł). – Kontrakt 11: realizowano zadania związane z promocją wykonywanych prac m.in.: intensyfikacja działań informacyjno promocyjnych, tzw. kampania informacyjna dla mieszkańców, której celem jest kształtowanie pozytywnego wizerunku Projektu wśród mieszkańców oraz szerzenie kompleksowej informacji o Projekcie, prowadzenia infolinii dla Projektu oraz biura informacyjnego, opracowania zawartości merytorycznej ulotek informacyjnych kontraktów K1 i K4 (84 101,36 zł). Ogółem w 2008 r. wykonano 142,94 km z 322,9 km, co stanowi 44,27% zaawansowania rzeczowego Projektu W 2009 r. w ramach realizacji projektu kontynuowano zadania pozainwestycyjne i inwestycyjne w poszczególnych kontraktach (ilości rzeczowe przyrostu wybudowanej sieci kanalizacyjnej przedstawiono narastająco w stosunku do roku poprzedniego), finansowanych ze środków Funduszu Spójności (łącznie: 239 904 786,02 zł + 391 784,89 zł środki miasta): – Kontrakt 1 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 86,90%, w tym m.in.: wybudowano 72,65 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej; wykonano prace melioracyjne związane z regulacją rowów na długości 16,48 km - (55 180 028,59 zł); – Kontrakt 2 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 100%, w tym m.in.: wybudowano 26,30 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej, prowadzono prace związane z wymianą wodociągów azbesto-cementowych – (23 498 945,63 zł); – Kontrakt 3 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 94,91%, w tym m.in.: wybudowano 57,23 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej; prowadzono prace związane z regulacją cieków terenowych (40 924 043,49 zł);

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			– Kontrakt 4 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 93,51%, w tym m.in.: wybudowano 89,30 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej; wykonano prace melioracyjne związane z regulacją rowów na długości ok. 0,99 km; prowadzono prace związane z regulacją cieków terenowych (64 347 472,84 zł); – Kontrakt 5 wykonano: prace projektowe w 100%, roboty budowlane – 100%, w tym m.in.: wybudowano 62,0 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej; wykonano prace melioracyjne związane z regulacją potoku Mąkołowskiego na długości ok. 6,9 km; wykonano pompownię ścieków; prowadzono prace związane z wymianą wodociągów azbesto-cementowych (40 966 667,53 zł); – Kontrakt 6 – wykonano: roboty budowlane – 100%, wszystkie inwestycje w ramach tego kontraktu dotyczące oczyszczalni ścieków zostały zrealizowane (9 416 940,89 zł); – Kontrakt 7 – realizacja zakupu sprzętu i urządzeń do eksploatacji kanalizacji tj. instalacja oprogramowania do zarządzania systemem wizualizacji przepompowni – telemetria i system SCADA dla przepompowni ścieków na terenie Gminy Tychy (16 933,60 zł); – Kontrakt 8 – kontynuacja realizacji zadań związanych z nadzorem nad projektem (1 409 475,13 zł); – Kontrakt 11: kontynuacja realizacji zadań związanych z promocją wykonywanych prac (205 598,28 zł). Ogółem w 2009 r. wykonano 307,48 km z 322,9 km, co stanowi 95,22% zaawansowania rzeczowego Projektu. W 2010 r. w ramach realizacji projektu kontynuowano zadania pozainwestycyjne i inwestycyjne w poszczególnych kontraktach (ilości rzeczowe przyrostu wybudowanej sieci kanalizacyjnej przedstawiono narastająco w stosunku do roku poprzedniego), finansowanych ze środków Funduszu Spójności (łącznie: 124 416 870,69 zł + 464 643,47 zł środki miasta): – Kontrakt 1 wybudowano 83,13 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej; wykonano prace melioracyjne związane z regulacją rowów na długości 16,48 km, wykonano pompownię ścieków oraz wymieniono wodociągi zbudowane z azbesto-cementu - (40 216 397,81 zł); – Kontrakt 2 wybudowano i zmodernizowano 25,79 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej, wykonano prace melioracyjne związane z regulacją Potoku Tyskiego na długości 6,15 km oraz wymieniono wodociągi zbudowane z azbesto-cementu – (9 698 514,17zł); – Kontrakt 3 wybudowano 61,57 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej; wykonano prace melioracyjne związane z regulacją rowów na długości 1,94 km oraz wykonano pompownię ścieków (25 179 742,31 zł); – Kontrakt 4 wykonano: wybudowano i zmodernizowano 95,74 km kanalizacji sanitarnej

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			i deszczowej; wykonano prace melioracyjne związane z regulacją rowów na długości 0,99 km oraz wykonano pompownię ścieków; (30 861 874,28zł); – Kontrakt 5 wybudowano i zmodernizowano 61,59 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej; wykonano prace melioracyjne związane z regulacją potoku Mąkołowskiego na długości ok. 6,33 km; wykonano pompownię ścieków oraz wymieniono wodociągi zbudowane z azbesto-cementu; (5 363 467,96 zł); – Kontrakt 6 – wszystkie inwestycje w ramach tego kontraktu dotyczące oczyszczalni ścieków zostały zrealizowane w roku ub. – Kontrakt 7 – kontynuacja zakupu sprzętu i urządzeń do eksploatacji kanalizacji tj. do zarządzania systemem wizualizacji przepompowni SCADA; dostawa agregatów prądotwórczych; zakup oprogramowania GIS do zarządzania siecią (35 177,20zł); – Kontrakt 8 – kontynuacja realizacji zadań związanych z nadzorem nad projektem, (7 129 840,97 zł). – Kontrakt 9 – monitoring sieci kanalizacyjnej, m.in.: monitoring kolektorów kanalizacyjnych; analiza pracy kolektorów; opracowanie koncepcji technicznej rehabilitacji kolektorów (298 900,00 zł); – Kontrakt 11: kontynuacja realizacji zadań związanych z promocją wykonywanych prac (194 636,23zł). Ogółem w 2010 r. wykonano 322,82 km, co stanowi 100% zaawansowania rzeczowego Projektu. W 2011 r., w ramach projektu, poniesiono wydatki dotyczące regulacji Potoku Tyskiego, płatności na rzecz Inżyniera Kontraktu, audytu wydatków kwalifikowanych dokonanych w 2010 r. oraz wykupu 2 działek.
9.	Poprawa skuteczności oczyszczania ścieków w oczyszczalni ścieków w Urbanowicach i Czułowie, aby docelowo spełniały one wymagania przepisów Unii Europejskiej	**cel zrealizowany**	Cel zrealizowany jest w ramach celu przedstawionego w niniejszej tabeli pkt 8. w zakresie oczyszczalni ścieków w Urbanowicach. Natomiast dla oczyszczalni ścieków Czułów, cel został zrealizowany w latach 2004-2005. W 2004 r. dokończono i uruchomiono osadnik wtórny nr 2, a w 2005 r. wyposażono komory napowietrzania w system drobnopęcherzykowy. W 2010 r. wykonano ekspertyzy, analizy i opinie dotyczące przepompowni kanalizacji sanitarnej w Urbanowicach i Jaroszowicach (28 637,34 zł, w tym koszt energii).
10.	Modernizacja istniejących sieci wodociągowych wykonanych z przestarzałych technicznie materiałów	**cel realizowany w sposób ciągły**	W ramach realizacji celu, w latach 2004-2007, w celu poprawy jakości i efektywności dostawy wody pitnej dla mieszkańców Miasta Tychy, przebudowano łącznie 42 350,0 mb sieci wodociągowej za kwotę 11 386 300 zł. Ponadto w okresie sprawozdawczym, RPWiK Tychy S.A. wykonywał prace związane z wymianą rurociągów azbestowo-cementowych na rury

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			polietylenowe. W latach 2004-2007 na wymianę rurociągów wydatkowano kwotę 7 900,00 tys. zł, natomiast w roku 2009 wymieniono 2,16 km sieci wodociągowej w ulicy Fabrycznej i Nad Jeziorem w Tychach. Całkowity koszt inwestycji wyniósł ponad 887,00 tys. zł, z czego blisko 53% stanowiło dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Katowicach.
11.	Rozbudowa sieci wodociągowych i tworzenie sieci pierścieniowych	**cel realizowany w sposób ciągły**	W ramach realizacji celu, w latach 2004-2012 wykonano w poszczególnych latach niżej wyszczególnione prace: Rok 2004: – wybudowano wodociąg w ul. Grzybowej dla P.O.D „Pod Lasem" (30 976,83 zł); – przebudowano sieć wodociągową (os. Balbina – ul. Budowlanych) (422 000 zł); Rok 2007: – wymieniono sieć wodociągową metodą przewiertu sterowanego w ul. Armii Krajowej – Sikorskiego rondo (326 000 zł); Rok 2009: – zmodernizowano sieć wodociągową w ul. Mikołowskiej (1 688 000 zł) Rok 2010: – przebudowano sieć wodociągową w ul. Mysłowickiej (538 000 zł); Rok 2011: – zmodernizowano sieć wodociągową w ul. Katowicka – Edukacji (389 000 zł); Ponadto realizowano przyjęty Uchwałą Rady Miasta Tychy Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych na lata 2009 – 2013.
12.	Wyposażenie sieci w system monitorowania przepływu	**brak informacji**	Brak informacji.
13.	Wdrożenie technik stabilizacji ciśnienia wody w kanałach reduktorów	**brak informacji**	Brak informacji.
14.	Zapewnienie wymaganego ciśnienia wody, zgodnie z przepisami Polskiej Normy	**brak informacji**	Brak informacji.
15.	Zapewnienie odpowiedniej jakości wody, pod względem bakterio-logicznym, fizykochemicznym i organoleptycznym	**cel realizowany w sposób ciągły**	Cel realizowany jest w sposób ciągły. Corocznie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach opracowuje raporty dotyczące oceny stanu bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu grodzkiego – Tychy. W ramach tej oceny, prowadzone są m.in. badania jakości wody przeznaczonej do spożycia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. (Dz. U. Nr 61, poz. 417, z poźn. zm.) *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*, współtworzy wraz z RPWiK Tychy S.A. „Monitoring jakości sanitarnej wody" na terenie miasta. Podstawą oceny

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			jakości wody z rozdzielczej sieci wodociągowej są badania wody w punktach stałych, przepompowniach oraz w punktach wynikających z interwencji ludności. Próbki wody pobierane są przez pracowników PPIS oraz RPWiK Tychy S.A. (w ramach kontroli wewnętrznych). Każdorazowo, w przypadku stwierdzenia przekroczeń wartości dopuszczalnych określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia, zalecano RPWiK Tychy S.A. zobowiązanemu do usuwania awarii sieci lub płukania sieci wodociągowej podjęcie działań zmierzających do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i poprawy jakości wody.

5.1.2 Poprawa stanu czystości powietrza

Według *Programu...* stwierdzono, że stan jakości powietrza na terenie miasta jest dobry w porównaniu do innych miast województwa śląskiego. Większość badanych substancji nie przekracza dopuszczalnych poziomów zanieczyszczenia powietrza, za wyjątkiem stężeń zanieczyszczeń pyłowych i substancji powstających w procesach niepełnego spalania węgla. Dlatego też działania długofalowe, określone w *Programie...* powinny być kontynuowane w kierunku konsekwentnej realizacji programu ograniczenia emisji z niskich źródeł, rozbudowę i modernizację istniejącego systemu ciepłowniczego, ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowych ze źródeł przemysłowych oraz wprowadzenie nowatorskich rozwiązań alternatywnych źródeł energii. Realizacja celów długoterminowych skierowanych na poprawę stanu jakości powietrza w okresie sprawozdawczym została przedstawiona w tabeli 2.

Tabela 2 Realizacja celów długoterminowych w zakresie poprawy stanu czystości powietrza

Lp.	Nazwa celu/ zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
1.	Długofalowa realizacja programu ograniczenia emisji z niskich źródeł	**cel zrealizowany**	Na terenie miasta Tychy w latach 2002 - 2007 realizowany był *„Kompleksowy program obniżania niskiej emisji na terenie miasta w budynkach jednorodzinnych oraz innych budynkach mieszkalnych wyposażonych w indywidualne nieekologiczne i niskoenergetyczne kotły węglowe*", który zakończył się 31.12.2007 r. W ramach *Kompleksowego Programu...*, ogółem wymieniono 2 200 niskowydajnych, nieekologicznych kotłów węglowych na nowe, ekologiczne źródła ciepła, w tym na: – źródła węglowe – 2 016 szt. (groszek – 1 249 szt. i miał – 767 szt.); – źródła gazowe – 160 szt.; – źródła olejowe – 24 szt. W wyniku zrealizowanych prac osiągnięto następujące efekty ekologiczne: – redukcja CO o 94,9% (tj. 1 696 Mg); – redukcja SO_2 o 8,8% (tj. 139,9 Mg); – redukcja NOx o 15,9% (tj. 13,9 Mg); – redukcja pyłu jako sumy nietoksycznego i zanieczyszczeń organicznych o 90,6% (tj. 793,6 Mg). Sumaryczna emisja z tych wszystkich źródeł została zmniejszona o 86% (tj. o 2 643,5Mg) w stosunku do emisji sprzed realizacji *Kompleksowego Programu...* (tj. 3 078,2 Mg). Całkowity koszt *Kompleksowego Programu...* w latach 2002-2007 wyniósł 23 849 tys. zł (w tym m.in.: pożyczka z WFOSiGW – 13 695 tys. zł; środki własne mieszkańców – 8 094 tys. zł) Ilość wymienionych kotłów w latach 2004-2007 oraz inne działania związane z *Kompleksowym Programem...* w poszczególnych latach przedstawiono poniżej: – w 2004 r. osoby indywidualne zakupiły i zamontowały 693 szt. kotłów węglowych w miejsce przestarzałych i nieekologicznych urządzeń grzewczych. – w 2005 r. wykonano ocenę uzyskanych efektów ekologicznych po 3 latach realizacji *„Kompleksowego Programu..."* (64 950,00 zł). – w 2006 r. w ramach kontynuacji programu wymieniono 400 szt.

Lp.	Nazwa celu/ zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			nieekologicznych kotłów w zabudowie indywidualnej jednorodzinnej oraz indywidualnych kotłowniach węglowych (3 270 151,00 zł), – w 2007 r. wymieniono 300 szt. kotłów (2 496 136,00 zł). W 2011 r. opracowano *Aktualizację Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Tychy* (51 840,00 zł).
2.	Rozbudowa i modernizacja istniejącego sytemu ciepłowniczego	**cel realizowany w sposób ciągły**	W latach 2004-2012, PEC Sp. z o.o. w Tychach zrealizował szereg inwestycji wpisujących się w omawiany cel. Były to następujące inwestycje dotyczące: – modernizacji i rozbudowy sieci ciepłowniczych (w tym m.in.: modernizacji węzłów SWC na: os. U, Z, P (ul. Poziomkowa), WAWEL (ul. Dmowskiego), T-1, W; zamiany węzłów hydroelewatorowych na węzły wymiennikowe kompaktowe; budowy węzłów cieplnych na os. R-1; przebudowy systemu ciepłowniczego na os. A1, A2; przebudowy sieci ciepłowniczej); – modernizacji magistrali ciepłowniczej i ciepłej wody użytkowej, w tym: magistrala FSM – wymiana izolacji napowietrznej 2xDn500 I i II etap; spinka magistrali Północ – Południe I os. D – II etap; przebudowa magistrali FAP 2xDn500 ul. Przemysłowa od KR-0 do PS-3. W 2004 r. wymieniono w Zespole Szkół Nr 5 kocioł oraz węzeł cieplny, węzeł cieplny wymieniono również w świetlica środowiskowej Wilkowyje oraz I LO w Tychach. W 2009 r. zakupiono piec c.o. dla potrzeb Miejskiego Schroniska dla Zwierząt. W latach 2009-2010 wykonano przebudowę sieci ciepłowniczej w Tychach przy ul. Cielmickiej (311 306,16 zł). Wykonano sieć cieplną w technologii rur preizolowanych 2x478,83 mb o średnicy od 32 do 80mm wraz z kanalizacją teletechniczną z rur osłonowych, gładkościennych oraz przyłącza do budynków o długości 6 mb.
3.	Hermetyzacja procesów przemysłowych	**cel realizowany w sposób ciągły**	W ramach realizacji celu długookresowego, w 2005 r. na zlecenie miasta Tychy została opracowana: *„Ocena przebiegu realizacji zadań programu ochrony powietrza w zakresie zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza pyłem w mieście Tychy*". W ocenie tej stwierdzono, że w większości zakładów działających na terenie miasta instalacje energetycznego spalania węgla zostały zlikwidowane

Lp.	Nazwa celu/ zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			i zastąpione nowoczesnymi instalacjami opalanymi paliwami ekologicznymi. Natomiast procesy technologiczne są hermetyczne i nie powodują emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza.
4.	Ograniczenia emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych	**cel realizowany w sposób ciągły**	Realizacja celu na terenie miasta odbywa się poprzez wydawanie pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza dla źródeł przemysłowych. W wydawanych decyzjach określone są ładunki zanieczyszczeń pyłowych i gazowych dla pojedynczych źródeł. Natomiast kontrolę nie dotrzymania warunków określonych w pozwoleniach wykonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w ramach planowych corocznie kontroli w zakładach. Informacje z przeprowadzonej działalności kontrolnej (na podstawie art. 8a ust. 2 Ustawy z dnia 21 lipca 1991 r. z późn. zm.) co roku przedstawiane są do wiadomości samorządu miasta. Jak wynika z przedstawionej informacji, nie wszystkie podmioty gospodarcze (kontrolowane w danym roku poprzez WIOŚ) przestrzegają zapisów pozwoleń. Nie mniej jednak rozwiązania ograniczania emisji ze źródeł przemysłowych obecnie są realizowane przez większość podmiotów gospodarczych.
5.	Eliminacja niezorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza	**cel realizowany w sposób ciągły**	W ramach realizacji celu, na terenie miasta podjęto zadania przeciwdziałania niezorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez, m.in.: – wprowadzenie i egzekwowanie obowiązku zmywania i oczyszczania ulic w okresie suszy przynajmniej raz na dwa tygodnie; – wprowadzenie zakazu stosowania do utrzymania stanu przejezdności dróg oraz utwardzania ich nawierzchni, odpadów w tym żużli energetycznych; – wprowadzenie obowiązku oczyszczania dróg, ulic i poboczy ze stosowanych środków zimowego utrzymania ruchu w okresie do końca marca każdego roku.
6.	Wnikliwa ocena nowo budowanych obiektów przemysłowych, pod kątem doposażenia w urządzenia ochrony powietrza	**cel realizowany w sposób ciągły**	Cel realizowany jest poprzez wydawanie pozwoleń na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza (art. 180 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm). Ponadto prowadzący instalację, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko, podlega zgłoszeniu na podstawie zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. z 2010 r., Nr 130, poz. 880) do Prezydenta Miasta w Tychach.

5.1.3 Zmniejszenie uciążliwości w zakresie hałasu

Zgodnie z zapisami *Programu...* na terenie miasta Tychy, występują obszary na których hałas przenikający do środowiska kształtuje klimat akustyczny (są to głównie drogi o znacznym natężeniu ruchu) oraz tereny, które nie są narażone na jakąkolwiek formę oddziaływania akustycznego, związanego z działalnością człowieka. Brak przekroczeń poziomu hałasu na części terenów wynika z dobrze prowadzonej polityki przestrzennej miasta i oddzielenia terenów przemysłowych od miejskich. Niemniej jednak, określając politykę długofalową w *Programie...* dla sektora hałas wyznaczano cele długoterminowe, które miały stymulować poprawę środowiska akustycznego w mieście. Realizację wyznaczonych celów w okresie sprawozdawczym przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3 Realizacja celów długoterminowych w zakresie zmniejszenia uciążliwości w zakresie hałasu

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
Zmniejszenie uciążliwości w zakresie hałasu			
1.	Przebudowa dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez miasto	**cel realizowany w sposób ciągły**	W ramach realizacji celu, w latach 2004-2012 wykonano szereg zadań inwestycyjnych, które wynikały bezpośrednio z wykonania projektu „*Przebudowa drogi krajowej nr 1 i 86 Gdańsk-Cieszyn w granicach miasta Tychy”*. Jako, że projekt ten jest zadaniem długofalowym i etapowym, realizowany był w dłuższym okresie czasu niż jeden rok. Szczegółową charakterystykę wykonanych prac wraz z kosztami w poszczególnych latach przedstawiono poniżej. W roku 2004 rozpoczęto realizację zadania: „Przebudowa drogi krajowej nr 1 i 86 Gdańsk-Cieszyn w granicach miasta Tychy”. Dla tego projektu w omawianym roku: – opracowano studium wykonalności oraz ocenę oddziaływania na środowisko inwestycji: *„Przebudowa drogi krajowej nr 1 i 86 Gdańsk-Cieszyn w granicach miasta Tychy”* oraz – wykonano dla tej inwestycji roboty związane z zabudową masztu sygnalizacji świetlnej ostrzegawczej przejścia dla pieszych w rejonie ul. Przemysłowej (87 098,32 zł). W 2005 roku kontynuowano realizację projektu i opracowano część dokumentacji dla odcinka o dł. 4 km od północnej granicy miasta. Wykonano również bariery energochłonne o dł. 1 842 m (381 169,14 zł). W 2006 r., w ramach kontynuacji zadania, wykonano dokumentację projektową odcinka od autosalonu do południowej granicy miasta (1 490 455,25 zł) oraz prace związane m.in.: z karczowaniem drzew, robotami rozbiórkowymi, wykonano nasypy, bariery ochronne o dł. 696,5 m (3 299 367,41 zł) dla odcinka od rzeki Mlecznej w kierunku Katowic. W 2007 r. kontynuując realizację projektu dotyczącego drogi krajowej nr 1 i 86 Gdańsk-Cieszyn, wykonano przebudowę drogi w granicach miasta Tychy na odcinku od rzeki Mlecznej w kierunku Katowic. Wykonano jezdnię o dł. 838 m, krawężniki, nasypy, bariery ochronne – 985 m, odwodnienie i oznakowanie (419 106,93 zł). Ponadto, w tym samym roku opracowano także dokumentację projektową przebudowy ul. Mąkowskiej w Tychach w celu uzyskania spójnej komunikacji z DK-44 (61 000,00 zł) W 2008 r. realizując projekt przebudowy drogi krajowej nr 1 i 86 Gdańsk-Cieszyn na odcinku od autosalonu TOYOTA do południowej granicy miasta opracowano dokumentację geodezyjną

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			niezbędną do wniosku o wydanie decyzji lokalizacyjnej, zaktualizowano kosztorys inwestorski i mapy zasadniczy oraz opracowano raport oddziaływania na środowisko. Wykonano prognozy ruchu metodą modelową oraz studium wykonalności wraz ze szczegółowymi analizami finansową i ekonomiczną (761 420,30 zł). W 2009 r. kontynuowane prace z 2008 r. w zakresie realizacji projektu przebudowy dróg DK-1 i DK-86 i wykonano opracowanie załącznika aplikacyjnego o pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadania. Zakończono aktualizację dokumentacji projektowej. Wykonano dodatkowe pomiary wysokościowe dla przekrojów poprzecznych oraz dodatkowe projekty budowlano-wykonawcze przebudowy: kanalizacji deszczowej, linii napowietrznych oraz linii światłowodowej (203 373,32 zł). W 2010 r., realizując projekt przebudowy DK-1 i DK-86 Gdańsk-Cieszyn, opracowano dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę, pozyskano środki unijne na realizację zadania z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz uruchomiono procedurę przetargową na wyłonienie Inżyniera Kontraktu. Realizacja prac nastąpi w latach 2011-2014. W 2011 r. kontynuowano realizację projektu dotyczącego przebudowy DK-1 i DK-86 Gdańsk - Cieszyn w granicach miasta Tychy - odcinek DK-1 km 0+000 do 5+656 i DK-86 km 27+448 do 28+648. M.in.: rozstrzygnięto przetargi i podpisano umowy na wykonanie robót drogowych, realizowano funkcję Inżyniera Kontraktu, promowano Inwestycję oraz pełniono nadzór autorski (21 641 510,00 zł). W 2012 r. w ramach kontynuacji projektu dotyczącego przebudowy DK-1 i DK-86 Gdańsk – Cieszyn wykonano (z wyłączeniem odcinka „zaprojektuj i buduj”): kanalizację deszczową na ciągu głównym, przejścia podziemne (ul. Targiela i ul. Edukacji) w stanie surowym; prace przy zdejmowaniu nawierzchni jezdni na jednym pasie na całej długości; prace przy wzmocnieniu podłoża i układaniu podbudowy wraz z krawężnikiem na jednym pasie na całej długości; prace przy układaniu podbudowy bitumicznej (1,5km) i warstwy wiążącej (0,8km); drogę serwisowa, ekrany oraz obiekty inżynierskie tj.: most nad rz. Gostynką, wiadukt nad torami PKP oraz wiadukt w rejonie Niepodległości (34 083 762,00 zł). W latach 2007-2011 r. wykonano przebudowę ul. Mąkołowskiej w Tychach aby uzyskać spójną komunikację z DK-44 – wybudowano drogę o długości 1,69 km o nawierzchni asfaltobetonowej wraz z infrastrukturą – łączny koszt 4 617 216,00 zł (2009 - 3 503 428,77 zł).

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
2.	Modernizacja wewnątrzmiejskiego układu drogowego	**cel realizowany w sposób ciągły**	Cel długoterminowy w latach 2004-2012 realizowany był sukcesywnie poprzez szereg zadań inwestycyjnych, które wynikały zarówno z zadań zapisanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF), zadań dofinansowanych z Unii Europejskiej, jak również z zadań nie ujętych w WPF a zapisanych w planie budżetu miasta Tychy. Niektóre z realizowanych zadań były zadaniami długofalowymi i/lub etapowymi i dlatego też wykonywane były w dłuższym okresie czasu niż jeden rok. Także ze względu na inne przyczyny (np. nie uzyskania w terminie pozwolenia na budowę czy decyzji lokalizacyjnej, czy też nie wywiązanie się z realizacji zadania przez Wykonawcę itp.) termin realizacji zadań był przesuwany. Szereg zadań w zakresie przebudowy i budowy układu drogowego związany był również z realizacją projektu *„Gospodarka ściekowa w Tychach”*. Szczegółową charakterystykę wykonanych prac wraz z kosztami w poszczególnych latach przedstawiono poniżej. <u>Rok 2004</u> – wybudowano drogi w dzielnicy Czułów: ul. Śląską o dł. 782 m (342 659,60 zł); – wybudowano łącznik drogowy pomiędzy ul. Strzelecką i ul. Targiela (2 453 993,94 zł); – poniesiono koszty dokumentacji technicznej do modernizacji ul. Sosnowej (26 300,82 zł); – poniesiono koszty wykupu działki o powierzchni 116 m^2, uwierzytelnienia map i uzgodnienia projektu; wykonano wypisy z rejestru gruntów, projekt budowlano-wykonawczy przekładki sieci telekomunikacyjnej, energetycznej nn i oświetleniowej, opracowano kosztorys inwestorski w celu modernizacji ul. Myśliwskiej (22 220,18 zł); – wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową modernizacji ul. Rybnej oraz wjazdów do posesji wraz ze studium wykonalności (23 818,85 zł); – wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową infrastruktury technicznej wraz z drogą łączącą ul. Dołową z jednorodzinną zabudową mieszkaniową w ramach zadania budowy ul. Dołowej od ul. Skowronków do połączenia z ul. Gilów wraz z ul. Sikorek (32 294,00 zł); – wykonano odcinek drogi o dł. 230 mb o nawierzchni asfaltobetonowej z chodnikiem z kostki brukowej betonowej i kanalizacją deszczową oraz przebudowano w całości odcinek sieci cieplnej w rejonie skrzyżowania z ul. Piłsudskiego dla zadania budowa ul. Tischnera w centrum m. Tychy – kontynuacja zadania w 2005 r. (822 131,55 zł); – wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową i uzyskano decyzję o pozwoleniu na budowę, opracowano studium wykonalności dla zadania modernizacja skrzyżowania (rondo) ulic Sikorskiego i Armii Krajowej (24 005,60 zł); – wybudowano zatoki autobusowe przy ul. Katowickiej (30 000,00 zł); – poniesiono koszty prac geodezyjnych i wyceny nieruchomości dla zadania budowa ul. Uczniowskiej (odstąpiono od realizacji zadania) – 1 775,00 zł;

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			Rok 2005 – modernizacja skrzyżowania (rondo) ul. Sikorskiego i Armii Krajowej – wykonano skrzyżowanie o powierzchni zabudowy 6 530 km^2, w tym (jezdnię z betonu asfaltowego, wyspę centralną, wyspy przejezdne, chodniki i ścieżkę rowerową (2 601 316,71 zł); – budowa ul. Tischnera w centrum miasta – wybudowano drogę o dł. 602 m oraz 49 szt. miejsc parkingowych i postojowych (1 514 919,67 zł); – modernizacja ul. Rybnej – wykonano drogę o długości 772 m, wybudowano parking oraz chodnik, a także wjazdy (1 314 303,63 zł); – budowa ul. Sosnowej – wybudowano jezdnię z kostki brukowej o dł. 397 m oraz chodnik o dł. 140 m (455 888,03 zł); – przebudowa skrzyżowania Al. Bielska-Al. Niepodległości – ul. Cienista (559 437,83 zł); – budowa ul. Wejchertów-boczna (wykonano jezdnię z kostki brukowej o dł. 35,5 mb (25 154,59 zł); – budowa ul. Dołowej od ul. Skowronków do połączenia z ul. Gilów wraz z ul. Sikorek – nabyto działkę o pow. 139 m^2 oraz poniesiono koszty opłat notarialnych i sądowych (13 349,14 zł); – modernizacja ul. Myśliwskiej – wykonano I etap budowy (457 619,13 zł); – modernizacja skrzyżowania ul. Harcerskiej i Stoczniowców – rozpoczęcie opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej (55 754,00 zł); – budowa ul. Rybitwy – wykonano dokumentację projektową (16 714 zł); – budowa łącznika drogowego ul. Hańczy z ul. Żwakowską wraz z parkingiem - wykonano dokumentację projektową (28 401,60 zł); – wykonanie połączenia ul. Nad Jeziorem z ul. Armii Krajowej – opracowano dokumentację projektową (15 616,00 zł); Rok 2006 – budowa ul. Dołowej od. ul. Skowronków do połączenia z ul. Gilów wraz z ul. Sikorek (kontynuacja) wykonano aktualizację mapy zasadniczej oraz poniesiono koszty sądowe i notarialne związane z nabyciem 2 działek (15 821,10 zł); – modernizacja ul. Myśliwskiej (kontynuacja prac) – 1 275 775,39 zł; – budowa ul Uczniowskiej (kontynuacja zadania z 2004 r.) – opracowano dokumentacje projektową (43 373,44 zł); – modernizacja wiaduktu Al. Bielska – opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie aktualizacji mapy i badań fizykochemicznych betonu (37 332,00 zł); – zakończono budowę ul. Tischnera w centrum miasta (kontynuacja zadania) – 88 358,45 zł;

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			– wykonano modernizację ul. Filomatów – wykonano drogę o dł. 303,64 m wraz z towarzyszącą infrastrukturą (1 106 335,38 zł); – wykonano modernizację ul. Tołstoja – wykonano drogę o dł. 218 m wraz z towarzyszącą infrastrukturą (173 910,67 zł); – modernizacja ul. Przemysłowej – opracowano dokumentację projektową (47 702,00 zł); – przebudowano połączenie ul. Nad Jeziorem z ul. Armii Krajowej (kontynuacja zadania) – wykonano drogę o dł. 130 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą (320 100,00 zł); – zmodernizowano ul. Żarowskiej – wykonano ciąg pieszo-jezdny o dł. 192,5 m (203 582,46 zł); – budowa łącznika drogowego ul. Hańczy z ul. Żwakowską wraz z parkingiem (kontynuacja zadania) – 734 392,02 zł; – modernizacja skrzyżowania ul. Mikołowska – Dołowa - Burschego – opracowanie dokumentacji projektowej (31 970,00 zł); – budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Paprocańskiej z Al. Piłsudskiego - opracowanie dokumentacji projektowej (33 306,00 zł); – wybudowano sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu ul. Katowicka z ul. Zwierzyniecką (192 035,77 zł); – wybudowano przystanki autobusowych przy DK-1 (489 974,22 zł); – przebudowano układ drogowy wraz z wybudowaniem miejsc postojowych w rejonie nieruchomości przy: Placu Św. Anny i ul. Arkadowej (181 398,50 zł); ul Bukowej 1-5, ul. Bibliotecznej 8-16 oraz ul. Budowlanych 10-12 (120 116,78 zł); ul. Bocheńskiego 2-8, ul. Batorego 15-27, ul. Bibliotecznej 19-23, ul. Budowlanych 32-36 (277 197,61 zł); ul. Batorego 10-14 i 18 (186 939,69 zł); ul. Boh. Warszawy 5-7, ul. Batorego 22-28, ul. Biblioteczna 27-29 (201 150,78 zł); ul. Cyganerii 2-24, ul. Czysta 1-13, ul. Czystej 1-11 i 17-23 oraz Al. Bielskiej 91-99 (214 003,88 zł); ul. Czystej 31-35, ul. Cyganerii 11-17, Al. Niepodległości 34-38 (259 471,46 zł); ul. Elfów 51-57 (179 964,89 zł); <u>Rok 2007</u> – budowa ul. Dołowej od ul. Skowronków do połączenia z ul. Gilów wraz z ul. Sikorek (kontynuacja) wykonano projekt techniczny budowy drogi dojazdowej do zabudowy jednorodzinnej ul. Damrota oraz poniesiono koszty sądowe i notarialne związane z darowizną działki oraz koszty nabyciem 6 działek (315 806,64 zł); – modernizacja ul. Myśliwskiej (kontynuacja prac) – wykonanie drogi o dł. 656 m wraz z infrastrukturą dla tego etapu budowy oraz zmodernizowano most nad potokiem Żwakowskim – 690 298,65 zł;

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			– przebudowano ul. Przemysłową na odcinku od. ul. Paprocańskiej do ul. Beskidzkiej – wykonano drogę o dł. 418 m wraz z infrastrukturą (1 499 375,35 zł); – przebudowa skrzyżowania ul. Mikołowska-Dołowa-Burschego (kontynuacja prac) – wykonano m.in. roboty rozbiórkowe, podbudowę, nawierzchnię z kostki brukowej wysp i chodników, ustawiono bariery ochronne betonowe (1 425 204,41 zł); – wybudowano drogę boczną od ul. Grota Roweckiego do nowobudowanego osiedla mieszkaniowego (515 145,09 zł); – wybudowano drogę boczną od ul. Grota Roweckiego wzdłuż kompleksu garażowego (327 011,72 zł); – przebudowa ul. Honoraty – opracowanie dokumentacji projektowej (53 950, 23 zł); – modernizacja wiaduktu Al. Bielska – opracowanie dokumentacji projektowej (112 484,00 zł); – budowa ul. Żorskiej – opracowanie dokumentacji projektowej (20 740,00 zł); – przebudowa ul. Cielmickiej na odcinku pomiędzy ul. Towarową i Przemysłową – aktualizacja mapy (6 100,00 zł); – przebudowa ul. Fabrycznej na odcinku od ul. Metalowej do końca – aktualizacja mapy (4 575,00 zł); – przebudowa skrzyżowania ul. Katowickiej i Narcyzów – wydzielenie lewoskrętu w ul. Narcyzów – opracowanie dokumentacji projektowej (43 310,00 zł); – wybudowano drogi dojazdowe do oś. Balbina (383 083,90 zł); – przebudowa ciągu pieszo-jezdnego od ul. Hutniczej do ul. Sikorskiego – opracowanie dokumentacji projektowej (35 443,20 zł); – wybudowano parkingi lub zatoki parkingowe przy ul.: Myśliwskiej (138 138, 60 zł); Elfów (146 179,87 zł); Budowlanych (69 997,50 zł); Czechowa (243 923,54 zł); Tischnera (etap II – 176 280,94 zł); skrzyżowaniu ul. Hlonda i Braterskiej (417 249,63 zł); – przebudowa ul. Prostej na odcinku od ul. Jordana do posesji nr 64 – wybudowano jezdnię o dł. 138 m wraz z infrastrukturą (135 206,01 zł); – budowa parkingu przy ul. Konecznego – wykonano roboty ziemne (49 957,43 zł); – remont mostu nad Potokiem Tyskim w ciągu DK-1 (łącznik Bielsko-Oświęcim)- 659 645,91 zł; <u>Rok 2008</u> – wykonano remont dróg na terenie miasta i infrastruktury, w tym m.in.: (ul. Damrota, ul. Witosa, ul. Kapicy), remont skrzyżowań ul. Edukacji z kard. Wyszyńskiego (azyl dla pieszych), al. Bielska (przewiązka do zawracania), ul. Grota Roweckiego (korekta łuków i rabaty kwiatowe), ul. Stoczniowców (przewiązka do zawracania), ul. Metalowej

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			i Towarowej, most nad rzeką Mleczną, parking przy ul. Harcerskiej, kładka nad linią kolejową pomiędzy ul. Darwina i Jana Pawła II, remont ekranów akustycznych przy DK-1 (7 207 345 zł); – opracowano koncepcję węzła drogowego przy ul. Turyńskiej, skrzyżowania ul. Oświęcimskiej z ul. Czarną wraz z układem drogowym po stronie płn. i płd. ul. Oświęcimskiej oraz układu komunikacyjnego dla płd. części Wilkowyi (189 100 zł) oraz studium komunikacyjnego połączenia układu drogowego dz. Czułów i Wilkowyje (54 900,00 zł); – budowa ul. Dołowej od ul. Skowronków do połączenia z ul. Gilów wraz z ul. Sikorek (kontynuacja prac) - 69 098,00 zł; – modernizacja ul. Myśliwskiej (kontynuacja) - 1 350,72 zł; – zmodernizowano skrzyżowanie ulic: Harcerskiej i Stoczniowców (97 668,24 zł); – budowa ul. Żorskiej (kontynuacja prac) – 220 820,00 zł; – przebudowa skrzyżowania ul. Mikołowska-Dołowa-Burschego (kontynuacja prac) – wykonano nawierzchnię z asfaltobetonu, nawierzchnię z płyt betonowych (przejazd kolejowy), nawierzchnię z kostki brukowej (wyspy i przejścia dla pieszych) oraz bariery energochłonne betonowe o dł. 33 m. Wykonano odwodnienie i przebudowano sygnalizację świetlną - 674 903,77 zł; – przebudowa ul. Przemysłowej na odcinku od ul. Paprocańskiej do ul. Beskidzkiej (kontynuacja prac) – 180,00 zł; – przebudowa ul. Świerkowej - 16 913,36 zł; – budowa ul. Uczniowskiej (kontynuacja prac) – opracowanie dokumentacji geodezyjnej (52 460,00 zł); – przebudowano ul. Tołstoja - wykonano drogę o długości 502 m wraz z infrastrukturą (605 718,70 zł); – przebudowa ul. Honoraty – zakończenie etapu I (odcinek od ul. Hetmańskiej – do ul. Żwakowskiej, w ramach którego wykonano drogę o długości 471,9 m wraz z infrastrukturą) - 1 636 034,74 zł; – przebudowa ul. Fabrycznej na odcinku od ul. Metalowej do końca (kontynuacja prac) – 535 330,91 zł; – przebudowa ul. Cielmickiej na odcinku pomiędzy ul. Towarową i Przemysłową (kontynuacja prac) - 996 802,12 zł; – przebudowano ul. A. Krajowej - boczną do posesji nr 101 D, E, F i 103 - 71 965,07 zł; – przebudowa skrzyżowania ulic Katowickiej i Narcyzów - wydzielenie lewoskrętu w ul. Narcyzów (kontynuacja prac) - wykonano nawierzchnię z betonu asfaltowego wraz

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			z infrastrukturą - 266 259,01 zł; – przebudowa skrzyżowania ul. Budowlanych - Burschego – Glińczańskiej (rozpoczęto prace) - 254 285,37 zł; – przebudowa ciągu pieszo-jezdnego od ul. Hutniczej do ul. Sikorskiego (kontynuacja prac) – 615 368,46 zł; – budowa drogi dojazdowej od Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego do ul. Dębowej - wykonano drogę o długości 72 m i szerokości 4,5 m o nawierzchni z kostki brukowej, 14 miejsc parkingowych i odwodnienie (233 217,46 zł); – przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Boya Żeleńskiego w Tychach - jezdnia północna - wykonano min.: roboty przygotowawcze, rozbiórkowe, ziemne, betonowe oraz odwodnienie (1 929 424,29 zł); – opracowanie dokumentacji projektowej w ramach przebudowy następujących ulic: Czułowskiej, Gołębiej, Konwalii, Szarotek, Modrzewiowej, Leszczynowej, Żarnowieckiej, Jabłoni, Szafirków, Brzoskwiniowej, Wiązowej, Jałowcowej, Dziewanny, Kaczeniec, Krokusów, Stokrotek, Olchowej, Samochodowej, Łącznej, Miłej, Pogodnej, Ziębiej, Drozdów, Przepiórek, Szczyglej, Bażanciej, Leśnej, Wrzosowej, Sowiej, Pawiej, Zgody – łączny koszt: 1 100 098,2 zł; – przebudowa ul. Oświęcimskiej na odcinku od węzła drogowego Oświęcimska-Beskidzka do ul. Turyńskiej - opracowanie koncepcji obsługi komunikacji na obszarze pomiędzy DK1 a ul. Długą, mapy do celów projektowania, mapy własnościowej oraz ekspertyzy górniczo-geologicznej (231 800,00 zł); – budowa ul. Serdecznej i parkingu dla samochodów ciężarowych, w tym: przebudowa skrzyżowania ul. Strefowej i Serdecznej (rondo), budowa parkingu dla samochodów ciężarowych przy ul. Serdecznej, budowa ul. Serdecznej od ul. Towarowej do ul. Strefowej (162 623,30 zł); – budowa połączenia ul. Żwakowskiej i Stoczniowców z ul. Glinczańską i Borową, w tym: budowa połączenia ul. Żwakowskiej i Stoczniowców z ul. Borową, budowa połączenia ul. Żwakowskiej i Stoczniowców z ul. Glinczańską (96 380,00 zł); – budowa miejsc parkingowych przy ul. Katowickiej, ul. Konecznego, ul. Zgrzebnioka, dla mieszkańców osiedla „U”- łączny koszt: 480 071,50 zł; <u>Rok 2009</u> – zakończono kompleksowe badanie ruchu i opracowano „*Studium Komunikacyjne*” (430 050,00 zł); – wykonano przebudowę ulic (kontynuacja prac): Gołębiej, Konwalii, Szarotek,

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			Modrzewiowej, Leszczynowej, Żarnowieckiej, Jabłoni, Szafirków, Pogodnej, Ziębiej (I etap), Wrzosowej, Sowiej, Pawiej, Zwierzynieckiej - wykonano drogę o nawierzchni z kostki brukowej wraz z infrastrukturą (6 832 942,03zł); – kontynuacja prac nad dokumentacją projektową dla ul.: Olchowej, Czułowskiej, Jaroszowickiej, Kościelnej, Długiej (I etap do ul. Wspólnej) – łącznie 344 531,50 zł; – przebudowa wiaduktu w ciągu Al. Bielskiej - jezdnia wschodnia w Tychach (kontynuacja prac z 2007 r.) - w ramach przebudowy wiaduktu wykonano: jezdnię o nawierzchni asfaltobetonowej wraz z towarzyszącą (4 306 917,73 zł); – budowa ul. Dołowej od ul. Skowronków do połączenia z ul. Gilów wraz z ul. Sikorek (kontynuacja prac) - 692 936,87zł; – budowa układu drogowego w rejonie ulic: Samochodowa, Pasterska, Miodowa, Dworska – wykonano m.in.: projekt wykonawczy - kanalizacji deszczowej (26 047,00 zł); – przebudowa ul. Urbanowickiej – opracowanie dokumentacji technicznej i projektu budowlano – wykonawczego (121 939,00 zł); – budowa połączenia ul. Żwakowskiej i Stoczniowców z ul. Glinczańską i Borową – wykonano dokumentację projektową i studium wykonalności oraz roboty ziemne (2 941 949,68 zł); – budowa ul. Uczniowskiej (kontynuacja prac) – wybudowano drogę wraz z infrastrukturą – 1 645 608,87 zł; – przebudowano ul. Cielmicką na odcinku pomiędzy ul. Towarową i Przemysłową (kontynuacja prac) - wykonano jezdnię o nawierzchni asfaltobetonowej o dł.428 m wraz z infrastrukturą (1 445 987,48 zł); – przebudowano ul. Honoraty (kontynuacja prac) - 533 041,42 zł; – przebudowano ul. Fabrycznej na odcinku od ul. Metalowej do końca (kontynuacja prac) - wykonano drogę o nawierzchni bitumicznej o dł. 319,65 m wraz z infrastrukturą (832 007,90 zł); – przebudowano skrzyżowania ul. Budowlanych -Burschego – Glińczańskiej (kontynuacja prac) – wykonano nawierzchnię z betonu asfaltowego wraz z infrastrukturą (2 380 232,23 zł); – budowa parkingów i miejsc parkingowych – wykonawstwo oraz opracowanie dokumentacji projektowej (w tym kontynuacja prac) przy: ul. Nad Jeziorem, ul. Czarnieckiego, ul. Brzozowej w rejonie Gimnazjum nr 1, ul. Katowickiej, ul. Edisona, ul. Zapolskiej, wzdłuż al. Bielskiej - na odcinku od al. Niepodległości do ul. Cyganerii – łączny koszt: 1 103 318,98 zł; – przebudowano drogę dojazdową oraz wybudowano miejsca postojowe przy al. Niepodległości 79-81 - wykonano 32 miejsca parkingowe, drogę dojazdową i manewrową oraz odwodnienie (187 461,84 zł);

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			– przebudowa bezkolizyjnego węzła drogowego w rejonie ul. Turyńskiej i ul. Oświęcimskiej wraz z przebudową ul. Oświęcimskiej w Tychach – kontynuacja prac projektowych (430 660,00 zł); – opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy: drogi łączącej ul. Grota Roweckiego z ul. Oświęcimską wraz z budową mostów w Tychach - I etap i II etap; ul. Serdecznej i parkingu dla samochodów ciężarowych; połączenia drogowego ul. Serdecznej i Oświęcimskiej; przebudowy ulicy bocznej od ul. Jaworowej – łączny koszt: 159 238,10 zł; <u>Rok 2010</u> – Budowa bezkolizyjnego węzła drogowego w rejonie ul. Turyńskiej i ul. Oświęcimskiej wraz z przebudową ul. Oświęcimskiej w Tychach (kontynuacja prac) - 851 395,00 zł; – Budowa układu drogowego w rejonie ulic: Samochodowa, Pasterska, Miodowa, Dworska (kontynuacja prac) – wykonano nawierzchnię jezdni z tłucznia kamiennego, odwodnienie i oświetlenie (548 856,37 zł); – budowa drogi łączącej ul. Grota Roweckiego z ul. Oświęcimską wraz z budową mostów w Tychach - I etap i II etap – wykonano badania geologiczne oraz mapy do celów projektowych (21 960,00 zł); – budowa ul. Dołowej od ul. Skowronków do połączenia z ul. Gilów wraz z ul. Sikorek (kontynuacja prac) - zakończono, odebrano i rozliczono I i II etap budowy - 541 089,00 zł; – wybudowano połączenie ul. Żwakowskiej ul. Stoczniowców z ul. Glinczańską i ul. Borową (kontynuacja prac) - wykonano nawierzchnię asfaltobetonową, nawierzchnię asfaltową na drodze dojazdowej wraz z infrastrukturą oraz zatokę autobusową i ścieżkę rowerową – 1 708 052,00 zł; – rozbudowa ul. Długiej (I etap - odcinek od ul. Oświęcimskiej do ul. Wspólnej - wykonano drogę o nawierzchni asfaltobetonowej wraz z infrastrukturą (3 086 427,00 zł); – przebudowa i rozbudowa ulic (kontynuacja prac): Jaroszowickiej, Drozdów, Konwalii, Kościelnej, Krokusów, Stokrotek, Modrzewiowej, Leszczynowej, Olchowej, Przepiórek, Żarnowieckiej, Szafirków, Urbanowickiej, Żorskiej (3 315 007,00 zł); – przebudowano ul. Bażancią - wykonano drogę o nawierzchni z kostki brukowej betonowej wraz z infrastrukturą (699 692,12 zł); – przebudowano ul. Cisów - wykonano drogę o nawierzchni z kostki brukowej wraz z infrastrukturą (481 486,73 zł); – przebudowano ul. Łabędzią - zakończono, odebrano i rozliczono I etap budowy (822 097,96 zł); – przebudowano ul. Miłą - wykonano drogę o nawierzchni z kostki brukowej wraz

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			z infrastrukturą (410 824,51 zł); – przebudowano ul. Szczyglej - wykonano drogę o nawierzchni z kostki brukowej wraz z infrastrukturą (269 898,22 zł); – rozbudowa ul. Urbanowickiej (kontynuacja prac) - zakończono, odebrano i rozliczono I etap (683 424,46 zł); – budowa ul. Serdecznej i parkingu dla samochodów ciężarowych (kontynuacja prac) – 104 590,00 zł; – przebudowa transportu publicznego w Tychach – budowa parkingów wielopoziomowych (136 750 zł); – budowa parkingów lub miejsc parkingowych: na os. A przy ul. Wojska Polskiego (136 694,00 zł); ul. Bema (55 403,85 zł); na odcinku od al. Niepodległości do ul. Cyganerii (68 746,74 zł); przy ul. Brzozowej w rejonie Gimnazjum nr 1 (231 605,30 zł); ul. Budowlanych (61 809,87 zł); przy ul. Cyganerii (30 195,17 zł); ul. Czarnieckiego (43 003,48 zł); ul. Elfów (128,80 zł); ul. Katowickiej (127 321,62 zł); przy ul. Nad Jeziorem (242 815,32 zł); na os. „P-1" (39 262,04 zł); – przebudowa ul. Andersa i placu św .Anny wraz z budową parkingu (kontynuacja prac) - opracowano dokumentację projektową (31 847,40 zł); – przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie Cmentarza Komunalnego w dzielnicy Wartogłowiec – opracowanie dokumentacji projektowej (58 826,46 zł); – rozbudowa i przebudowa ul. Zgody wraz z oświetleniem – w trakcie realizacji odcinek od ul. Myśliwskiej do ul. Nowej (159 178,55 zł); <u>Rok 2011</u> – budowa ul. Dołowej od ul. Skowronków do połączenia z ul. Gilów wraz z ul. Sikorek (zakończenie prac) - 4 504 904,00 zł; – przebudowa ul. Czułowskiej – w trakcie realizacji (181 07,007 zł); – rozbudowa ul. Drozdów – wykonano od skrzyżowania z ul. Mąkołowską do zakrętu w kierunku ul. Bażanciej jezdnię o dł. 1.213 m o nawierzchni asfaltobetonowej wraz z infrastrukturą - 2 424 830,00 zł; – budowa drogi łączącej ul. Grota Roweckiego z ul. Oświęcimską wraz z budową mostów w Tychach – etap I i etap II - opracowanie dokumentacji projektowej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic: Oświęcimska- Jaworowa-Czarna (60 270,00 zł); – przebudowa ul. Jałowcowej – w trakcie realizacji – dokumentacja mapowa (11 843,00 zł); – rozbudowa ul. Jaroszowickiej - wykonano drogę o dł. 1 452 m wraz z infrastrukturą (3 566 398, 00 zł);

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			– rozbudowa ul. Kościelnej – wykonano drogę o nawierzchni asfaltobetonowej wraz z infrastrukturą (4 358 003,00 zł); – rozbudowa ul. Przepiórek - wykonano na odcinku od skrzyżowania z ul. Mąkołowską do zakrętu przy posesji nr 77 nawierzchnię bitumiczną wraz z infrastrukturą (1 735 203,00 zł); – rozbudowa ul. Paproci (127,00 zł), przebudowa ul. Samochodowej (7 842,00 zł), budowa połączenia drogowego ul. Serdecznej i ul. Oświęcimskiej (359 070,00 zł) – opracowanie dokumentacji projektowej; – budowa ul. Serdecznej i parkingu dla samochodów ciężarowych - zakończono i odebrano I etap zadania, który obejmował m.in.: budowę nowego odcinka drogi o nawierzchni asfaltobetonowej – połączenia ul. Towarowej z ul. Serdeczną o dł. 360 m, budowę trzywlotowego ronda, przebudowę: ul. Przemysłowej na dł. 90 m, ul. Towarowej (2 jezdnie) na dł. 82 m i 110 m (6 484 931,00 zł); – rozbudowa ul. Urbanowickiej - wykonano drogę o nawierzchni asfaltobetonowej o dł.474 m wraz z infrastrukturą (1 333 550,00 zł); – budowa bezkolizyjnego węzła drogowego w rejonie ul. Turyńskiej i ul. Oświęcimskiej wraz z przebudową ul. Oświęcimskiej w Tychach – opracowano m.in.: projekt wykonawczy części drogowej, specyfikację techniczną (435 600,00 zł); – budowa ul. Żorskiej – w trakcie realizacji (463 098,00 zł); – budowa bezkolizyjnego wyjazdu z Fiata w kierunku Tychów – opracowanie dokumentacji projektowej (221 224,00 zł); – przebudowa transportu publicznego w Tychach – budowa parkingów wielopoziomowych (kontynuacja prac) – m.in. opracowano i zweryfikowano dokumentację projektową oraz rozebrano budynek Zespołu Szkół nr 2 przy ul. Andersa (987 391,00 zł); – wybudowano parkingi przy: ul. Andersa (658 629,73 zł); ul. Bałuckiego w rejonie SP nr 1 (232 786,13 zł); ul. Borowej obok SP nr 10 i G nr 3 (116 995,08 zł); ul. Cyganerii (65 805,30 zł), na osiedlu P-I (433 585,53 zł); – przebudowano ulicę boczną od ul. Jaworowej (358 022,39 zł); – przebudowano i rozbudowano ul. Leśną - wykonano drogę o dł. 567 m o nawierzchni z kostki brukowej betonowej wraz z infrastrukturą (610 910,91 zł); – Przebudowa ul. Łabędziej - zrealizowano II etap zadania, tj. odcinek od wjazdu na osiedle domków jednorodzinnych do ul. Przepiórek (599 980,72 zł); – rozbudowa ul. Nad Jeziorem do pawilonu Łowiecka w Paprocanach - wykonano dokumentację projektową (63 837,00 zł); – przebudowano rondo "TESCO" przy ul. Towarowej - 2 641 063,86 zł; – przebudowa ul. Turkusowej wraz z parkingiem – w trakcie realizacji (459 940,55 zł);

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			– rozbudowa i przebudowa ul. Zgody wraz z oświetleniem (kontynuacja prac) – 381 153,04 zł); – zmodernizowano skrzyżowanie ul. Mikołowskiej - Oświęcimskiej z ul. Katowicką (738 801,94 zł); – przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie Cmentarza Komunalnego w dzielnicy Wartogłowiec (kontynuacja prac) - 1 811 656,43 zł; <u>Rok 2012</u> – przebudowa ul. Czułowskiej (zakończenie zadania) - wykonano drogę o nawierzchni z kostki brukowej o dł.756 m wraz z projektowaną infrastrukturą (914 179,00 zł); – przebudowa Placu św. Anny - wykonano jezdnię o nawierzchni z kostki brukowej o dł. 458 m wraz z projektowaną infrastrukturą (2 119 191,00 zł); – przebudowa ul. Dziewanny – w trakcie realizacji (83 901,00 zł); – budowa drogi łączącej ul. Grota Roweckiego z ul. Oświęcimską wraz z budową mostów w Tychach – etap I i etap II (kontynuacja prac) - 186 587,00 zł; – rozbudowano ul. Jałowcową - wykonano drogę o nawierzchni bitumicznej o dł. 146 m, drogę o nawierzchni z kostki brukowej dł. 227 m wraz z projektowaną infrastrukturą (755 141,00 zł); – przebudowano ul. Samochodową (kontynuacja prac) - wykonano drogę o nawierzchni bitumicznej o dł. 666 m i o nawierzchni z kostki brukowej wraz z projektowaną infrastrukturą (1 625 526,00 zł); – budowa połączenia drogowego ul. Serdecznej i ul. Oświęcimskiej (kontynuacja prac) - wykonano drogę główną o dł. 832 m ,drogę dojazdową nr 1 o dł. 705 m, drogę dojazdową nr 2 o dł. 602 m wraz z projektowaną infrastrukturą (8 977 942,00 zł); – budowa ul. Serdecznej i parkingu dla samochodów ciężarowych (kontynuacja prac) - zakończono II etap zadania (1 677 791,00 zł); – budowa bezkolizyjnego węzła drogowego w rejonie ul. Turyńskiej i ul. Oświęcimskiej wraz z przebudową ul. Oświęcimskiej w Tychach (kontynuacja prac) - 325 313,00 zł; – wybudowano parking przy ul. Sikorskiego w rejonie "Piramidy" - 627 238,00 zł; – rozbudowano ul. Urbanowickiej - wykonano drogę nawierzchni asfaltobetonowej o dł. 474 m wraz z projektowaną infrastrukturą (368 468,00 zł); – budowa ul. Żorskiej - zakończono I etap obejmujący odc. od al. Bielskiej do linii PKP (5 971 211,00 zł); – budowa połączenia ul. Asnyka i ul. Mikołowskiej – opracowanie dokumentacji projektowej (81 699,00 zł); – rozbudowa ul. Obywatelskiej od ul. Mikołowskiej do ul. Browarowej - opracowanie

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			dokumentacji projektowej (7 972,00 zł); – budowa połączenia ul. Piaskowej i ul. Dołowej - opracowanie dokumentacji projektowej (65 190,00 zł); – budowa połączenia ul. Strzeleckiej i ul. Bieruńskiej - opracowanie dokumentacji projektowej (2 187,00 zł); – budowa połączenia ul. Tulipanów i ul. Dołowej - opracowanie dokumentacji projektowej (65 190,00 zł); – budowa tunelu pod DK-1 w dzielnicy Wartogłowiec - opracowanie dokumentacji projektowej (173 843,00 zł); – przebudowa układu komunikacyjnego na odcinku od ronda strefowego do działek gminnych - opracowanie dokumentacji projektowej (24 600,00 zł); – budowa drogi dojazdowej do projektowanej szkoły w Jaroszowicach - opracowanie dokumentacji projektowej (52 841,00 zł); – przebudowano ul. Brzoskwiniową - wykonano drogę o nawierzchni z kostki brukowej wraz z projektowaną infrastrukturą (468 093,00 zł); – wybudowano odcinek drogi ul. Derkaczy – wykonano podbudowę i nawierzchnię bitumiczną (68 805,00 zł); – wykonano nawierzchnie z kostki brukowej odcinka ul. Granicznej (68 868,00 zł); – przebudowano ul. Turkusową wraz z parkingiem - wybudowano 174 miejsc postojowych o nawierzchni z kostki brukowej, drogę wewnętrzną parkingu o nawierzchni z kostki brukowej o długości 274 , jezdnię ul. Turkusowej o długości 389 m (1 390 024,00 zł); – budowa parkingów przy ul: Cmentarnej (64 742,00 zł); ul. Fitelberga (198 891,00 zł); oś. P-1 przy ul. Przemysłowej - etap II (170 977,00 zł); ul. Rodakowskiego 1-3 (98 363,00 zł); przy budynku MCK przy ul. Szkolnej (77 502,00 zł)
3.	Opracowanie bazy danych o obiektach przemysłowych będących źródłami hałasu	**cel niezrealizowany**	W latach 2004-2012 nie wykonano bazy danych o obiektach przemysłowych będących źródłami hałasu. Natomiast w ramach opracowania *Mapy Akustycznej Miasta Tychy* (lata 2011-2012), wykonano pomiary poziomu hałasu przemysłowego dla 49 punktów zlokalizowanych na terenie zakładów przemysłowych w mieście.
4.	Przeprowadzenie oceny stanu akustycznego środowiska w mieście i obserwacja zmian, na podstawie opracowanej mapy akustycznej	**cel zrealizowany**	W latach 2004 - 2006, w ramach projektu *„Opracowanie krajowego systemu tworzenia i eksploatacji cyfrowych map akustycznych dużych i średnich miast dla potrzeb profesjonalnego planowania przestrzennego i celów szkoleniowych*" do którego, na mocy indywidualnej umowy z Politechniką Śląską przystąpiło miasto Tychy, wykonano dla wskazanych obszarów mapy akustyczne. Ponadto objęto wyznaczonych pracowników Urzędu Miejskiego wzorcowymi programami szkoleń, w trybie indywidualnych konsultacji oraz udziału w seminariach informacyjno - szkoleniowych. Na realizację tego celu wydatkowano następujące kwoty w roku

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			(PFOŚiGW): 2004 r. – 20 000,00 zł; 2005 r. – 20 000,00 zł; 2006 r. – 19 679,94 zł; W roku 2009 opracowano studium wykonalności dla Cyfrowej Mapy Akustycznej dla miasta Tychy - 54 900,00 zł. W latach 2011 - 2012 wykonano Mapę Akustyczną Miasta Tychy. W ramach zadania wykonano pomiary emisji hałasu drogowego (104 punkty), przemysłowego (49 punktów) i kolejowego (10 punktów). Na ich podstawie opracowano mapę akustyczną hałasu (część opisowa i graficzna). Łączny koszt zadania - 457 178,00 zł. W 2012 r. wykonano również pomiary emisji hałasu do środowiska (1 968,00 zł) oraz sprawozdanie z wykonania mapy akustycznej (12 000,00 zł).
5.	Tworzenie stref buforowych pomiędzy nowo powstałymi obiektami, a terenami zabudowy mieszkaniowej	**cel realizowany w sposób ciągły**	Cel realizowany jest poprzez odpowiednie zapisy w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy. W latach 2010-2012 opracowano 13 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla następujących obszarów miasta Tychy: – w roku 2010: • obszaru obejmującego Park Jaworek, • obszaru obejmującego Park Łabędzi, • obszaru położonego w rejonie ujścia Potoku Wyrskiego do rzeki Gostyni i Starej Gostyni, • obszaru położonego przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego, – w roku 2011 • obszaru w rejonie ulic Jaroszowickiej, Wspólnej i Długiej, • obszaru w rejonie ul. Harcerskiej, • obszaru położonego w rejonie ulic Grota Roweckiego, Edukacji i Elfów, • obszaru położonego pomiędzy ulicami: Barona, Budowlanych i Begonii oraz linią kolejową, • obszaru położonego przy ulicach: Katowickiej i Zwierzynieckiej – w roku 2012: • obszaru położonego w rejonie ulic Podleskiej, doliny potoku Mąkołowiec, granicy administracyjnej miasta Tychy, granicy lasu oraz linii kolejowej w Tychach, • obszaru położonego w rejonie ulic: Cielmickiej, Towarowej i Strefowej,

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			• obszaru położonego w rejonie ulic: Mikołowskiej, Katowickiej, Zawilców, Słoneczników i Fiołków, • obszaru położonego pomiędzy ulicy Nad Jeziorem oraz północno-zachodniego brzegu Jeziora Paprocańskiego. Ponadto w latach 2010-2012 realizowano prace związane z opracowaniem *„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”* Dokument ten będzie stanowić aktualizację obowiązującego *Studium...*

5.1.4 Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Zgodnie z zapisami *Programu...* polityka długofalowa na terenie miasta dotyczyła przede wszystkim ochrony środowiska i ludności przed negatywnym oddziaływaniem elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego. Szczególną uwagę należało skupić na przestrzeganiu dopuszczalnych wartości promieniowania na obszarach zabudowy mieszkaniowej oraz na obszarach gdzie znajdują się obiekty użyteczności publicznej. Polityka długofalowa miasta realizowana miała być poprzez cele długoterminowe dotyczące kontroli (monitoringu) i ograniczenia emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska. Realizacja tych celów została przedstawiona w tabeli 4.

Tabela 4 Realizacja celów długoterminowych w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Lp.	Nazwa celu/ zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
1.	Stworzenie systemu monitoringu środowiska Miasta Tychy ze względu na szkodliwe oddziaływanie pól elektromagnetycznych	**cel realizowany w sposób ciągły**	W okresie sprawozdawczym, w latach 2004-2012, cel realizowany był przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Urząd Miejski w Tychach (rejestr zgłoszeń) oraz właścicieli/zarządzających instalacjami. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (art. 123 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* – Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), dokonuje oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na podstawie prowadzonych badań. Pomiary poziomów pól elektromagnetycznych wykonywane są w cyklu 3-letnim zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. *w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 221, poz. 1645). Wartości dopuszczalne poziomów pól elektromagnetycznych (dla miejsc dostępnych dla ludności w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz) zostały określone w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymywania tych pól* (Dz. U. z 2003 r., Nr 192, poz. 1883). Prowadzący instalację oraz użytkownicy urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, są zobowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku: bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia i/lub każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia, w tym zmiany spowodowanej zmianami w wyposażeniu instalacji lub urządzenia, o ile zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych, których źródłem jest instalacja lub urządzenie. Uzyskane wyniki z wykonanych pomiarów przekazywane są do WIOŚ i PWIS (art. 122a Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.). Ponadto prowadzący instalację oraz użytkownicy urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne na podstawie zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których

Lp.	Nazwa celu/ zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. z 2010 r., Nr 130, poz. 880), powinni dokonać zgłoszenia instalacji do Urzędu Miasta w Tychach
2.	Ograniczenie emisji promieniowania niejonizującego do środowiska do niezbędnego minimum	**cel realizowany w sposób ciągły**	W okresie sprawozdawczym, w latach 2004-2012, cel realizowany był przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Na podstawie art. 124 (Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm) oraz Programów Monitoringu Środowiska realizowanych w latach 2004-2012 Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska zobowiązany jest do prowadzenia rejestru zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem przekroczeń dotyczących terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Rejestr ten aktualizowany jest corocznie. Na terenie miasta Tychy nie stwierdzono obszarów z przekroczeniem dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

5.1.5 Ochrona powierzchni i gospodarka odpadami

W wyniku przeprowadzonej w *Programie...* analizy stwierdzono, że na terenie miasta nie ma terenów zanieczyszczonych, za wyjątkiem terenów zajętych pod składowanie i magazynowanie odpadów. Według zapisów *Programu...* ochrona powierzchni ziemi jest bezpośrednio związana z gospodarką odpadami na terenie miasta, a w szczególności z ich sposobem unieszkodliwiania. Dlatego określając długofalową politykę dla miasta, skupiono się na celach, które w dłuższym okresie czasu powinny dać efekt w postaci nie pogarszania się stanu jakości gleb i ziemi i nie zajmowania powierzchni terenu pod składowiska. Narzędziem służącym temu celowi jest poprawa systemu gospodarowania odpadami, w taki sposób aby ograniczyć do niezbędnego minimum ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów. W zakresie gospodarki odpadami, określone cele długoterminowe zostały skierowane do sektora komunalnego oraz sektora gospodarczego. Realizacja tych celów w okresie sprawozdawczym została przedstawiona w tabeli 5.

Tabela 5 Realizacja celów długoterminowych w zakresie ochrony powierzchni i gospodarki odpadami

<table>
<tr><th>Lp.</th><th>Nazwa celu</th><th>Stopień realizacji</th><th>Opis podjętych działań w latach 2004-2012</th></tr>
<tr><td colspan="4">Ochrona powierzchni i gospodarka odpadami</td></tr>
<tr><td colspan="4">Sektor komunalny</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Uporządkowanie systemu zbierania i transportu odpadów oraz prowadzenia systemu selektywnej zbiórki pewnych grup odpadów</td><td>cel realizowany w sposób ciągły</td><td>Selektywne zbieranie odpadów rozpoczęto w 1999 r. w ramach pilotażowego programu realizowanego przez spółkę MASTER na trzech tyskich osiedlach. Od 2002 r. selektywnym zbieraniem odpadów „u źródła” objęto wszystkich mieszkańców miasta. Zbierane były szkło, tworzywa sztuczne oraz makulatura. Odpady w zabudowie jednorodzinnej zbierane były w systemie workowym (które dostarczane i odbierane były od mieszkańców nieodpłatnie), a w zabudowie wielorodzinnej - przez system pojemnikowy. W latach 2004-2012 system selektywnego zbierania odpadów był sukcesywnie rozwijany. W ramach rozwijania systemu pojemnikowego zwiększano liczbę pojemników na osiedlach wielorodzinnych - z ilości 1 gniazdo na 1300 mieszkańców do ilości 1 gniazdo na 500 osób. Natomiast w zabudowie jednorodzinnej systemem objętych jest ok. 6 000 posesji. W wyniku prowadzonego zbierania odpadów od mieszkańców (finansowanego przez miasto do 2011 r.) zebrano w poszczególnych latach następujące ilości surowców wtórnych:
<table>
<tr><th rowspan="2">Rok</th><th>Makulatura</th><th>Szkło</th><th>Tworzywa</th><th>Ogółem</th></tr>
<tr><th colspan="4">[Mg]</th></tr>
<tr><td>2004</td><td>431,52</td><td>880,78</td><td>646,60</td><td>1958,90</td></tr>
<tr><td>2005</td><td>65,51</td><td>458,76</td><td>187,27</td><td>711,54</td></tr>
<tr><td>2006</td><td>212,4</td><td>651,3</td><td>381,65</td><td>1245,35</td></tr>
<tr><td>2007</td><td>80,35</td><td>620,4</td><td>483,2</td><td>1183,95</td></tr>
<tr><td>2008</td><td>170,06</td><td>569,3</td><td>894,37</td><td>1633,73</td></tr>
<tr><td>2009</td><td>320,64</td><td>607,72</td><td>466,98</td><td>1395,34</td></tr>
<tr><td>2010</td><td>844,62</td><td>619,44</td><td>503,64</td><td>1967,70</td></tr>
<tr><td>2011</td><td>387,06</td><td>604,12</td><td>456,38</td><td>1447,56</td></tr>
<tr><td>2012</td><td>740,94</td><td>385,9</td><td>513,52</td><td>1640,36</td></tr>
</table>
Źródło: Urząd Miejski w Tychach

Ponadto system zbierania odpadów rozszerzano o zbieranie w sposób selektywny innych rodzajów odpadów, które występują w strumieniu odpadów komunalnych tj.: odpady ulegające biodegradacji, zużyte baterie, przeterminowane lekarstwa, odpady wielkogabarytowe.

Od 2005 r. funkcjonuje na terenie miasta selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji tj. trawy i liści w systemie workowym w zabudowie jednorodzinnej. Początkowo programem objętych</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Lp.</th><th>Nazwa celu</th><th>Stopień realizacji</th><th>Opis podjętych działań w latach 2004-2012</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
zostało ok. 1 800 posesji, obecnie ok. 6 000. Zbieranie odpadów ma miejsce w miesiącach kwiecień-listopad, każdego roku. Nagromadzone odpady odbierane są przez Master Sp. z o.o. 2 razy w miesiącu, zgodnie z ustalonym harmonogramem, nieodpłatnie. Ilości zebranych odpadów w poszczególnych latach przedstawiono poniżej:
<table>
<tr><th>Rok</th><th>Ilość [Mg]</th></tr>
<tr><td>2006</td><td>1 135,63</td></tr>
<tr><td>2007</td><td>1 107,60</td></tr>
<tr><td>2008</td><td>1 571,80</td></tr>
<tr><td>2009</td><td>1 915,22</td></tr>
<tr><td>2010</td><td>2 324,60</td></tr>
<tr><td>2011</td><td>1 552,60</td></tr>
<tr><td>2012</td><td>bd</td></tr>
</table>
Źródło: Urząd Miejski w Tychach oraz Aktualizacja PGO dla miasta Tychy

Zbieranie zużytych baterii od mieszkańców funkcjonuje na terenie miasta od 2005 r. Początkowo zbieranie prowadzone jest w formie szkolnych konkursów organizowanych przez Master sp. z o.o. Obecnie, oprócz pojemników na zużyte baterie w placówkach oświatowych zostały rozstawione pojemniki dla mieszkańców miasta w obiektach użyteczności publicznej. Zbieranie zużytych baterii prowadzone jest również akcyjnie w ramach organizowanych przez Master Sp. z o.o. pikników ekologicznych oraz corocznie Regionalnego Festiwalu Ekologicznego „EKO-MASTER”. Ilości zebranych odpadów w poszczególnych latach przedstawiono poniżej:
<table>
<tr><th>Rok</th><th>Ilość [Mg]</th></tr>
<tr><td>2006</td><td>1,64</td></tr>
<tr><td>2007</td><td>4,16</td></tr>
<tr><td>2008</td><td>bd</td></tr>
<tr><td>2009</td><td>3,34</td></tr>
<tr><td>2010</td><td>4,03</td></tr>
<tr><td>2011</td><td>3,735</td></tr>
<tr><td>2012</td><td>bd</td></tr>
</table>
Źródło: Urząd Miejski w Tychach, Sprawozdania z realizacji „Planu gospodarki odpadami dla miasta Tychy za lata 2004-2006, Aktualizacja PGO dla miasta Tychy

Zbieranie przeterminowanych lekarstw rozpoczęto w 2010 r. W tym celu wyznaczono na terenie
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Lp.</th><th>Nazwa celu</th><th>Stopień realizacji</th><th>Opis podjętych działań w latach 2004-2012</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
miasta 10 aptek, które zostały wyposażone w specjalistyczne pojemniki do których każdy mieszkaniec miasta może bezpłatnie oddać przeterminowane leki. System odbierania przeterminowanych leków obsługuje Spółka MASTER. W 2010 – 0,461 Mg, a w 2011 – 0,591 Mg. Wykaz aptek przedstawiono poniżej:
<table>
<tr><th>Lp.</th><th>Nazwa apteki</th><th>Adres</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Apteka</td><td>ul. Narcyzów 7, Tychy- Czułów</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Apteka Św. Anny</td><td>ul. Pl. Św. Anny 6, Tychy</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Apteka Avicenna</td><td>ul. Bocheńskiego 9, Tychy</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Apteka Honorat</td><td>ul. Żwakowska 15, Tychy</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Apteka Centrum</td><td>Al. Niepodległości 43, Tychy</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Apteka Hygea</td><td>ul. Wyszyńskiego 3, Tychy</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>Apteka Pod Piramidą</td><td>ul. Sikorskiego 101, Tychy</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>Apteka Cratageus</td><td>ul. Bielska 128, Tychy</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Apteka Polifarm</td><td>ul. Tischnera 1, Tychy</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>Apteka Tyska</td><td>ul. Batorego 68, Tychy</td></tr>
</table>
Źródło: http://www.master.tychy.pl/attachments/051_realizacja%20_selektywnej_zbiorki.pdf

Odpady wielkogabarytowe dostarczane przez mieszkańców w rejon altanek śmieciowych odbierane są i magazynowane w sposób selektywny na składowisku przez MASTER Sp. z o.o. Zmagazynowane odpady poddawane są rozdrobnieniu na rozdrabniarce HUSMANN HL II 14 17 i wykorzystywane.

W ramach rozwijania systemu selektywnego zbierania, w 2004 r., przy Składowisku Odpadów Komunalnych ul. Serdeczna 100, zorganizowany został przez MASTER Sp. z o.o. Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych oraz Punkt Zbiórki Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego. Punkt czynny jest w dni powszednie od godz. 7^{00} do 20^{00}, a soboty od godz. 7^{00} do 14^{00}. Odpady dostarczane przez mieszkańców przyjmowane są nieodpłatnie do punktu, natomiast odpady niebezpieczne dostarczane przez przedsiębiorstwa przyjmowane są odpłatnie. GPZON wyposażony jest w specjalistyczne pojemniki posiadające atest do gromadzenia odpadów niebezpiecznych. W GPZON-ie zbierane są następujące rodzaje odpadów: lampy fluorescencyjne, baterie i akumulatory, zużyte oleje, zużyte filtry samochodowe, przeterminowane lekarstwa, opakowania po farbach i rozpuszczalnikach, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Natomiast w Punkcie Zbiórki Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego przyjmowane są zużyte urządzenia gospodarstwa domowego (sprzęt AGD, telewizory, radia, komputery, drukarki, monitory, telefony, odkurzacze). Wg informacji uzyskanej z Urzędu Miasta Tychy (w tym sprawozdania z PGO
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Lp.</th><th>Nazwa celu</th><th>Stopień realizacji</th><th>Opis podjętych działań w latach 2004-2012</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
za lata 2004-2006 oraz Aktualizacji PGO) w latach 2009-2012 odebrano następujące ilości zużytego sprzętu od mieszkańców: 2005 – 1,74 Mg; 2006 – 1,88 Mg; 2007 – 8, 56 Mg; 2009 – 66,24 Mg; 2010- 28,90 Mg; 2011 – 3,86 Mg, 2012 – 23,7 Mg

Pomimo sukcesywnego rozwoju systemu selektywnego zbierania odpadów na terenie miasta w latach 2004-2012 powstały tzw. dzikie składowiska odpadów, które likwidowane były na bieżąco. Ilości zlikwidowanych dzikich składowisk wraz z ilością zebranych odpadów komunalnych przedstawiono poniżej:

<table>
<tr><th>Rok</th><th>Ilość składowisk</th><th>Ilość odpadów [Mg]</th></tr>
<tr><td>2004</td><td>14</td><td>95,56</td></tr>
<tr><td>2005</td><td>12</td><td>142,24</td></tr>
<tr><td>2006</td><td>17</td><td>91,86</td></tr>
<tr><td>2007</td><td>21</td><td>57,18</td></tr>
<tr><td>2008</td><td>28</td><td>81</td></tr>
<tr><td>2009</td><td>16</td><td>62,4</td></tr>
<tr><td>2010</td><td>8</td><td>133,2</td></tr>
<tr><td>2011</td><td>36</td><td>50,9</td></tr>
<tr><td>2012</td><td>20</td><td>37,3</td></tr>
</table>
Źródło: Urząd Miejski w Tychach oraz Aktualizacja PGO dla miasta Tychy

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu porządku i czystości (do roku 2012), wymagane było uzyskanie przez przedsiębiorcę zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właściciel nieruchomości. Zezwolenie wydawane było przez Prezydenta Miasta w formie decyzji. W 2003 roku na terenie miasta Tychy zezwolenie posiadało 8 przedsiębiorców, natomiast w 2012 roku - 40 przedsiębiorców.

Ponadto, w ramach realizacji celu, w latach 2008-2009 wykonano aktualizację planu gospodarki odpadami na terenie miasta Tychy (Uchwała Rady Miasta Tychy Nr 0150/XXXI/688/09 z dnia 28 maja 2009r.). W dokumencie tym zawarto m.in. zapisy dotyczące systemowych rozwiązań zbierania i zagospodarowania różnych grup odpadów. Natomiast w 2012 r. opracowano koncepcję systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy (29 520,00 zł).

W latach 2004-2011 w ramach realizowanego celu, z budżetu miasta wydatkowano następujące kwoty w poszczególnych latach:
</td></tr>
</table>

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			2004 r. – 100 414,65 zł*; 2005 r. – 251 192,92 zł*; 2006 r. – 318 000,08 zł*; 2007 r. – 435 000,00 zł* (w tym na selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji 195 000zł) 2008 r. – 506 624,00 zł* (w tym na selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji 210 000zł) 2009 r. – 572 908,00 zł; 2010 r. – 566 717,69 zł; 2011 r. – 627 019,96 zł. * kwoty te zawierają również koszty unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, głównie zużytych i przeterminowanych odczynników z placówek oświatowych. W 2012 roku zbieranie odpadów nie było finansowane z budżetu miasta, tylko ze środków MASTER Sp. z o.o. w kwocie ok. 1 mln złotych. Na terenie miasta Tychy, w 2009 r. opracowano Planu usuwania azbestu na terenie miasta Tychy – 25 010,00 zł.
2.	Rozbudowa infrastruktury dla prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi, umożliwiającej: – segregację odpadów, – bezpieczne dla środowiska unieszkodliwianie odpadów nie nadających się do zagospodarowania	**cel realizowany w sposób ciągły**	W latach 2004-2012 w ramach realizacji celu: opracowano koncepcję „Budowy Międzygminnego Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Tychach" wraz z wnioskiem o dofinansowanie, który w 2009 r. został złożony do NFOŚiGW. W 2010 r. została przyznana unijna dotacja na realizację projektu w ramach Funduszu Spójności. Ogólna kwota inwestycji wynosi 134 555 tys. zł, w tym 69 089 tys. zł to dotacja unijna. Pozostały wkład stanowi preferencyjna pożyczka z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (23 000 tys. zł) oraz wkład gmin wspólników i własny Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami i Energetyki Odnawialnej „MASTER" Sp. z o.o. w Tychach, które realizuje tą inwestycję. W 2011 roku został ogłoszony przetarg na realizację inwestycji, który wygrała firma Strabag Polska. W dniu 21.02.2013 r. została wydana decyzja nr 90/2013 zatwierdzająca projekt budowlany i udzielająca pozwolenie na budowę. Po uprawomocnieniu się decyzji w dniu 15.03.2013 r. przekazano wykonawcy plac budowy.
3.	Wdrożenie nowych metod i rozwiązań unieszkodliwiania różnych grup odpadów	**cel realizowany w sposób ciągły**	Od 2008 r. miasto Tychy jest członkiem Górnośląskiego Związku Metropolitarnego. W realizację celu na terenie miasta Tychy w okresie sprawozdawczym wpisuje się przyjęcie przez Zgromadzenie Górnośląskiego Związku Metropolitalnego w dniu 15 października 2009 r. Uchwały Nr 40/2009 w sprawie: zmiany porozumienia o współpracy w celu stworzenia kompleksowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla miast na prawach powiatu – członków GZM (Uchwała nr 25/2008 z dnia 30 września 2008 r.). Ponadto od 2010 r. prowadzone były działania w zakresie opracowania

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			dokumentacji wymaganej do wniosku do Funduszu Spójności dla przedsięwzięcia pn.: „System gospodarki odpadami dla miast Górnośląskiego Związku Metropolitalnego wraz z budową zakładów termicznej utylizacji odpadów". W latach 2008-2012 miasto Tychy, jako miasto członkowskie, uczestniczyło w przygotowywaniu powyższego projektu. Z tego tytułu, z budżetu miasta realizowane były wydatki w wyszczególnionych latach w następującej wysokości: 2008 r. – 32 055,50 zł; 2009 r. – 0 zł; (nie wydatkowano środków w związku z opóźnieniem prac projektowych nad systemem gospodarki odpadami prowadzonych przez GZM) 2010 r. – 118 885,00 zł; 2011 r. – 9 337,00 zł; 2012 r. – 252 552,00 zł W ramach tych wydatków miasto uczestniczyło m.in.: w kosztach opracowania dokumentacji projektowej oraz badaniu składu morfologicznego odpadów komunalnych. Na terenie miasta przy ul. Świerczynieckiej 12, funkcjonuje Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych (wraz z instalacją do produkcji paliwa alternatywnego z odpadów komunalnych i innych niż komunalne) firmy PRODREX Sp. z o.o. z Rudołtowic. Zakład działa w oparciu o pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenie na odzysk (decyzja Prezydenta Miasta Tychy IKR.EO/7662-8/10 z dnia 01.02.2010 r.). Moc przerobowa instalacji – 7 000 Mg/rok. Natomiast przy ul. Browarowej 7 zlokalizowana jest instalacja do przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego firmy EKOTECH RECYCLING T. Pyrsz, M. Kozłowski S.J. Zakład posiada pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenie na odzysk (decyzja Marszałka Województwa Śląskiego OS.GO.KW-00461/10 z dnia 13.12.2010 r.). Moc przerobowa instalacji – 1 600 Mg/rok.
4.	Prowadzenie ciągłej edukacji ekologicznej mieszkańców Tychów w zakresie możliwości zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów, jak i selektywnej zbiórki odpadów	**cel realizowany w sposób ciągły**	W latach 2004-2012, na terenie miasta sukcesywnie prowadzona jest edukacja ekologiczna mieszkańców miasta w zakresie gospodarki odpadami. Edukacja prowadzona była przez samorząd miasta wspólnie z Polskim Klubem Ekologicznym Koło w Tychach, Biurem Inicjatyw Społecznych w Tychach, palcówkami oświatowymi. W akcjach edukacji ekologicznej czynnie uczestniczyła również firma MASTER Sp. z o.o. W ramach edukacji ekologicznej na terenie miasta przeprowadzono m.in.: – w 2004 r. program edukacyjno-informacyjny „Razem przeciwko odpadom" z zakresu selektywnej zbiórki odpadów oraz zbiórki odpadów niebezpiecznych (17 416,21 zł). Program obejmował warsztaty dydaktyczne dla nauczycieli i uczniów, warsztaty szkoleniowe dla dzieci i młodzieży na

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			składowisku, konkursy oraz opracowanie ulotek tematycznych; – w grudniu 2004 i 2005 roku zorganizowano seminarium na temat gospodarki odpadami w gminie; – w grudniu 2005 r. zorganizowano szkolenie na temat „Gospodarka odpadami: obowiązujące prawo, utrzymanie czystości i porządku w gminach, obowiązki samorządów, racjonalne wykorzystanie odpadów komunalnych, utylizacja odpadów niebezpiecznych"; – od 2005 r. (co roku) organizowane są konkursy dotyczące zbierania zużytych baterii w palcówkach oświatowych; – od 2006 r. (co rocznie) w maju organizowany jest konkurs ekologiczny pt. „Regionalny Festiwal Ekologiczny", w ramach którego przygotowywane jest „miasteczko recyklingowe" oraz gry i konkursy dla dzieci i oraz inne atrakcje ekologiczne i kulturalne; – od roku 2009 przeprowadzono akcję edukacyjną w zakresie selektywnego zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych na terenie miasta . Z informacji uzyskanej z Urzędu Miasta Tychy, wynika, że na edukację ekologiczną wydatkowane były następujące kwoty: w latach 2004-2005 -147, 37 tys. zł; 2006 -50,8 tys. zł; 2007 – 133,5 tys. zł; 2008 – 224 tys. zł; w 2009 – 43 tys. zł; 2010 – 25 tys. zł; 2012 – 17 tys. zł. (w latach 2009-2012 kwoty dotyczą tylko wydatków samorządu miasta). Źródłem finansowania edukacji były: GFOŚiGW, PFOŚiGW, WFOŚiGW, budżet miasta oraz środki własne firmy MASTER Sp. z o.o. Corocznie do 2010 r., we wrześniu, na terenie miasta realizowane były akcje sprzątania świata, które poprzedzone były cyklem zajęć z zakresu ochrony środowiska przeprowadzonych w ramach zajęć szkolnych. Do akcji włączały się również firmy wywożące odpady, firma MASTER Sp. z o.o. oraz sponsorzy (głównie worków i rękawic do sprzątania). Wszystkie zebrane odpady w trakcie akcji odbierane były bezpłatnie przez firmy wywożące jak również przyjmowane były nieodpłatnie na składowisko. Na organizację akcji wydatkowane były środki finansowe z GFOŚiGW do roku 2009 w następującej wysokości: 2004 r. – 963,31 zł; 2005 r. – 1 061,40 zł; 2006 r. – 1 714,10 zł; 2007 r. – 2 171, 60 zł; 2008 r. - 2 171, 60 zł; 2009 r. - 2 205,15 zł; Akcja sprzątania świata przeprowadzona w 2010 roku została sfinansowana ze środków własnych sponsorów zewnętrznych.

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			Ponadto, corocznie w ramach edukacji ekologicznych tzw. zadania „oświata ekologiczna" opracowywane są ulotki, broszury, plakaty czy organizowane są szkolenia. W latach 2004-2012 wydatkowano następujące kwoty (do 2009 r. z GFOŚiGW, a od 2010 z budżetu miasta): 2004 r. – 24 000,00 zł; 2005 r. – 18 610,00 zł; 2006 r. – 10 000,00 zł; 2007 r. – 10 000,00 zł; 2008 r. – 15 000,00 zł; 2009 r. – 11 155,20 zł; 2010 r. – 14 865,40 zł; 2011 r. – 9 995,00 zł; 2012 r. – 14 712,00 zł.
5.	Optymalne gospodarowanie przestrzenią przeznaczoną pod składowiska odpadów	**cel realizowany w sposób ciągły**	W latach 2004-2012 w ramach realizacji celu wykonano zadanie utrzymanie terenów wokół składowiska w Urbanowicach i Cielmicach. Wydatkowano następujące kwoty z PFOŚiGW do 2009 r., a następnie z budżetu powiatu: 2004 r. – 9 000,01 zł*; 2005 r. – 12 000,00 zł*; 2006 r. – 12 000,00 zł*; 2007 r. – 12 000,00 zł; 2008 r. – 28 000,00 zł; 2009 r. – 24 610,00 zł; 2010 r. – 85 269,25 zł; 2011 r. – 39 940,62 zł; 2012 r. – 35 116,00 zł; *(tylko teren wokół składowiska w Urbanowicach)
		Sektor gospodarczy	
1.	Selektywna zbiórka odpadów w miejscu ich wytwarzania	**cel realizowany w sposób ciągły**	Zgodnie z zapisami Ustawy *o odpadach* obowiązującej do 2012 r. (art. 10), wytwórcy odpadów byli zobligowani do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów w miejscach wytwarzania. Informacje dotyczące m.in. zbierania odpadów, znajdowały się w decyzjach zatwierdzających program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi, program gospodarowania odpadami, pozwoleniach na wytwarzanie odpadów oraz przedkładanych informacjach o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami. Realizację tego celu weryfikuje WIOŚ w trakcie prowadzonej działalności inspekcyjnej w zakładach przemysłowych opartej na kontroli podmiotów. Informacje z przeprowadzonej działalności kontrolnej (na podstawie art. 8a ust. 2 Ustawy z dnia 21 lipca 1991 r. z późn. zm) co roku przedstawiane są do wiadomości samorządu miasta. Jak wynika z przedstawionej informacji, nie wszystkie podmioty gospodarcze (kontrolowane w danym roku

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			poprzez WIOŚ) posiadają uregulowany stan formalno-prawny.
2.	Wyznaczenie i przystosowanie, zgodnie z obowiązującym systemem prawnym ochrony środowiska, miejsc czasowego gromadzenia odpadów	**cel realizowany w sposób ciągły**	Zgodnie z zapisami Ustawy *o odpadach* obowiązującej do 2012 r. (art. 17, 17a i 17b), wytwórcy odpadów byli zobligowani do uzyskania w zależności od ilości powstających odpadów decyzję zatwierdzającą program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi, program gospodarowania odpadami, pozwolenie na wytwarzanie odpadów (wydawanej na wniosek zainteresowanej strony) oraz zobowiązani byli do przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami. W każdym wniosku oraz uzyskanej decyzji/lub złożonej informacji znajdowała się informacja dotycząca wskazania miejsca i sposobu oraz rodzaju magazynowanych odpadów. Realizację tego celu weryfikuje WIOŚ w trakcie prowadzonej działalności inspekcyjnej w zakładach przemysłowych opartej na kontroli podmiotów. Informacje z przeprowadzonej działalności kontrolnej (na podstawie art. 8a ust. 2 Ustawy z dnia 21 lipca 1991 r. z późn. zm) co roku przedstawiane są do wiadomości samorządu miasta. Jak wynika z przedstawionej informacji, nie wszystkie podmioty gospodarcze (kontrolowane w danym roku poprzez WIOŚ) posiadają uregulowany stan formalno-prawny.
3.	Prowadzenie ewidencji odpadów	**cel realizowany w sposób ciągły**	Zgodnie z zapisami Ustawy o odpadach obowiązującej do 2012 r. (art. 36), wytwórcy i posiadacze odpadów byli zobligowani do prowadzenia ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów oraz listą odpadów niebezpiecznych. Realizację tego celu weryfikuje WIOŚ w trakcie prowadzonej działalności inspekcyjnej w zakładach przemysłowych opartej na kontroli podmiotów. Informacje z przeprowadzonej działalności kontrolnej (na podstawie art. 8a ust. 2 Ustawy z dnia 21 lipca 1991 r. z późn. zm) co roku przedstawiane są do wiadomości samorządu miasta. Jak wynika z przedstawionej informacji, nie wszystkie podmioty gospodarcze (kontrolowane w danym roku przez WIOŚ) prowadzą ewidencję odpadów lub ewidencja odpadów prowadzona jest w sposób nieprawidłowy.
4.	Zapewnienie odbiorców odpadów posiadających zgodę na odbiór danego typu odpadu	**cel realizowany w sposób ciągły**	Zgodnie z zapisami Ustawy o odpadach obowiązującej do 2012 r. (art. 17, 17a i 17b), wytwórcy odpadów byli zobligowani do uzyskania w zależności od ilości powstających odpadów decyzję zatwierdzającą program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi, program gospodarowania odpadami, pozwolenie na wytwarzanie odpadów (wydawanej na wniosek zainteresowanej strony) oraz zobowiązani byli do przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami. W każdym wniosku oraz uzyskanej decyzji i/lub złożonej informacji znajdowała się informacja dotycząca opisu dalszego postępowania z odpadami. Dopuszcza się magazynowanie odpadów przez 3 lata w przypadku gdy odpady przeznaczone są do odzysku lub unieszkodliwiania z wyjątkiem składowania. W przypadku składowania, magazynowanie obejmuje okres nie dłuższy niż 1 rok. Podmioty odbierające odpady powinny posiadać stosowne zezwolenia na odbieranie, transport, odzysku i/lub unieszkodliwianie odpadów. Ponadto każdy wytwórca/posiadacz odpadów powinien prowadzić ewidencję odpadów poprzez Kartę ewidencji odpadów i Kartę przekazania odpadów, która zawiera informację o firmie odbierającej wytwarzane/posiadane odpady.

Lp.	Nazwa celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			Realizację analizowanego celu weryfikuje WIOŚ w trakcie prowadzonej działalności inspekcyjnej w zakładach przemysłowych opartej na kontroli podmiotów. Informacje z przeprowadzonej działalności kontrolnej (na podstawie art. 8a ust. 2 Ustawy z dnia 21 lipca 1991 r. z późn. zm) co roku przedstawiane są do wiadomości samorządu miasta. Jak wynika z przedstawionej informacji, nie wszystkie podmioty gospodarcze (kontrolowane w danym roku przez WIOŚ) posiadają uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami oraz prowadzą ewidencję odpadów lub ewidencja odpadów prowadzona jest w sposób nieprawidłowy.

5.1.6 Ochrona przyrody

Zgodnie z zapisami *Programu...* polityka długofalowa na terenie miasta dotyczyć miała przede wszystkim zrównoważonego wykorzystania terenów cennych przyrodniczo i chronionych w obrębie miasta w aspekcie wykorzystania tych terenów przez mieszkańców do rekreacji i wypoczynku. Dla realizacji tej polityki w Programie... wyznaczono 4 cele długoterminowe, których realizację w okresie sprawozdawczym przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6 Realizacja celów długoterminowych w zakresie ochrony przyrody

Lp.	Nazwa zadania/działania/celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
1.	Ochrona i denaturalizacja ekosystemów wzdłuż dolin rzecznych i Jeziora Paprocańskiego	**cel realizowany w sposób ciągły**	W ramach realizacji celu wykonano prace dotyczące ochrony i poprawy stanu ekosystemu dla Jeziora Paprocańskiego, które przedstawiono poniżej: – w latach 2004-2005 wykonano ocenę stanu środowiska oraz opracowania naukowe dotyczące podstaw ochrony i rekultywacji jeziora Paprocańskiego. Koszt wykonanych prac w poszczególnych latach kształtował się następująco: 2004 r. - 39 750,00 zł, a w 2005 r. – 12 250,00 zł; źródło finansowania GFOŚiGW; – w 2005 r. – wykonano remont upustu dennego w Jeziorze Paprocańskim przez MOSiR, koszt – 9 238 zł; – w latach 2005 - 2006 wykonano monitoring wody w Jeziorze Paprocańskim (koszt łączny: 40 000 zł, w tym za każdy rok – 20 000 zł); źródło finansowania PFOŚiGW; – w 2007 r. opracowano koncepcję i metody wybranego wariantu poprawy stanu czystości wód w Jeziorze Paprocańskim (11 999,99 zł); – w 2009 r. przystąpiono do realizacji projektu „Rewitalizacja Jeziora Paprocany w Tychach", ale I etap prac nie przyniósł spodziewanego efektu; W 2012 r. opracowano program funkcjonalno użytkowy i projekt robót geologicznych dla zasilenia jeziora Paprocany wodami głębinowymi (20 551,00 zł); w tym samym roku RCGW w Tychach podpisało porozumienie z gminą Orzesze o wspólnej ochronie rzeki Gostynki i ochronie środowiska.
2.	Przebudowa drzewostanu leśnego w kierunku dostosowania do składu gatunkowego, w zgodności z siedliskiem	**cel realizowany w sposób ciągły**	Realizacja celu związana jest z realizacją zadań zawartych w Planach Urządzania Lasów obejmujących obszar miasta Tychy. Lasy na terenie miasta stanowią własność gminy, osób prywatnych, Nadleśnictwa Kobiór oraz Nadleśnictwa Katowice. Gospodarka leśna, w tym realizacja przedmiotowego celu, wykonywana przez wymienione podmioty wynika z zapisów obowiązujących Planów Urządzania Lasów. W roku 2004 został opracowany *Uproszczony plan urządzania lasu na lata 2004-2014 niestanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenie Miasta Tychy i dzielnic podmiejskich* (za kwotę 15 020,21 zł). Plan ten został zatwierdzony Zarządzeniem Nr 57/05 Wojewody Śląskiego z dnia 24 luty 2005 r. Na terenie Nadleśnictwa Kobiór obowiązywał w okresie sprawozdawczym *plan urządzania lasów na lata 2002-2012*. W 2013 r. został zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska DLP-lpn-611-21/15392/13/JŁ z 19 kwietnia 2013r. nowy *Plan Urządzania Lasu na lata 2013-2022*. W 2010 r. wykonano *Inwentaryzację stanu lasów komunalnych Miasta Tychy na lata 2011-2020*. Plan Urządzania Lasu zostanie opracowany w 2013 r. W 2011 r. Minister Środowiska Decyzją Nr DL-lpn-611/35/154673/11/JŁ zatwierdził *Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Katowice na lata 2020-2019.*

Lp.	Nazwa zadania/działania/celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
3.	Zwiększenie ilości terenów przeznaczonych do zagospodarowania w kierunku leśno-parkowym	**cel realizowany w sposób ciągły**	W ramach realizacji celu, w okresie sprawozdawczym wykonano następujące zadania: – w 2006 r. opracowano koncepcję architektoniczno-urbanistyczną zagospodarowania terenu Parku Miejskiego; – w 2007 r. Rada Miasta Uchwałą Nr 0150/VIII/212/07 z dnia 28 czerwca 2007 r. nadała nazwę „Skwer Starego Alojza" skwerowi położonemu przy WSZNiNS im. Ks. Szramka przy Al. Niepodległości; – wykonano opracowanie Studium projektowo-programowego uwarunkowań hydrologicznych oraz opracowania graficznych na potrzeby rewitalizacji Parku Paprocańskiego (41 621 zł); – w 2009 r. wykonano ekspertyzę dendrologiczną oraz opinię na temat waloryzacji przyrodniczej użytku ekologicznego pn.: „Mały Lasek"; – w 2010 r. Rada Miasta Uchwałą Nr 0150/XLV/1027/10 z dnia 24 czerwca 2010 r. utworzyła skwer imieniem Powstańców Śląskich o powierzchni 0,0637 ha.
4.	Budowa zintegrowanego obszaru rekreacyjno-turystycznego Paprocany – Goczałkowice	**cel realizowany w sposób ciągły**	W ramach realizacji celu, w okresie sprawozdawczym, odstąpiono od koncepcji budowy zintegrowanego obszaru rekreacyjno-turystycznego Paprocany – Goczałkowice. Natomiast wykonano zadania dotyczące budowy i modernizacji obszaru rekreacyjno-wypoczynkowego „Paprocany": – w latach 2006 - 2007 rozbudowano placu zabaw przy Jeziorze Paprocańskim; – w 2008 r. ramach modernizacji Ośrodka Wypoczynkowego „Paprocany" - opracowano dokumentację do wniosku o wydanie decyzji ustalającej warunki zabudowy - dotyczy zasilania Jeziora Paprocany wodami Potoku Wyrskiego. W trakcie realizacji było opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego na bazie posiadanej koncepcji. Wybudowano hangar na kajaki na OW „Paprocany" (ustawiono gotowe elementy kontenerów oraz wykonano pokrycie połaci dachowej wraz z odwodnieniem dachu, podłogę z płyt OSB, stalowe stojaki na kajaki. Zamontowano zabezpieczenia antywłamaniowe w drzwiach i oknach, wykonano instalację oświetleniową i grzewczą (124 475,70 zł). Wykonano rekultywację zanieczyszczonych zbiorników wodnych – 64 853,46zł. – w 2009 r. - Poniesiono koszty opracowania programu funkcjonalno – użytkowego (11 640,00 zł); wykonano także wjazd i chodnik przy budynku klubu kajakowego na OW „Paprocany" (23 885,06 zł). – w latach 2009-2011 na OW „Paprocany" wybudowano alejki wraz oświetleniem i elementami małej architektury (1 614817 zł); – 2009 – 2011 wykonano modernizację głównego ciągu pieszego na koronie zapory w Paprocanach wraz z wjazdem na koronę (798 351,29 zł);

Lp.	Nazwa zadania/działania/celu	Stopień realizacji	Opis podjętych działań w latach 2004-2012
			– w 2010 r. wykonano pomost pływający na jeziorze Paprocany (780 074 zł), w tym m.in.: zamontowano pomost główny z trapem dojściowym, pomost łączący „A" i „B" z trapem dojściowym, platformę pływającą, zaporę parkanową – filtrującą na długości pomostu głównego (uniemożliwiającą przedostawanie się zanieczyszczeń na teren kąpieliska). Wybudowano plac zabaw w stylu marynistycznym na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Paprocany w tym: zamontowano urządzenia zabawowe: statek „SANTA MARIA", platformę, karuzelę, huśtawkę (604 193 zł). Wykonano i zamontowano balustrady zabezpieczające przed upadkiem z wysokości użytkowników terenu podcieni Ośrodka Sportów Wodnych w OW Paprocany (18 999,79 zł). – w 2011 r. - wybudowano wodny plac zabaw na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Paprocany" – w ramach zadania wykonano m.in.: nieckę placu wodnego z urządzeniami zabawowymi, siedziska, barierkę z drewna egzotycznego (1 765 845,71 zł); – w latach 2011 - 2012 r. urządzono teren dzikiej plaży przy Jeziorze Paprocany, w tym m.in.: wykonano ścieżki pieszo-rowerowe plac pod estradę (416 103,38 zł); – w 2012 r. - wykonano nawodnienia OW Paprocany (wykonano program funkcjonalno - użytkowy i operat wodno – prawny) - 6 311,00 zł; wybudowano kładkę do wyspy w rejonie Dzikiej Plaży - 13 247,00 zł; rozbudowano plac zabaw w Ośrodku Wypoczynkowym „Paprocany" - 157 886,00 zł; obudowano mur oporowy wzdłuż jeziora Paprocany (w tym wykonano koncepcję i opracowano dokumentację projektową zagospodarowania terenu wzdłuż murów oporowych od plaży do przystani ZREMB - 64 681,00 zł).

Analizowane powyżej cele długoterminowe zostały określone zgodnie z polityką ekologiczną państwa oraz dokumentami opracowanymi na szczeblu wojewódzkim obowiązującymi na etapie opracowywania *Programu.... Z* analizy stopnia realizacji działań wynika, że poprawa jakości wód powierzchniowych należała do priorytetów polityki ekologicznej miasta Tychy. Również zadaniem priorytetowym w okresie sprawozdawczym był sektor ochrona powietrza (w zakresie ograniczenia niskiej emisji), gospodarka odpadami (działania w zakresie uporządkowania systemu gospodarki odpadami) oraz sektor hałas (w zakresie przebudowy dróg wojewódzkich i układu wewnętrznego miasta).

Na terenie miasta, w ramach działań w zakresie przywrócenia wysokiej jakości wód powierzchniowych w okresie sprawozdawczym kontynuowano realizację przedsięwzięcia priorytetowego *„Gospodarka ściekowa w Tychach"*. Program ten został zakończony w 2010 r. W ramach projektu wybudowano 327,82 km sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, w tym: 143,1 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, 133,8 km kanalizacji deszczowej, 14,4 km rurociągów tłocznych oraz 30,9 km sieci zaadaptowanej deszczowej lub sanitarnej. Ponadto uregulowano ok. 32 km rowów i potoków, wybudowano 27 przepompowni ścieków oraz zmodernizowano oczyszczalnię ścieków w Urbanowicach. Całkowity koszt projektu wyniósł 135 mln euro, z czego 75 mln euro zostało dofinansowane z Europejskiego Funduszu Spójności. Ponadto realizowane były zadania związane z modernizacją i budową kanalizacji deszczowej, szczególnie w działaniach związanych z budową nowych dróg na terenie miasta. W zakresie poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia wymieniano rury azbesto-cementowe na rury polietylenowe (zadania te wykonano również w ramach projektu *„Gospodarka ściekowa w Tychach*").

Do głównych zadań celu długoterminowego w zakresie ograniczania niskiej emisji należy zaliczyć realizację projektu: *„Kompleksowy program obniżania niskiej emisji na terenie miasta w budynkach jednorodzinnych oraz innych budynkach mieszkalnych wyposażonych w indywidualne nieekologiczne i niskoenergetyczne kotły węglowe*", który zakończył się 31.12.2007 r. W ramach *Programu*, ogółem wymieniono 2 200 niskowydajnych, nieekologicznych kotłów węglowych na nowe. Sumaryczna emisja z tych wszystkich źródeł została zmniejszona o 86% (tj. o 2 643,5Mg) w stosunku do emisji sprzed realizacji Programu (tj. 3 078,2 Mg). Całkowity koszt Programu w latach 2002-2007 wyniósł 23 849 tys. zł (w tym m.in.: pożyczka z WFOSiGW – 13 695 tys. zł; środki własne mieszkańców – 8 094 tys. zł). Realizowane były także inne działania i zadania w zakresie poprawy stanu powietrza dotyczące m.in.: ograniczania emisji ze źródeł przemysłowych czy też ze źródeł niezorganizowanych.

W ramach realizacji celu długoterminowego w sektorze hałas realizowane były dwa główne zadania (które są kontynuowane) tj. projekt „*Przebudowa drogi krajowej nr 1 i 86 Gdańsk-Cieszyn w granicach miasta Tychy"*) oraz działania i zadania dotyczące modernizacji wewnątrzmiejskiego układu drogowego.

W sektorze gospodarka odpadami (w ramach celu długoterminowego) realizowane były zadania związane z uporządkowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta, w tym rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów o inne rodzaje oraz stworzenie możliwości odzysku i unieszkodliwiania poza składowanie odebranych odpadów. W okresie sprawozdawczym rozbudowano system selektywnego zbierania odpadów surowcowych (papier, tworzywa sztuczne, szkło) i objęto nim wszystkich mieszkańców miasta. System ten sukcesywnie rozszerzano o zbieranie w sposób selektywny kolejnych rodzajów odpadów występujących w strumieniu odpadów komunalnych tj. odpadów ulegających biodegradacji (trawa i liści), zużytych baterii, przeterminowanych lekarstw, zużytego sprzętu elektrycznego- elektronicznego oraz odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych. W ramach rozwijania systemu selektywnego zbierania, w 2004 r., przy Składowisku Odpadów Komunalnych ul. Serdeczna 100, zorganizowany został przez MASTER Sp. z o.o. Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych oraz Punkt Zbiórki Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego. Opracowano także koncepcję *„Budowy Międzygminnego Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Tychach*" wraz z wnioskiem o dofinansowanie, który w 2009 r. został złożony do NFOŚiGW. W 2010 r. została przyznana unijna dotacja na realizację projektu w ramach Funduszu Spójności. Obecnie

inwestycja jest realizowana i będzie kontynuowana w latach następnych. Ponadto miasto Tychy jest członkiem Górnośląskiego Związku Metropolitalnego. Jako miasto członkowskie Tychy uczestniczyły od 2010 r. w przygotowaniu dokumentacji wymaganej do wniosku do Funduszu Spójności dla przedsięwzięcia pn.: *„System gospodarki odpadami dla miast Górnośląskiego Związku Metropolitalnego wraz z budową zakładów termicznej utylizacji odpadów”.*

Na terenie miasta sukcesywnie prowadzona była edukacja ekologiczna mieszkańców miasta w zakresie gospodarki odpadami. Edukacja prowadzona była przez samorząd miasta wspólnie z Polskim Klubem Ekologicznym Koło w Tychach, Biurem Inicjatyw Społecznych w Tychach, palcówkami oświatowymi. W akcjach edukacji ekologicznej czynnie uczestniczyła również firma MASTER Sp. z o.o.

Sukcesywnie realizowane były inne działania i zadania dotyczące sektora promieniowanie elektromagnetyczne oraz ochrona przyrody wspomagające ochronę środowiska oraz służące polepszeniu życia mieszkańców.

5.2 Ocena stopnia realizacji celów krótkoterminowych (na lata 2004 – 2007) oraz zadań sformułowanych w *Programie…* w odniesieniu do poszczególnych sektorów środowiska

5.2.1 Ochrona zasobów wodnych

W *Programie ochrony środowiska dla miasta Tychy* dla sektora: ochrona zasobów wodnych wyznaczono:

- w obszarze ochrony wód powierzchniowych: zadania inwestycyjne w zakresie ochrony wód zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007;
- w obszarze zaopatrzenie w wodę: cele krótkoterminowe zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę w latach 2004 – 2007;
- w obszarze ochrony wód podziemnych: zadania krótkoterminowe w zakresie ochrony wód podziemnych przewidziane do realizacji w latach 2004 – 2007;
- w obszarze przeciwdziałania powodzi: zadania z zakresu przeciwdziałania powodzi.

Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony wód powierzchniowych zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007 oraz cele krótkoterminowe zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę w latach 2004 – 2007 zostały ujęte w dokumencie wyjściowym w postaci harmonogramu rzeczowo – finansowego (uwzględniającego podmiot odpowiedzialny za realizację zadania, termin wykonania zadania, szacowane nakłady finansowe oraz planowane źródła pozyskania środków, natomiast w przypadku celów krótkoterminowych zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę w latach 2004 – 2007 tworząc harmonogram ograniczono się wyłącznie do wskazania projektowanego terminu realizacji i kosztów zadań), który przedstawiono poniżej w tabelach 7 i 8. Zadania krótkoterminowe w zakresie ochrony wód podziemnych przewidziane do realizacji w latach 2004 – 2007 oraz zadania z zakresu przeciwdziałania powodzi zostały ujęte w dalszej części niniejszego *Raportu…* w tabelach 9 i 10.

<u>Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony wód powierzchniowych zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007</u>

W *Programie ochrony środowiska…* uwzględniono 16 zadań inwestycyjnych (w tym jedno składające się z 4 zadań cząstkowych) w zakresie ochrony wód wskazując, że ich realizatorami będą:

- Sertop Sp. z o.o. – 1 zadanie,
- Fenice Poland Sp. z o.o. – 4 zadania,
- Regionalne Centrum Gospodarki Wodno – Ściekowej – 3 zadania, w tym jedno składające się z 4 zadań cząstkowych,
- Kompania Piwowarska – 1 zadanie,

- Regionalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji – 4 zadania,
- Oczyszczalnia Ścieków Czułów Sp. z o.o. – 2 zadania,
- Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych – 1 zadanie.

Łączny koszt zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony wód powierzchniowych (16 zadań wyszczególnionych w tabeli 7) oszacowano na kwotę 638 500 000 zł. Jako źródła ich finansowania wskazano:

- środki własne realizatorów (6 zadań);
- WFOŚiGW, NFOŚiGW oraz środki własne realizatorów (5 zadań);
- WFOŚiGW (1 zadanie);
- WFOŚiGW oraz środki własne gminy (4 zadania).

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zadań wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 7.

Tabela 7 Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony wód zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
1.	Rozbudowa wewnętrznej kanalizacji sanitarnej, neutralizator kwasów i separator tłuszczów	2004	1 000	Sertop Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 56 43-100 Tychy	2002-2003	223,41 w tym: 2002 r.: 1,18 2003 r.: 222,23	środki własne	środki własne (16%), środki inne	**zadanie zrealizowane**
2.*	Budowa misy olejowej pod transformatorem T-2 110/15 kV	2004	1 000	Fenice Poland Sp. z o.o. ul. Komornicka 79A Bielsko - Biała	2004	250,00	środki własne	środki własne	**zadanie zrealizowane**
3.[1)]	Modernizacja piaskowników oczyszczalni ścieków	2004	2 000	Fenice Poland Sp. z o.o. ul. Komornicka 79A Bielsko - Biała	2004-2007	4 100,00	środki własne	środki własne	**zadanie zrealizowane**
4.[1)]	Modernizacja kanalizacji przemysłowej i sanitarnej na zakładzie FAP	2006-2007	4 000	Fenice Poland Sp. z o.o. ul. Komornicka 79A Bielsko - Biała	2004-2007		środki własne	środki własne	**zadanie zrealizowane**
5.[1)]	Modernizacja zagęszczaczy osadów w oczyszczalni COS	2006-2007	3 000	Fenice Poland Sp. z o.o. ul. Komornicka 79A Bielsko - Biała	2004-2007		środki własne	środki własne	**zadanie zrealizowane**
6.	Modernizacja oczyszczalni ścieków Tychy Urbanowice etap III:								**zadanie zrealizowane**
6.1	*część biologiczna budowa technologii GTECH*	2004	80 000	Regionalne Centrum Gospodarki Wodno - Ściekowej	2004-2005	10 380,00 w tym: 2004: 7 239,00 2005: 3 141,00	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne	środki własne, WFOŚIGW	zadanie zrealizowane
6.2	*część biologiczna budowa reaktorów kaskadowych KNAP*	2005	70 000	Regionalne Centrum Gospodarki Wodno - Ściekowej	2004-2005	6 715,00 w tym: 2004: 747,00 2005: 5 968,00	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne	środki własne, WFOŚIGW	zadanie zrealizowane
6.3	*węzeł odwadniania osadów*	2006	20 000	Regionalne Centrum Gospodarki Wodno - Ściekowej	2007-2009	23 808,00 w tym: 2007: 12 830,00 2008: 7 507,00 2009: 3 471,00	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne	Gmina Tychy, Fundusz Spójności, NFOŚIGW, WFOŚIGW	zadanie zrealizowane
6.4	*budowa instalacji wzbogacania osadów*	2006	12 000	Regionalne Centrum Gospodarki Wodno	2007-2009	314,00 w tym: 2007: 314,00	WFOŚiGW, NFOŚiGW,	Gmina Tychy Fundusz	zadanie zrealizowane

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
				- Ściekowej			środki własne	Spójności, NFOŚIGW, WFOŚIGW	
7.	Instalacja zagospodarowania osadów	2007	50 000	Regionalne Centrum Gospodarki Wodno - Ściekowej	-	-	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**[2)]
8.	Automatyka i instalacje towarzyszące	2007	500	Regionalne Centrum Gospodarki Wodno - Ściekowej	2004-2009	8 682,00 w tym: 2004: 1 359,00 2005: 2 230,00 2006: 2 506,00 2007: 1 933,00 2008: 1 131,00 2009: 523,00	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne	Gmina Tychy Fundusz Spójności, NFOŚIGW, WFOŚIGW	**zadanie zrealizowane**
9.*	Dokończenie budowy oczyszczalni ścieków	2004	3 500	Kompania Piwowarska	2003	brak danych	środki własne	środki własne	**zadanie zrealizowane**
10.	Modernizacja i rozbudowa kanalizacji zgodnie ze Studium wykonalności gospodarki wodno – ściekowej	2004-2007	178 000	Regionalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	-	-	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne gminy	-	**zadanie niezrealizowane**[3)]
11.	Budowa przepompowni ścieków 2 szt. zgodnie ze Studium wykonalności gospodarki wodno – ściekowej	2004-2007	22 000	Regionalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	brak danych	brak danych	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne gminy	środki własne	**zadanie w trakcie realizacji**[4)]
12.	Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej zgodnie ze Studium wykonalności gospodarki wodno – ściekowej	2004-2007	152 000	Regionalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	-	-	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne gminy	-	**zadanie niezrealizowane**[3)]
13.	Modernizacja rowów odwadniających zgodnie ze Studium wykonalności gospodarki wodno – ściekowej	2004-2007	16 000	Regionalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	-	-	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne gminy	-	**zadanie niezrealizowane**[3)]
14.[1)]	Modernizacja oczyszczalni[5)]	2005-2007	14 000	Oczyszczalnia ścieków Czułów Sp. z o.o.	2004-2005	brak danych	WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne	brak danych	**zadanie zrealizowane**
15.	Modernizacja doprowadzenia kanalizacji	2005-2007	8 000	Oczyszczalnia ścieków Czułów Sp.	brak informacji	brak informacji	WFOŚiGW, NFOŚiGW,	brak informacji	**brak informacji**

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
				z o.o.			środki własne		
16.	Budowa, modernizacja i utrzymanie wałów przeciwpowodziowych [6]	2004-2007	1 500	Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach	2010-2012	1 791,80	WFOŚiGW	brak informacji	**zadanie realizowane w sposób ciągły**

1) informacje o wykonaniu zadań pochodzą z ankiety przekazanej w 2009 r. przez realizatora zadania do Urzędu Miejskiego;

2) zadanie niezrealizowane z powodu braku ekonomicznego uzasadnienie inwestycji, inwestycja przesunięta po roku 2015;

3) zadania (przewidziane do realizacji w ramach POIiŚ FS) zostały niezrealizowane z powodu nieosiągnięcia wymaganej punktacji w ocenie projektów, co było spowodowane wprowadzeniem zmian (przed złożeniem projektu do NFOŚiGW) w zasadach dofinansowania zadań inwestycyjnych związanych z modernizacją sieci wodociągowo – kanalizacyjnych;

4) w okresie sprawozdawczym zmianie uległ podmiot odpowiedzialny za realizację zadania – z informacji udzielonych przez RPWiK S.A. wynika, że obecnie za przedmiotowe zadanie , które znajduje się w trakcie realizacji (dotyczy budowy przepompowni ścieków os. Z i przepompowni ścieków os. R, S), odpowiedzialne jest RCGW S.A.;

5) w ramach modernizacji w latach 2004 – 2005 dokończono i uruchomiono osadnik wtórny nr 2 oraz wyposażono komory napowietrzania w system drobnopęcherzykowy (informacja oparta o ankietę przekazaną w 2009 r. przez firmę Urzędowi Miasta Tychy);

6) w ramach zadania wykonano konserwację wałów przeciwpowodziowych rzek Gostyni i Mlecznej oraz potoków Tyskiego i Ławeckiego na obszarze Tychów i Bierunia oraz gminy Bojszowy; w kosztach poniesionych zawarte są całkowite nakłady poniesione na realizację zadania (zarówno na terenie Tychów jak i Bierunia), również nakłady związane z usuwaniem skutków powodzi;

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że z 16 zaplanowanych zadań:

- 9 zadań zostało zrealizowanych;
- 4 zadania nie zostały zrealizowane (co spowodowane jest w przypadku inwestycji umieszczonej w poz. 7 przesunięciem jej realizacji w czasie; w chwili obecnej jej wykonanie – w ocenie realizatora – nie ma uzasadnienia ekonomicznego; w przypadku zadań z poz. 10, 12 i 13 sytuacja taka jest spowodowana czynnikami proceduralnymi zaistniałymi na etapie pozyskiwania środków finansowych);
- 1 zadanie znajduje się w trakcie realizacji;
- 1 zadanie realizowane jest w sposób ciągły;
- w przypadku 1 zadania brakuje informacji, na podstawie których można byłoby dokonać oceny stopnia jego wykonania.

Łączny koszt zrealizowanych zadań wyniósł 56 264,21 tys. zł (przy czym kwota ta nie dotyczy wszystkich wykonanych przedsięwzięć, a jedynie tych w odniesieniu co do których realizator udostępnił informacje na temat wydatkowanych środków) przy planowanych na ich wykonanie 197 000 tys. zł.

Zaopatrzenie w wodę

W *Programie ochrony środowiska…* dla części sektora ochrona zasobów wodnych związanego z zaopatrzeniem w wodę zostało sformułowanych 6 celów krótkoterminowych ujętych w formie zadań (działań) na lata 2004 – 2007.

Każdemu celowi wyrażonemu jako konkretne przedsięwzięcie przypisano projektowany termin jego realizacji oraz szacunkowe koszty, nie wskazano natomiast wprost podmiotów odpowiedzialnych za jego osiągnięcie oraz źródeł pozyskania środków finansowych niezbędnych na jego wykonanie.

Łączny koszt osiągnięcia celów krótkoterminowych związanych z zaopatrzeniem w wodę oszacowano na 17 300 000 zł.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych celów wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 8.

Tabela 8 Cele krótkoterminowe zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę w latach 2004 – 2007

Lp.	Nazwa celu krótkoterminowego	Projektowany termin realizacji	Projektowane koszty [tys. PLN]	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Stan realizacji
1.	Utrzymanie systemu zaopatrzenia w wodę z ujęć w Goczałkowicach i Kobiernicach z wodociągów magistralnych GOCZA I i II oraz Czaniec oraz systemu lokalnego, z dopuszczeniem remontów, modernizacji, rozbudowy i korekt przebiegu tras wodociągów – stosownie do szczegółowych rozwiązań technicznych	2004-2007	7 000	brak danych	brak danych	**zadanie realizowane w sposób ciągły** komory zakupowe „W', „Pszczyńska", „Szpital", „LAS" są przewidziane do modernizacji, obecnie trwają prace projektowe; wybudowano nową komorę zakupową i redukcyjno – pomiarową przy ul. Myśliwskiej; wszystkie komory redukcyjne zmodernizowano, za wyjątkiem komory „Wiejska", która planowana jest do wyłączenia z eksploatacji;
2.	Utrzymanie istniejących ujęć wód głębinowych wraz ze strefami ich ochrony. Jest to również szczególnie ważne zagadnienie dla przemysłu browarniczego.	2005	1 000	2005-2012	brak danych	**zadanie realizowane w sposób ciągły** w odniesieniu do ujęć należących do Kompanii Piwowarskiej – Tyskich Browarów Książęcych[1)]; RPWiK Tychy S.A. nie posiada własnych ujęć wód; obecnie trwają intensywne przygotowania do budowy pierwszych ujęć wraz ze stacjami uzdatniania wody;
3.	Sukcesywna wymiana istniejących, zużytych przewodów wodociągowych a zwłaszcza przewodów azbestowych i żeliwnych oraz awaryjnych odcinków stalowych z tendencją zwiększania średnic przewodów w przypadku zamiany na rury polietylenowe.	2004-2007	5 000	2009	844,0	**zadanie realizowane w sposób ciągły** realizatorem zadania w okresie sprawozdawczym było RPWiK w Tychach S.A.; w 2009 r. zrealizowane zostały zadania związane z wymianą odcinków sieci wodociągowej azbestowo – cementowej w gminie Tychy (ul. Fabryczna i ul. Nad Jeziorem); fundusze na realizację tego zadania pochodziły z WFOŚiGW (53%) oraz zostały zabezpieczone ze środków własnych realizatora (47%); sukcesywnej wymianie podlegają odcinki sieci wodociągowej (stalowej, azbestowo – cementowej) zgodnie z *Wieloletnim Planem Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w gminie Tychy* (zatwierdzonym przez Radę Miasta Tychy);
4.	Z uwagi na przepisy p-poż. Przy wymianie lub projektowaniu nowych sieci wodociągowych rozprowadzającej (rozgałęźnej) stosować najmniejszą średnicę przewodu PER Dn 160, a na końcówkach PE Dn 110.	2005	2 000	2004-2012	brak danych	**zadanie realizowane w sposób ciągły** Przebudowa sieci i dobór jej średnic odbywa się na podstawie dokumentacji projektowych, opartych o bilans zapotrzebowania na wodę danego obszaru (cele socjalno – bytowe, technologiczne).

Lp.	Nazwa celu krótkoterminowego	Projektowany termin realizacji	Projektowane koszty [tys. PLN]	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Stan realizacji
						Sieci wodociągowe projektowane są z uwzględnieniem możliwości stwarzania układów pierścieniowych, umożliwiających prawidłową hydraulikę i eliminowanie zjawiska pojawiania się wody o pogorszonej jakości. Istniejące i projektowane sieci służą przede wszystkim celowi dostawy wody do celów spożywczych. Zaopatrzenie w wodę na cele zewnętrznego zabezpieczenia p.poż odbywa się wyłącznie poprzez wyznaczone punkty poboru wody zaakceptowane przez Straż Pożarną i zbudowane na sieciach zapewniających dostawę wody w odpowiedniej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem. Kwestia zabezpieczenia obiektów w wodę do celów p.poż spoczywa na ich właścicielach.
5.	W związku z przeciążeniem sieci wodociągowej należy:					
5.1	– zakończyć budowę pierścienia spinającego Dn 300 na terenie Tyskiej Podstrefy Ekonomicznej w ulicach: Serdeczna, Strefowa, Cielmicka;			do końca roku 2013	brak danych	- **zadanie w trakcie realizacji** (modernizacja sieci wodociągowej w ulicach: Serdeczna, Strefowa; planowany termin zakończenia prac to koniec roku 2013; zadanie finansowane jest ze środków własnych RPWiK w Tychach S.A.);
5.2	– wybudować nowe włączenie do magistrali Czaniec Dn 1400 oraz komorę reduktorów nr 4 w dzielnicy Mąkołowiec wraz z rozbudową i wymianą sieci wodociągowej dla „jednostki urbanistycznej Mąkołowiec Czułów”;	2004-2007	1 800	-	-	- **zadanie niezrealizowane** (zadanie zostało wstrzymane z uwagi na planowane rozpoczęcie pozyskiwania wody ze studni głębinowych; woda będzie wprowadzana do sieci na osiedlu Mąkołowiec po uruchomieniu Stacji Uzdatniania Wody);
5.3	– wybudować nowe włączenie do magistrali Czaniec Dn 1400 lub GOCZA Dn 1600 oraz komorę reduktorów nr 2 wraz z rozbudową i wymianą sieci wodociągowej w dzielnicy Czułów, Wartogłowiec i Jaroszowice;			-	-	- **zadanie niezrealizowane** (zadanie zostało wstrzymane z uwagi na planowane uruchomienie SUW na osiedlu Mąkołowiec; komora która obsługuje przedmiotowy rejon została zmodernizowana);
5.4	– wykonać modernizację sieci wodociągowej w Żwakowie, Cielmicach, i Urbanowicach zgodnie z opracowaniami branżowymi.			2004-2012	844,00	- **zadanie realizowane w sposób ciągły** (zgodnie z opisem zamieszczonym w pkt.3 niniejszej tabeli)
6.	Opracowanie przez właścicieli sieci szczegółowej inwentaryzacji sieci wodociągowej niskiego i podwyższonego ciśnienia.	2004-2005	500	2011-2012	682,00 w tym: 2011: 488,0 2012:194,0	**zadanie zrealizowane** realizatorem zadania było RPWiK w Tychach S.A.; fundusze przeznaczone na pokrycie kosztów zadania pochodziły ze środków własnych RPWiK S.A.

[1)] informacje o wykonaniu zadania pochodzą z ankiety przekazanej w 2009 r. przez Kompanię Piwowarską do Urzędu Miejskiego;

Z informacji zamieszczonych w powyższej tabeli wynika, że spośród 6 zaplanowanych zadań:
- 1 zadanie zostało zrealizowane (poz. 6 tab. 8), przy czym termin jego wykonania został znacznie przesunięty w kontekście pierwotnie planowanego czasu jego wykonania,
- 4 zadania realizowane są w sposób ciągły,
- 1 zadanie (składające się z 4 zadań składowych) ma wymiar niejednorodny – 2 zadania cząstkowe zostały niezrealizowane, z racji planowanych zmian w zaopatrzeniu w wodę (poz. 5.2 i 5.3), 1 zadanie znajduje się w trakcie realizacji (poz. 5.1), natomiast jedno realizowane jest w okresie sprawozdawczym w sposób ciągły (poz. 5.4).

Trudności nastręcza oszacowanie faktycznych kosztów związanych z wykonaniem zadań ujętych w tabeli 8. Udokumentowane przez realizatorów wydatki kształtują się na poziomie 1 526 tys. zł, przy czym nie obejmują one wszystkich przedsięwzięć. Dodatkowo niektóre z zadań (poz. 5.4 i poz.3) pozostają ze sobą we wzajemnej korelacji, co uniemożliwia rozgraniczenie nakładów finansowych poniesionych na konkretne zadania.

Ochrona wód podziemnych

W *Programie ochrony środowiska…* w części dotyczącej celów krótkoterminowych (przewidzianych do osiągnięcia w latach 2004 – 2007) dla sektora ochrona zasobów wodnych związanego z ochroną wód podziemnych sformułowano 3 zadania. Nie przypisano im wykonawcy, nie wskazano również szacunkowych nakładów finansowych niezbędnych do ich wykonania, wskazując, że ich koszt został częściowo ujęty przy zadaniach z zakresu gospodarki odpadami oraz przy zadaniach związanych z kanalizacją.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zadań wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 9.

Przeciwdziałanie powodzi

Cele krótkoterminowe dla sektora ochrona zasobów wodnych związanego z przeciwdziałaniem powodzi zostały ujęte w *Programie…* w postaci 3 zadań, w odniesieniu do których nie wskazano zarówno konkretnego terminu ich wykonania jak i podmiotu odpowiedzialnego za ich realizację oraz wymaganych do ich przeprowadzenia nakładów finansowych.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zadań wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 10.

Tabela 9 Zadania krótkoterminowe w zakresie ochrony wód podziemnych przewidziane do realizacji w latach 2004 – 2007

Lp.	Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
1.	Zabezpieczenie składowiska odpadów komunalnych przed możliwością penetracji zanieczyszczeń	**zadanie zrealizowane**	W 2004 r. dokonano oceny zagrożenia uszkodzenia folii przykrywającej składowisko w Urbanowicach przez korzenie drzew i krzewów rosnących na składowisku; koszt zadania wyniósł 19 520 zł, środki pochodziły z GFOŚiGW W roku 2007 przeprowadzone zostały badania dotyczące wpływu starego składowiska odpadów komunalnych w Tychach - Urbanowicach na wody podziemne napływające do piezometru P10. Wykonano także odwierty dla dwóch piezometrów w celu ustalenia przyczyn zanieczyszczeń wód podziemnych. Koszt ww. prac wyniósł 65 559,0 zł (środki pochodziły z PFOŚiGW). W roku 2008 wykonano modele: hydrodynamiczny oraz migracyjny zanieczyszczeń w rejonie składowiska odpadów komunalnych w Tychach - Urbanowicach (32 940,0 zł, środki pochodziły z GFOŚiGW). Ponadto sfinansowano także (z GFOŚiGW) wykonanie piezometru gniazdowego u podnóża południowej skarpy nieczynnego składowiska odpadów w Urbanowicach, ujmującego dolną część czwartorzędowego poziomu wodonośnego (14 640 zł); Koszt monitoringu jakości wód podziemnych wyniósł 29 890 zł; W roku 2009 monitoring jakości wód podziemnych dla składowiska odpadów komunalnych w Tychach - Urbanowicach (finansowany z GFOŚiGW) kosztował 32 940 zł;
2.	Likwidacja małych zbiorników do gromadzenia ścieków, w miejscach gdzie nie ma kanalizacji	**zadanie zrealizowane**	Przedmiotowe zadanie stanowi cześć składową projektu *Gospodarka ściekowa w Tychach*, w ramach którego rozbudowywano sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie miasta oraz modernizowano istniejące odcinki sieci (szczegółowe informacje w tym zakresie zawiera tabela 1, pkt 8); następstwem realizacji ww. projektu było zwiększenie efektywności ekologicznej sieci kanalizacyjnej oraz wzrost liczby mieszkańców korzystających z kanalizacji zbiorczej. Oszacowanie kosztów realizacji zadania jest niemożliwe, ponieważ były one ponoszone przez podmioty prywatne.
3.	Budowa szczelnych podłoży pod miejscami gromadzenia substancji niebezpiecznych	**brak informacji**	brak informacji

Tabela 10 Zadania z zakresu przeciwdziałania powodzi

Lp.	Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
1.	Utrzymanie w należytym stanie technicznym wałów przeciwpowodziowych	**zadanie realizowane w sposób ciągły**	
2.	Budowa nowych wałów przewciwpowodziowych	**zadanie zrealizowane**	
3.	Udrażnianie istniejących cieków wodnych i rowów	**zadanie realizowane w sposób ciągły**	W ramach realizacji przedmiotowego zadania wykonywane są remonty, konserwacje i naprawy kanalizacji deszczowej, rowów i potoków związane z ich całorocznym utrzymaniem. Rok 2004: w ramach podpisanych umów wykonane zostały roboty związane z konserwacją i bieżącym utrzymaniem rowów i potoków: Tyskiego (od ul. K. Miarki do ul. H. Sienkiewicza), Wilkowyjskiego, Browarnianego, Mąkołowieckiego, Paprocańskiego, Nowotyskiego i Żakowskiego; całkowity koszt realizacji przedmiotowego zadania wyniósł: 475 630,91 zł (przy czym kwota ta obejmuje też konserwację i bieżące utrzymanie kanalizacji deszczowej); Rok 2005: wykonano prace polegające na konserwacji i bieżącym utrzymaniu kanalizacji deszczowej, rowów i wszystkich potoków w granicach miasta; koszt prac wyniósł: 592 187 zł (obejmuje on także remont kanalizacji deszczowej w ulicach Edukacji, Skłodowskiej, Filaretów, Brzozowej i Damrota oraz wyczyszczenie i wyremontowanie 75 studni rewizyjnych); Rok 2006: w ramach realizacji zadania wykonano m.in.: prace polegające na odmuleniu dna potoków (17 727 mb), odmulono przepusty (na odcinku 381 mb); ponadto z cieków zebrano i wywieziono na składowisko 399 m^3 odpadów; kompleksowa realizacja zadania kosztowała 530 737 zł; Rok 2007: Całoroczne utrzymanie kanalizacji deszczowej, potoków i rowów kosztowało 534 909 zł; Rok 2008: Na remonty, konserwację i naprawy kanalizacji deszczowej oraz całoroczne utrzymanie potoków w 2008 r. wydatkowano 541 206,93 zł;

Lp.	Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
			Rok 2009: Realizacja zadania w roku 2009 kosztowała 560 679,17 zł; Rok 2010: Koszt realizacji zadania wyniósł 582 063,7 zł, przy czym kwota ta obejmuje również wydatki związane z przejęciem nowych odcinków kanalizacji deszczowej; Rok 2011: roboty związane z konserwacją i bieżącym utrzymaniem kanalizacji deszczowej i potoków oraz rowów odwadniających i melioracyjnych kosztowały 2 171 798 zł; Rok 2012: Realizacja zadania w roku 2012 kosztowała 1 054 601 zł.

Reasumując informacje zawarte w tabeli 9. należy stwierdzić, że spośród zadań krótkoterminowych w zakresie ochrony wód podziemnych 2 zadania zostały zrealizowane (*zabezpieczenie składowiska odpadów komunalnych przed możliwością penetracji zanieczyszczeń* oraz *likwidacja małych zbiorników do gromadzenia ścieków…*), natomiast w odniesieniu do 1 zadania brak jest informacji pozwalających na ocenę stopnia jego wykonania. Ocena tego zadania jest szczególnie trudna, bowiem trudno jednoznacznie wskazać podmioty odpowiedzialne za jego realizację – można jedynie przypuszczać, że powinny być nimi przedsiębiorcy, którzy posiadają i wykorzystują w procesach produkcyjnych substancje niebezpieczne. Z drugiej jednak strony obowiązek zabezpieczania podłoża pod miejscami gromadzenia substancji niebezpiecznych jest nakładany na podmioty gospodarcze na podstawie obowiązujących przepisów w wydawanych na ich rzecz decyzjach, stąd też zadanie takie ma charakter obligatoryjny.

Łączny udokumentowany koszt zadań z zakresu ochrony wód podziemnych wyniósł 165 tys. zł, przy czym jest to kwota równoważna z wydatkami poniesionymi na realizację zadania ujętego w poz. 1 (*zabezpieczenie składowiska odpadów komunalnych przed możliwością penetracji zanieczyszczeń).* W odniesieniu do zadania określenie kosztów jego realizacji było niemożliwe – były to środki prywatne podmiotów posiadających szamba.

W odniesieniu do zadań z zakresu przeciwdziałania powodzi (tabela 10) 1 zadanie zostało zrealizowane (budowa nowych wałów przeciwpowodziowych), a 2 zadania – z racji swojego charakteru - realizowane są w sposób ciągły (*utrzymanie w należytym stanie technicznym wałów przeciwpowodziowych* oraz *udrażnianie istniejących cieków wodnych i rowów*). Udokumentowany koszt realizacji ww. przedsięwzięć wyniósł 7 043,81 tys. zł, przy czym faktycznie kwota ta dotyczy wyłącznie zadania umieszczonego w poz. 3 tabeli i składają się na nią także koszty utrzymania kanalizacji deszczowej. Przypadku pozostałych dwóch zadań nie udało się uzyskać danych finansowych.

5.2.2 Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem

W *Programie ochrony środowiska…* dla sektora: ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami wyznaczono:

- zadania inwestycyjne w zakresie ochrony powietrza zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007;
- zadania z zakresu zaopatrzenia w energię w mieście Tychy w latach 2004 - 2007;
- zadania w zakresie termorenowacji obiektów planowane do realizacji w latach 2004 - 2007.

Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony powietrza zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007 oraz zadania z zakresu zaopatrzenia w energię w mieście Tychy w latach 2004 – 2007 zostały ujęte w dokumencie wyjściowym w postaci harmonogramu rzeczowo – finansowego. Poniżej przedstawiono je w tabelach 11 i 12. Zadania w zakresie termorenowacji obiektów planowane do realizacji w latach 2004 – 2007 zostały ujęte w tabeli 13, w której – zachowując zgodność z *Programem…* - wskazano obiekt przewidziany do termomomodernizacji lub podmiot, który miał być realizatorem prac termomodernizacyjnych a także szacunkowe koszty prac z wyszczególnieniem kwot przewidzianych do wydatkowania w latach 2004 – 2007.

<u>Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony powietrza zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007</u>

W *Programie ochrony środowiska…* uwzględniono 21 zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza wskazując, że ich realizatorami będą:

- Urząd Miasta Tychy – 5 zadań;
- PEC Tychy – 5 zadań;
- Tyskie Linie Trolejbusowe – 2 zadania;

- EC Tychy – 2 zadania;
- Fenice Poland – 2 zadania;
- MOSiR Tychy – 1 zadanie;
- RPWiKTychy – 1 zadanie;
- OTOR Silesia – 1 zadanie;
- PKM Tychy – 1 zadanie;
- Fiat Auto Poland – 1 zadanie.

Łączny koszt zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza (21 zadań wyszczególnionych w tabeli 11) oszacowano na kwotę 256 020 000 zł. Jako źródła ich finansowania wskazano:

- środki własne realizatorów (2 zadania);
- WFOŚiGW oraz środki własne realizatorów (16 zadań);
- WFOŚiGW oraz środki mieszkańców (1 zadanie);
- WFOŚiGW oraz środki własne realizatorów i środki UE (1 zadanie);
- NFOŚiGW oraz środki własne realizatorów (1 zadanie);

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zadań wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 11.

Tabela 11 Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony powietrza zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
1.	Budowa układu regulacyjnego BU 30/6 przystosowanego do spalania masy drzewnej	2006-2007	28 000	EC Tychy	-	-	NFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
2.	Modernizacja układu odpylania kotłów wodnych	2005-2007	20 000	EC Tychy	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
3.	Modernizacja węzłów cieplnych	2004-2007	20 000	PEC Tychy	2004-2013	22 974,75	WFOŚiGW, środki własne	WFOŚiGW, środki własne, EFRR RPO WSL	**zadanie zrealizowane*/ zadanie w trakcie realizacji**
* w ramach przedmiotowego zadania zostały podjęte następujące działania:									
zamiana węzłów hydroelewatorowych na węzły wymiennikowe kompaktowe – 49szt					*2004*	*2 255,19*		*WFOŚiGW* (pożyczka 1 524,0, umorzenie 22,6) *środki własne* (708,6)	*zadanie zrealizowane*
modernizacja węzłów SWC os. U – 16szt					*2004-2005*	*1 744,17*		*WFOŚiGW* (pożyczka 3 509,9) *środki własne* (1 180,1)	*zadanie zrealizowane*
modernizacja węzłów SWC os. Z – 13szt					*2004-2005*	*1 529,96*			*zadanie zrealizowane*
modernizacja węzłów SWC os. P, ul. Poziomkowa					*2004-2005*	*423,84*			*zadanie zrealizowane*
modernizacja węzłów SWC „WAWEL", ul. Dmowskiego					*2004-2005*	*135,01*			*zadanie zrealizowane*
modernizacja węzłów SWC os. T-1, ul. Armii Krajowej					*2004-2005*	*398,73*			*zadanie zrealizowane*
modernizacja węzłów SWC os. W, ul. Hutnicza					*2004-2005*	*458,30*			*zadanie zrealizowane*
budowa węzłów cieplnych 31szt - os. R-1					*2010-2014*	*2 707,91*		*środki własne*	*zadnie w trakcie realizacji*
przebudowa systemu ciepłowniczego os. A1 –węzły SWC					*2012*	*1 219,56*		*EFRR RPO WS* (463,5) *środki własne* (756,1)	*zadanie zrealizowane*
przebudowa systemu ciepłowniczego os. A2 – węzły SWC					*2013*	*1 192,09*		*EFRR RPO WSL* (456,0) *środki własne* (736,0)	*zadnie w trakcie realizacji*
4.	Wykorzystanie źródeł geotermalnych	2004-2007	40 000	PEC Tychy	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
5.	Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczych	2005-2007	40 000	PEC Tychy	2004-2012	26 393,87	WFOŚiGW, środki własne	WFOŚiGW, środki własne, FS POIŚ, EFRR RPO WSL	**zadanie zrealizowane****
** w ramach przedmiotowego zadania zostały podjęte następujące działania:									
modernizacja sieci c.o. w/p z kotłowni Wilkowyje					2004-2006	2 562,50		*WFOŚiGW* (pożyczka 1 010,5, umorzenie 381,0)	*zadanie zrealizowane*

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
								środki własne (1 171,0)	
	przebudowa sieci os. F-2 etap I				2009	1 104,73		*WFOŚiGW* (pożyczka 730,1) *środki własne* (374,6)	*zadanie zrealizowane*
	przebudowa sieci cieplnej c.o. w/p z tradycyjnej na preizolowaną na osiedlu F-1, średnica od Dn32 do Dn125				2010	490,08		*FS POIŚ* (393,4) *środki własne* (96,6)	*zadanie zrealizowane*
	Przebudowa sieci cieplnej c.o. w/p z tradycyjnej na preizolowaną na osiedlu F-2, średnica od Dn32 do Dn65				2010	321,08		*FS POIŚ* (250,8) *środki własne* (70,3)	*zadanie zrealizowane*
	przebudowa sieci c.o. w/p od komory przy ul. Bocznej do SWC ul. Sienkiewicza, średnica Dn100				2010	312,74		*FS POIŚ* (246,7) *środki własne* (66,0)	*zadanie zrealizowane*
	wymiana sieci c.o. w/p os. F-4, średnica od Dn 25 do Dn 250				2004/ 2010-2011	3 216,05		*FS POIŚ* (9,0) *środki własne* (3 207,0)	*zadanie zrealizowane*
	przebudowa sieci c.o. od ZEG do SWC ul. Brzozowa – III etap, średnica Dn80				2006/ 2010-2012	296,45		*FS POIŚ* (4,7) *środki własne* (291,8)	*zadanie zrealizowane*
	przebudowa sieci c.o. os. E-3				2011	334,30		*WFOŚiGW,* (umorzenie 137,0) *środki własne* (197,3)	*zadanie zrealizowane*
	przebudowa sieci c.o. ul. Żwakowska – rejon ronda Sublańskiego IIetap				2011-2012	780,31		*WFOŚiGW* (umorzenie 497,2) *środki własne* (283,1)	*zadanie zrealizowane*
	przebudowa sieci cieplnej c.o. w/p os. G od komory Straży Pożarnej do bud. przy al. Niepodległości i ul. Wyszyńskiego, średnice od Dn40 do Dn150				2006/ 2010-2012	2 378,68		*FS POIŚ* (1 962,4) *środki własne* (416,3)	*zadanie zrealizowane*
	przebudowa sieci cieplnej c.o. os. M, średnice od Dn25 do Dn200				2010-2012	3 034,39		*FS POIŚ* (2 571,9) *środki własne* (462,5)	*zadanie zrealizowane*
	przebudowa sieci cieplnej wysokoparametrowej kanałowej na sieć preizolowaną 2xDn300 od KR-13 do KR-1 w rejonie ul.				2010-2012	1 889,56		*FS POIŚ* (1 616,7)	*zadanie zrealizowane*

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
Legionów, średnica Dn300								*środki własne* (272,9)	
przebudowa sieci cieplnej wysokoparametrowej kanałowej na sieć preizolowaną 2xDn350 od komory KR-13 do KR-15a przy ul. Stoczniowców, średnica Dn350					2010-2013	2 311,90		*FS POIŚ* (1 954,0) *środki własne* (358,0)	*zadnie w trakcie realizacji*
przebudowa sieci cieplnej wysokoparametrowej kanałowej na sieć preizolowaną 2xDn300 od komory KR-15 do KR-15b przy ul. Stoczniowców, średnica Dn300					2010-2013	2 025,16		*FS POIŚ* (1 685,7) *środki własne* (339,5)	*zadnie w trakcie realizacji*
przebudowa sieci c.o. i c.w.u. os. R-1, średnice od Dn32 do Dn125					2010-2014	2 851,78		*FS POIŚ* (9,2) *środki własne* (5 550,5)	*zadnie w trakcie realizacji*
przebudowa systemu ciepłowniczego os. A1 – sieć c.o.					2012	1 146,32		*EFRR RPO WSL* (438,9) *środki własne* (707,4)	*zadanie zrealizowane*
przebudowa systemu ciepłowniczego os. A2 – sieć c.o.					2013	1 337,83		*EFRR RPO WSL* (520,3) *środki własne* (817,5)	*zadnie w trakcie realizacji*
6.	Modernizacja kotłowni lokalnej lub budowa źródeł rozproszonych *(zmodernizowano kotłownię węglową w Wilkowyjach na retortową)*	2004-2005	2 500	PEC Tychy	2006	4 077,99	WFOŚiGW, środki własne	WFOŚiGW (pożyczka 2 891,2) środki własne (1 186,8)	**zadanie zrealizowane**
7.	Odnawialne źródła ciepła	2004-2007	1 000	PEC Tychy	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
8.	Zakupy nowych autobusów	2004-2015	22 800	PKM Tychy	2004-2005 2008-2012	27 547,56	WFOŚiGW, środki własne	środki własne (2004: 3 226,57 2005: 2 896,22) leasing (2008-2012: 21 424,77)	**zadanie zrealizowane/ zadanie w trakcie realizacji**
9.[1)]	Inwestycje związane z ograniczeniem emisji pyłów i gazów	2004-2006	17 000	Fiat Auto Poland	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
10.	Budowa sieci trakcji trolejbusowej Paprocany – Oś Z-1 - Sikorskiego	2004	1 000	Tyskie Linie Trolejbusowe	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**[2)]
11.	Zakup nowych trolejbusów	2004	1 000	Tyskie Linie Trolejbusowe	2013	19 095,00	WFOŚiGW, środki własne	środki własne (7 828,95) FS (11 266,05)	**zadanie zrealizowane**

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
12.	Zmiana systemu chłodzenia lodowiska (zmniejszenie ilości amoniaku)	2004	120	MOSiR Tychy	2005-2006	2 170,47	WFOŚiGW, środki własne	budżet miasta WFOŚiGW (środki z umorzenia części spłaty pożyczki: 2006: 1 098,15)	**zadanie zrealizowane**
13.	Modernizacja kotłowni z węglowej na olejową	koniec 2003	200	RPWiK Tychy	2003-2004	244,0 w tym: 2003:129,0 2004: 52,0	środki własne	środki własne	**zadanie zrealizowane**
14.	Wymiana kotłów na gazowe	2004-2005	3 000	OTOR SILESIA	brak informacji	brak informacji	środki własne	brak informacji	**brak informacji**
15.[1)]	Modernizacja kotła K-2	2006	10 000	Fenice Poland	2006	2 600,0	WFOŚiGW, środki własne	WFOŚiGW, środki własne	**zadanie zrealizowane**
16.[1)]	Modernizacja układu odpylania spalin na ciepłowni	2008	6 000	Fenice Poland	2004	1 000,00	WFOŚiGW, środki własne	WFOŚiGW, środki własne	**zadanie zrealizowane**
17.	Modernizacja węzłów ciepłowniczych wraz z zabudową zaworów termoregulacyjnych	2002-2004	6 400	Urząd Miasta Tychy	2004	320,55	WFOŚiGW, środki własne	budżet miasta	**zadanie zrealizowane**[3)]
18.	Pilotażowy program wykorzystania odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych i usługowych	2003-2004	3 000	Urząd Miasta Tychy	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
19.	Program wykorzystania odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej	2003-2005	1 000	Urząd Miasta Tychy	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
20.	Program likwidacji emisji z niskich źródeł	2004-2007	30 000	Urząd Miasta Tychy	2002-2007	23 849,00	WFOŚiGW, środki mieszkańców	WFOŚiGW (pożyczka, dotacja), budżet miasta, PFOŚiGW środki własne mieszkańców	**zadanie zrealizowane**
21.	Zarządzanie energią i środowiskiem w budynkach użyteczności publicznej w województwie śląskim	2003-2007	3 000	Urząd Miasta Tychy	2003-2004	60,00	WFOŚiGW, środki własne, środki UE	-	**zadanie zrealizowane**

1) informacje o wykonaniu zadań pochodzą z ankiety przekazanej w 2009 r. przez realizatora zadania do Urzędu Miasta;

2) zadanie zostało przesunięte do realizacji w innym horyzoncie czasowym; planowany czas jego wykonania to lata 2013 – 2014;

3) w ramach realizacji zadania wymieniono w Zespole Szkół Nr 5 kocioł (21 210 zł) oraz węzeł cieplny (108 772,75 zł); ponadto wymieniono węzeł cieplny w świetlicy w Wilkowyjach (121 097,22 zł) i w I LO (69 473,22 zł);

Spośród 21 zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza ujętych w powyższej tabeli w okresie sprawozdawczym:
- 12 zadań zostało zrealizowanych,
- 8 zadań nie zostało zrealizowanych,
- w odniesieniu do 1 zadania brak jest informacji, które pozwoliłyby ocenić stopień jego wykonania.

Łączne udokumentowane koszty poniesione na realizację zadań wyniosły 130 333,19 tys. zł (przy czym w odniesieniu do zadania ujętego w poz. 20 *(Program likwidacji emisji z niskich źródeł)* i poz. 21 (*Zarządzanie energią i środowiskiem w budynkach użyteczności publicznej w województwie śląskim*) tabeli 11 uwzględniono całkowity koszt przedsięwzięcia, którego czas trwania wykraczał poza okres sprawozdawczy ujęty w niniejszym *Raporcie*). Największe nakłady finansowe przeznaczone zostały na: zakupy nowych autobusów, modernizację i rozbudowę sieci ciepłowniczych oraz na działania związane z ograniczeniem niskiej emisji. Stanowiły one blisko 60% kosztów wszystkich zadań.

Zadania z zakresu zaopatrzenia w energię w mieście Tychy w latach 2004 - 2007

W *Programie ochrony środowiska…* uwzględniono 4 zadania z zakresu zaopatrzenia w energię, przy czym każde z tych zadań przypisano innemu realizatorowi: Przedsiębiorstwu Energetyki Cieplnej w Tychach, Górnośląskiemu Rejonowi Energetycznemu, Miejskiemu Zarządowi Budynków Mieszkalnych oraz spółdzielniom mieszkaniowym.

Łączny koszt zadań oszacowano na kwotę 132 00 000 zł. Środki te miały pochodzić z WFOŚiGW oraz od realizatorów, z wyjątkiem zadania wykonywanego przez Górnośląski Rejon Energetyczny (obecnie Turon Dystrybucja S.A.), które w całości zaplanowano sfinansować z pieniędzy wykonawcy.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zadań wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 12.

Tabela 12 Zadania z zakresu zaopatrzenia w energię w mieście Tychy w latach 2004 - 2007

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
1.	Modernizacja magistrali ciepłowniczej i ciepłej wody użytkowej	2006-2007	100 000	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej	2005-2009	3 146,47	WFOŚiGW, środki własne	WFOŚiGW, środki własne	**zadanie zrealizowane***
* w ramach przedmiotowego zadania zostały podjęte następujące działania:									
magistrala FSM – wymiana izolacji napowietrznej 2xDn500 I i II etap					*2006-2007*	*1 751,92*		*WFOŚiGW* (763,0) *środki własne* (989,0)	*zadanie zrealizowane*
spinka magistrali Północ – Południe I os. D – II etap					*2005-2008*	*841,55*		*WFOŚiGW* (414,6) *środki własne* (426,9)	*zadanie zrealizowane*
przebudowa magistrali FAP 2xDn500 ul. Przemysłowa od KR-0 do PS-3					*2009*	*553,00*		*WFOŚiGW* (376,2) *środki własne* (176,8)	*zadanie zrealizowane*
2.	Modernizacja stacji transformatorowych	2004-2007	16 000	Górnośląski Rejon Energetyczny[1)]	2008	brak danych	środki własne	brak danych	**zadanie zrealizowane**[2)]
3.	Modernizacja sieci elektrycznych	2004-2007	8 000	Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych	2004-2007	1 183,22	WFOŚiGW, środki własne	środki właścicieli, budżet miasta	**zadanie zrealizowane**[3)]
4.	Modernizacja sieci elektrycznych	2004-2007	8 000	Spółdzielnie Mieszkaniowe	2012	1,67	WFOŚiGW, środki własne	środki własne	**zadanie zrealizowane**[4)]

1) obecnie, w wyniku przekształceń własnościowych: TUARON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach

2) zadanie polegało na odwodnieniu stanowisk transformatorów na SE Tychy – zakres prac obejmował wykonanie szczelnych mis pod transformatorami WN/SN i transformatorami potrzeb własnych oraz wykonanie kanalizacji odwadniającej i wykonanie zabudowy separatora oleju;

3) w ramach przedmiotowego zadania Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach przeprowadził remonty wewnętrzne instalacji:
- w roku 2004 na łączną kwotę 409 972,59 zł w budynkach przy ul.: Asnyka 4-4c, Arkadowej 9-9c, 10-10c, Pl. Św. Anny 4-4c, 5-5b, Wojska Polskiego 15-15b, 25-25a, Batorego 18, 32-36, 92-98, Bocheńskiego 2-4, Budowlanych 110-114, Burschego 2-4, Estkowskiego 4;
- w roku 2005 na łączną kwotę 245 538,83 zł w budynkach pryz ul.: Andersa 8-8a, 13-13c, Arkadowej 8-8c, Pl. Św. Anny 3, Wojska Polskiego 25-25a, Bibliotecznej 30-34, Bocheńskiego 15-19, Al. Niepodległości 16-20, AL. Bielskiej 69-71, Czechowa 2-12;
- w roku 2006 na łączną kwotę 302 224,79 zł w budynkach przy ul.: Andersa 5-5c, 12-12a, 20-20a, Arkadowej 1-1b, czystej 9-13, Estkowskiego 3, Bukowej 2-16;
- w roku 2007 na łączną kwotę 225 481,59 zł w budynkach przy ul.: Wojska Polskiego 3-3d, Pl. Św. Anny 2-2a, 3-3b, 7-7c, Wyszyńskiego 22-28;
- łączny koszt prac w latach 2004 – 2007 wyniósł 1 183 217,8 zł; środki te pochodziły od właścicieli i z budżetu miasta;

4) Śląsko – Dąbrowska Spółka Mieszkaniowa Sp. z o.o. Administracja Wesoła w 2012 r. zleciła wykonanie uziemienia wyrównawczego w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Grota Roweckiego 62-64; koszt zadania wyniósł 1 674 zł, zadanie zostało sfinansowane ze środków z Funduszu Remontowego;

Z informacji zamieszczonych w tabeli 12. wynika, że wszystkie zadania z zakresu zaopatrzenia w energię zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Udokumentowane koszty ich wykonania wyniosły 4 331, 36 tys. zł, przy czym zdecydowana większość tej kwoty (ponad 72%) została wydatkowana na modernizację magistrali ciepłowniczej i ciepłej wody użytkowej.

Zadania w zakresie termorenowacji obiektów planowane do realizacji w latach 2004 - 2007

Zadania z zakresu termorenowacji wymienione w *Programie ochrony środowiska…* dotyczyły konkretnych obiektów (szkoły, przedszkola) lub powiązane były w sposób bezpośredni z podmiotami odpowiedzialnymi za wykonanie prac termomodernizacyjnych (np. MZBM). Ich łączny koszt oszacowano na poziomie 81 314 000 zł, z czego w latach 2004 – 2007 przewidziano do wydatkowania 37 131 000 zł.

Szczegółowy wykaz zadań, zaprezentowany zgodnie z układem przyjętym w *Programie…*, zawiera tabela 13.

Tabela 13 Zadania w zakresie termorenowacji obiektów planowane do realizacji w latach 2004 – 2007

Lp.	Nazwa podmiotu	Całkowity koszt [tys. PLN]	Koszt planowany w latach 2004 – 2007 [tys. PLN]	Koszty faktycznie poniesione [tys. PLN]	Stopień realizacji
		zgodnie z informacjami zawartymi w *Programie…*			
1.	S.M. Komunalna	150	150	brak informacji	**brak informacji**
2.	S.M. Glinka	2 830	1 544	brak informacji	**brak informacji**
3.	S.M. Karolina	4 320	1 432	brak informacji	**brak informacji**
4.	MZBM	26 402	10 972	2004 - 2007: 10 879,26 lata 2001 – 2012: 53 095,73	**zadanie zrealizowane**[1)] **/ zadanie realizowane w sposób ciągły**[2)]
5.	Tyski TBS	835	275	2005-2008: 1 639,00	**zadanie zrealizowane** w ramach zadania przeprowadzono: – termomodernizację elewacji pawilonu handlowego przy ul. Wyszyńskiego 20 (2008 r.: 140 000 zł) ; – modernizację dachu i wymianę stolarki okiennej w pawilonie handlowym przy ul. Dąbrowskiego 33 (2006 r.: 41 000 zł); – termomodernizację dachu i elewacji, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz montaż nowej stacji wymienników ciepła w budynku biurowym przy ul. Budowlanych 59 (lata 2005-2008: 1 458 000 zł);
6.	Z.Z.N. Oddziała Częstochowa (Filia Gliwice)	605	415	brak danych	**zadanie zrealizowane**
7.	S.M. Fundament	150	-	-	**zadanie niezrealizowane**
8.	Nadleśnictwo Katowice	32	32	brak informacji	**brak informacji**
9.	Zakład Usługowo - Handlowy Honorata	200	200	598,62	**zadanie zrealizowane** w roku 2004 wykonano roboty dociepleniowe ścian zewnętrznych w zarządzanych przez Z.U.H. Honorata nieruchomościach wspólnot mieszkaniowych – ich koszt wyniósł 379 561,6 zł; w tym samym roku wymieniono również przeszklenia klatek schodowych – koszt przedsięwzięcia to 219 063,24 zł;
10.	S.M. Honorata	52	52	brak informacji	**brak informacji**
11.	S.M. Kora	40	40	600,0	**zadanie zrealizowane** prace termomodernizacyjne (polegające na ociepleniu ścian i fundamentów budynków styropianem a stropów wełną mineralną) wykonano w 2012 r. – objęto nimi 2 budynki mieszkalne; koszt prac wyniósł 600 000 zł;
12.	T.S.M. Zuzanna	1 008	800	-	**zadanie niezrealizowane**
13.	S.M. Ryneczek	200	200	brak informacji	**brak informacji**
14.	S.M. Wesoła	2 675	435	2004-2007: 89,5; 2012: 841,32	**zadanie zrealizowane** w roku 2004 na prace termomodernizacyjne (obejmujące docieplenie

Lp.	Nazwa podmiotu	Całkowity koszt [tys. PLN]	Koszt planowany w latach 2004 – 2007 [tys. PLN]	Koszty faktycznie poniesione [tys. PLN]	Stopień realizacji
		zgodnie z informacjami zawartymi w *Programie…*			
					ściany zewnętrznej oraz przebudowę stolarki okiennej) wydano 89 500 zł; W 2012 r. wykonano natomiast termomodernizację budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Grota Roweckiego 62-64; zadanie sfinansowano ze środków własnych (Fundusz Remontowy) oraz z kredytu i premii z Krajowego Banku Gospodarczego
15.	S.M. Teresa	3 430	2 458	brak informacji	**brak informacji**
16.	S.M. Razem	276	186	5,78	**zadanie zrealizowane** wydatkowana w 2004 r. kwota stanowiła dofinansowanie do wymiany stolarki okiennej
17.	S.M. Stella	45	45	1 185,2 w tym: 2004: 288,0 + 31,3 2005: 289,0 + 69,8 2006: 256,0 + 54,6 2007: 134,0 + 62,5	**zadanie zrealizowane** w latach 2004-2007 zadanie obejmowało docieplenie klatek schodowych i docieplenie stropów;
18.	T.S.M. Oskard	28 416	8 511	2004-2012: 39 197,53, w tym: 2004-2007: 17 084,28	**zadanie zrealizowane**
19.	I LO im. L. Kruczkowskiego ul. Korczaka 6	1 405	1 405	1 516,096	**zadanie zrealizowane** w 2004 r. w ramach zadania wykonane zostały m.in. następujące prace: docieplenie ścian budynku płytami styropianowymi, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania i wentylacji, zabudowa systemu monitorującego nośniki energii); zadanie sfinansowano ze środków własnych miasta oraz z pożyczki z WFOŚiGW i ze środków z umorzenia części pożyczki z WFOŚiGW zaciągniętej na realizację zadania *„Program ograniczenia kosztów ciepła w budynkach komunalnych”*
20.	Gimnazjum nr 5 ul. Młodzieżowa 1	1 133	1 133	29,973	**zadanie zrealizowane** w 2006 r.; zadanie polegało na wykonaniu dociepleń ścian budynku od strony mieszkania służbowego
21.	Gimnazjum nr 12 ul. Elfów 9	730	731	3 458,59 w tym: 2009: 242,01 2010: 3 216,58	**zadanie zrealizowane** w latach 2009 - 2010 Wykonano docieplenie budynku metodą lekko-mokrą, położenie tynku akrylowego, docieplenie stropodachów z pokryciem papą termozgrzewalną i wykonaniem blacharki, izolację i docieplenie

Lp.	Nazwa podmiotu	Całkowity koszt [tys. PLN]	Koszt planowany w latach 2004 – 2007 [tys. PLN]	Koszty faktycznie poniesione [tys. PLN]	Stopień realizacji
		zgodnie z informacjami zawartymi w *Programie…*			
					fundamentów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej (wewnętrznej i zewnętrznej); wymianę instalacji: wod.-kan., p.poż., wentylacji, centralnego ogrzewania, elektrycznej, telefonicznej, odgromowej, rozbudowę sieci komputerowej i monitoringu; wymianę podłóg, przebudowę zespołów sanitarnych, malowanie; zagospodarowanie terenu: chodniki, odwodnienie, przebudowę wejścia głównego, podjazd dla niepełnosprawnych
22.	Szkoła Podstawowa nr 19, al. Niepodległości 190	1 250	1 250	6 102,58ł	**zadanie zrealizowane** w latach 2006 – 2007 wykonano pełną termomodernizację obiektu wraz z modernizacją basenu;
23.	Zespół Szkół nr 5 (Technikum Budowlane, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Internat) ul. Edukacji 11	2 850	2 850	609,61	**zadanie zrealizowane** zadanie wykonano w 2007 r., pracami objęto salę gimnastyczną
24.	Przedszkole Miejskie nr 5 ul. Orzeszkowej 56	800	735	791,77 w tym: 2006: 11,83 2007: 779,94	**zadanie zrealizowane** w latach 2006 – 2007; w ramach prac rozebrano pokrycie elewacji z płyt azbestowo-cementowych o pow. 773 m^2, ocieplono ściany budynku płytami styropianowymi, położono tynk zewnętrzny akrylowy - 928 m^2, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, zabezpieczono konstrukcję żelbetową tarasu; wykonano zadaszenie wejścia i odnowiono taras niezabudowany na parterze, na piętrze oraz taras nad holem wejściowym;
25.	Przedszkole Miejskie nr 15 ul. Elfów 7 Z dniem 1.09.2004 r. Przedszkole Miejskie nr 15 zostało przekształcone w Ekologiczno-Artystyczne Przedszkole Niepubliczne „PROMYK”	540	440	281, 04	**zadanie zrealizowane** w roku 2007; w ramach prac wykonano wymianę pokrycia dachowego wraz z dociepleniem budynku;
26.	Zespół Szkół Zawodowych nr 1 ul. Nowokościelna 11	940	840	-	**zadanie niezrealizowane** budynek został przeznaczony do likwidacji;

[1)] w ramach przedmiotowego zadania:

- Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach przeprowadził w latach 2004 – 2007 planowane w momencie opracowywania *Programu ochrony środowiska…* termorenowacje:
  - w roku 2004 na łączną kwotę 1 545 904,64 zł w budynkach przy ul.: Pl. Wolności 3, Wojska Polskiego 19-19b, Budowlanych 17-25, 38, Pl. Św. Anny 1-1c, Wyszyńskiego 6-12, 22-28, Elfów 44-46, 51-57, Gen. De Gaulle'a 26, Andersa 8-8a, 12-12a, Arkadowej 11-11c, Bohaterów Warszawy 5-7, 8-10, Batorego 40-44, 72-82, Bocheńskiego 1-7, Bielskiej 91-99, Cyganerii 2-8, al. Niepodległości 44-54, 70-74, Skłodowskiej 1-7, Roweckiego 12-20, Czystej 9-13, Edukacji 12-20, 26-34;

- w roku 2005 na łączną kwotę 5 249 633,63 zł w budynkach przy ul.: Piłsudskiego 12, Edukacji 74-92, Kopernika 3-3b, al. Niepodległości 2-12, 29, 34-38, 39-43, 57-75, 84-88, 100-104, 110, Asnyka 2-2d, Arkadowej 2-2b, 11-11c, 12-12c, Wojska Polskiego 5-5b, 7-7d, Katowickiej 209, Bocheńskiego 6-8, 9-13, 23-29, Batorego 10-14, 15-27, 41-45, 50-60, 68-70, 72-82, Bibliotecznej 8-18, 19-23, Budowlanych 2-6, 27-31, 48-52, 54-56, 102-104, Brzozowej 12-16a, Al. Bielskiej 30-34, 72-79; 80-82, 101, Ciasnej 2-8, 10-14, Cyganerii 1, 21-27, Czystej 1, 3-7, Elfów 1-3, 15-21, Edukacji 26-34, 36-42, 68, Darwina 2-8, Dębowej 10-14, 40, Fitelberga 55-61, 75, Grota – Roweckiego 43-51, 57-69, Dmowskiego 1-13, Bałuckiego 1-3, Cienistej 19-27, Czarnieckiego 2-4, Bukowej 17-27, Bema 7-11, Baziowej 13-15;
- w roku 2006 na łączną kwotę 3 552 655,66 zł w budynkach przy ul.: Arkadowej 8-8c, Pl. Św. Anny 3, Andersa 1-1b, 3-3c, 11-11c, Bocheńskiego 6-8, Batorego 15-27, 32-36, Bibliotecznej 19-23, Cyganerii 1, Ejsmonda 7, al. Niepodległości 84-88, 100-104, Roweckiego 35, 43-51, Einsteina 3, 4, Edukacji 56-64, 68, Fitelberga 15-21, al. Bielskiej 54-58, Czarnieckiego 14-18, Czereśniowej 1-3, 5-7, 15-17, Budowlanych 17-25, Reymonta 60, Starokościelnej 2, Hetmańskiej 9, Krad. Hlonda 69
- w roku 2007 na łączną kwotę 531 068,39 zł w budynkach przy ul.: Andersa 13-13c, Arkadowej 9-9c, 10-10c, Pl. Św. Anny 5-5b, Bibliotecznej 30-34, al. Niepodległości 57-75, al. Bielskiej 72-78;
- łączny koszt prac w latach 2004 – 2007 wyniósł 10 879 262,32 zł; środki te pochodziły od właścicieli i z budżetu miasta;

[2)] w okresie od momentu opracowywania i uchwalenia *Programu…* do roku 2012 włącznie, poza planowanymi uwzględnionymi powyżej termomodernizacjami, Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach realizował w miarę pozyskiwanych środków prace termomodernizacyjne na dodatkowych obiektach; koszt tych prac wyniósł w latach 2001 – 2012 42 216 471,74 zł; środki finansowe pochodziły budżetu miasta i od właścicieli; dodatkowo w planach znajdują się również kolejne inwestycje z zakresu termomodernizacji;

Dane zaprezentowane w tabeli 13. wskazują, że generalnie przedsięwzięcia związane z termomodernizacją obiektów były w okresie sprawozdawczym realizowane w sposób sukcesywny, przy czym czynnikiem decydującym o możliwości ich przeprowadzenia było pozyskanie i zabezpieczenie stosownych środków finansowych. Czynnik ekonomiczny wpływał na czas realizacji zaplanowanych prac, stąd w niektórych przypadkach nastąpiło przesunięcie zaplanowanych robót na termin późniejszy. Z kolei brak odpowiednich funduszy lub tak jak w przypadku poz. 26 (tabela 13) – inne okoliczności decydujące o braku ekonomicznego uzasadnienia inwestycji – powodowały, że prace nie zostały zrealizowane. W przypadku niektórych podmiotów brak jest informacji pozwalających na określenie stopnia realizacji zadania.

Analizując zagadnienia związane z termomodernizacją warto podkreślić, że w okresie obowiązywania *Programu…,* poza zadaniami ujętymi w dokumencie, na terenie miasta zrealizowano szereg innych prac związanych o charakterze dociepleniowym, którymi objęto zarówno budynki mieszkalne jak i obiekty użyteczności publicznej, w tym m.in. placówki oświatowe oraz budynek Urzędu Miasta.

5.2.2 Gospodarka odpadami

W momencie opracowywania *Programu ochrony środowiska…,* zgodnie z obowiązującym wówczas prawodawstwem, organy wykonawcze gminy zobligowane były do sporządzenia i uchwalenia gminnego planu gospodarki odpadami, który w sposób kompleksowy przedstawiał zagadnienia dotyczące gospodarowania odpadami na jej terenie.

W związku z powyższym w *Programie ochrony środowiska…* dla sektora: gospodarka odpadami przedstawiono w postaci harmonogramu rzeczowo – finansowego wyłącznie najważniejsze zadania inwestycyjne zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007.

Zgodnie z treścią tabeli 14 w harmonogramie uwzględniono 17 zadań inwestycyjnych wskazując, że ich realizatorami będą:

- MPGO MASTER – 9 zadań
- Urząd Miasta Tychy – 2 zadania;
- Regionalne Centrum Gospodarki Wodno – Ściekowej S.A. – 2 zadania;
- OTOR SILESIA – 1 zadanie;
- Fenice Poland – 1 zadanie;
- EKO-ZAG – 1 zadanie;
- Fiat Auto Poland – 1 zadanie.

Łączny koszt zadań inwestycyjnych w zakresie gospodarki odpadami (17 zadań wyszczególnionych w tabeli 14) oszacowano na kwotę 66 821 000 zł. Jako źródła ich finansowania wskazano:

- środki własne realizatorów (6 zadań);
- WFOŚiGW oraz środki własne realizatorów (9 zadań);
- NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz środki własne realizatorów (1 zadanie);
- środki własne realizatorów oraz inne środki (1 zadanie);

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zadań wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 14.

Tabela 14 Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami zaplanowane do realizacji w latach 2004 - 2007

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
1.	Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy i objęcie nią wszystkich mieszkańców	2003-2005	1 000	MPGO MASTER	2002 – do chwili obecnej	1 000,00/ rok	WFOŚiGW, środki własne	Gmina Tychy, środki własne	**zadanie realizowane w sposób ciągły** (od 2002 r.)
2.	Zorganizowanie na terenie Gminy punktów odbioru odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych	2003-2004	321	MPGO MASTER	2004	50,00	WFOŚiGW, środki własne	środki własne	**zadanie zrealizowane**
3.	Wdrożenie systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie Tychów polegającego na systematycznej aktualizacji baz danych dotyczących: ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów, instalacji prowadzących odzysk lub unieszkodliwianie odpadów	2003-2004	100	MPGO MASTER	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
4.	Wybudowanie zakładu segregacji zmieszanych odpadów komunalnych	2004-2009	20 000	MPGO MASTER	2014	134 500	WFOŚiGW, środki własne	FS, NFOŚiGW Gminy wspólnicy, środki własne	**zadanie w trakcie realizacji** (Kompleksowy zakład przetwarzania MBP z fermentacją suchą poziomą)
5.	Prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami	2003-2015	250	MPGO MASTER	2002 – do chwili obecnej	brak danych	środki własne	środki własne	**zadanie realizowane w sposób ciągły**
6.	Wprowadzenie na terenie Gminy systemu odbioru odpadów biodegradowalnych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych	2003-2005	250	MPGO MASTER	2006	600	środki własne	Gmina Tychy, środki własne	**zadanie zrealizowane**
7.[1)]	Budowa instalacji do kompostowania odpadów biodegradowalnych	2004-2007	3 000	MPGO MASTER	*	*	WFOŚiGW, środki własne	*	**zadanie w trakcie realizacji**
8.[1)]	Budowa instalacji do energetycznego wykorzystania biogazu	2008-2012	50	MPGO MASTER	*	*	NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne	*	**zadanie w trakcie realizacji**
9.[1)]	Budowa instalacji do przetwarzania odpadów w celu ich energetycznego wykorzystania	2010-2015	24 000	MPGO MASTER	*	*	WFOŚiGW, środki własne	*	**zadanie w trakcie realizacji**
10.	Zamknięcie składowiska odpadów poprodukcyjnych	2004	1 200	OTOR SILESIA	brak informacji	brak informacji	środki własne, środki inne	brak informacji	**brak informacji**
11.[2)]	Wymiana magistrali cieplnej z izolacją	2004-2007	10 000	Fenice Poland	2005-2007	1 600,00	środki własne	środki własne	**zadanie**

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
	zawierającą azbest na bezazbestową					w tym: 2005: 800,00 2006: 300,00 2007: 500,00			**zrealizowane**
12.[2)]	Modernizacja składowiska odpadów	2004-2006	5 000	Fiat Auto Poland	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
13.[2)]	Magazyn odpadów niebezpiecznych	2004-2005	200	EKO-ZAG	-	-	środki własne	-	**zadanie niezrealizowane**
14.	Zwiększenie wykorzystywania osadów ściekowych do rekultywacji terenów zdegradowanych oraz do celów rolniczych	2003-2015	250	Regionalne Centrum Gospodarki Wodno – Ściekowej S.A.	2004-2012	8 482,00 w tym: 2004: 237,00 2005: 309,00 2006: 979,00 2007: 999,00 2008: 1 009,00 2009: 1064,00 2010: 1 387,00 2011: 1 226,00 2012: 1 272,00	środki własne	środki własne	**zadanie realizowane w sposób ciągły**
15.	Przekazanie części osadów ściekowych do kompostowania	2007-2015	500	Regionalne Centrum Gospodarki Wodno – Ściekowej S.A.	-	-	WFOŚiGW, środki własne	-	**zadnie niezrealizowane**
16.[3)]	Prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców	2003-2015	100	Urząd Miasta	2004-2012	138,62	środki własne	GFOŚiGW, budżet miasta	**zadanie realizowane w sposób ciągły**
17.	Przeprowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnej dla małych i średnich przedsiębiorstw działających na terenie Tychów	2004-2007	150	Urząd Miasta			WFOŚiGW, środki własne		**niezrealizowane**

[1)] zadania ujęte w tabeli w poz. 7-9 stanowią składową inwestycji wymienionej w poz. 4 („Kompleksowy zakład przetwarzania MBP z fermentacją suchą poziomą") – ich koszty realizacji wpisują się w koszty zadania 4.

[2)] informacje o wykonaniu zadań pochodzą z ankiety przekazanej w 2009 r. przez realizatora zadania do Urzędu Miejskiego;

[3)] zadanie ujęte w poz. 16 dotyczy zagadnień odnoszących się do szeroko rozumianej ochrony środowiska (w tym także gospodarki odpadami) i jest realizowane w sposób bardzo różnorodny – począwszy od publikacji informacji o tematyce środowiskowej na stronie internetowej urzędu, poprzez druk i kolportaż ulotek, konsultacje społeczne oraz konkursy, różnorodne akcje i imprezy plenerowe; w związku z powyższym dla potrzeb niniejszego opracowania w kolumnie „koszty poniesione" uwzględniono sumaryczne wydatki realizatora zadania (zgodnie z informacjami zamieszczonymi w tabeli 5 (poz. 4);

Z informacji zamieszczonych w tabeli 14. wynika, że spośród 17 zadań zaplanowanych do wykonania w okresie sprawozdawczym w sektorze gospodarki odpadami:
- 3 zadania zostały zrealizowane;
- 4 zadania realizowane są w sposób ciągły;
- 4 zadania znajdują się w trakcie realizacji;
- 5 zadań zostało niezrealizowanych;
- w odniesieniu do 1 zadania brak jest informacji, które pozwoliłyby na ocenę stopnia jego wykonania.

Udokumentowane koszty poniesione w okresie sprawozdawczym na realizację zadań wyniosły 154 370,62 tys. zł, przekraczając tym samym ponad dwukrotnie kwotę planowaną na kompleksowe wykonanie wszystkich przedsięwzięć.

5.2.4 Ochrona przed hałasem

W *Programie ochrony środowiska…* dla sektora: ochrona przed hałasem wyznaczono 4 zadania zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007. Zostały one ujęte w dokumencie wyjściowym w postaci harmonogramu rzeczowo – finansowego. Jako ich realizatorów wskazano:
- Urząd Miasta Tychy – 2 zadania;
- Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad – 2 zadania.

Łączny koszt zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony przed hałasem oszacowano na kwotę 400 000 zł. Jako źródła ich finansowania wskazano:
- środki własne realizatorów (2 zadania);
- WFOŚiGW (1 zadanie);
- PFOŚiGW (1 zadanie).

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zadań wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 15.

Tabela 15 Ochrona przed hałasem

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [tys. PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
1.	Inwentaryzacja źródeł hałasu[1)]	2004	100	Urząd Miasta Tychy	2004-2006 2011-2012	518,83 w tym: 2004: 20,00 2005: 20,00 2006: 19,68 2011-2012: 457,18 2012: 1,96	PFOŚiGW	PFOŚiGW budżet miasta	**zadanie zrealizowane**
2.	Sporządzenie wytycznych do mapy akustycznej miasta	2007	100	Urząd Miasta Tychy	-	-	WFOŚiGW	-	**zadanie niezrealizowane**
3.	Ocena poziomu hałasu wzdłuż dróg krajowych	2004	100	GDDKiA	2011-2012	brak danych	środki własne	brak danych	**zadanie zrealizowane**[2)]
4.	Opracowanie programów zmniejszenia uciążliwości DK1	2005	100	GDDKiA	2004-2012	brak danych	środki własne	brak danych	**zadanie w trakcie realizacji**

1) szczegółowy opis realizacji zadania zwiera tabela 3 pkt 4;

2) Zgodnie z zapisami *Dyrektywy 2002/49/WE z dnia 25.06.2002 r. w sprawie oceny i kontroli poziomu hałasu w środowisku* transponowanej do krajowego systemu prawnego m.in. poprzez ustawę *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 25 poz. 150 z późn. zm.), państwa członkowskie mają obowiązek sporządzania strategicznych map hałasu. W świetle obowiązujących przepisów zarządzający drogą jest zobowiązany do wykonania co pięć lat map akustycznych (art. 179 ust. 1 ww. ustawy) dla dróg, będących w jego zarządzie. Z uwagi na powyższy obowiązek, GDDKiA zleciła *Sporządzenie map akustycznych dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów– 9 zadań - o łącznej długości 7709,814 km*. Zadanie to zostało zrealizowane w latach 2011 – 2012. W opracowaniu został przedstawiony stan akustyczny środowiska w otoczeniu dróg krajowych w formie opisowej jak i w postaci wielowarstwowej mapy tematycznej. Mapą akustyczną objęty został teren pasa drogowego wraz z obszarami o szerokości 2 x 800 m położony po obydwu stronach odcinków dróg objętych mapowaniem. Na terenie Tychów przedmiotowe opracowanie obejmuje swoim zasięgiem drogę S1 na odcinku Kosztowy – Tychy oraz drogę krajową nr 44 na odcinku Tychy – Bieruń Stary.

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w tabeli 15., spośród 4 zadań związanych z ochroną przed hałasem 2 zadania zostały zrealizowane (*inwentaryzacja źródeł hałasu* i *ocena poziomu hałasu wzdłuż dróg krajowych*), 1 zadanie znajduje się w trakcie realizacji (*opracowywanie programów zmniejszania uciążliwości DK1*) i 1 zadanie – dotyczące opracowania wytycznych do mapy akustycznej - nie zostało zrealizowanie.

Udokumentowane wydatki na realizację zadań wyniosły 518,83 tys. zł, przy czym realnie kwota ta odpowiada kosztom poniesionym na wykonanie zadania ujętego w poz. 1 tabeli 15 (*inwentaryzacja źródeł hałasu).*

5.2.5 Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym

W *Programie ochrony środowiska dla miasta Tychy* w sektorze: ochrona przed promieniowaniem niejonizującym sformułowano 5 celów krótkoterminowych, wskazując że mogą one zostać zrealizowane do 2007 roku. Nie określono wprost podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, nie wskazano również szacunkowych nakładów finansowych niezbędnych do ich wykonania zauważając, że „*W najbliższych latach nie przewiduje się możliwości ponoszenia większych kosztów na realizację zadań. Koszty przeprowadzania pomiarów emisji promieniowania niejonizującego ujęte są w bieżącej eksploatacji urządzeń.*"

Poniżej, w tabeli 16 przedstawiono cele krótkoterminowe z zakresu ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym wraz z oceną stopnia ich realizacji.

Tabela 16 Cele krótkoterminowe z zakresu ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, które mogą być zrealizowane do 2007 roku

Lp.	Nazwa celu krótkoterminowego	Stan realizacji
1.	Preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego	**cel realizowany w sposób ciągły** poprzez uzgodnienia w trakcie wydawanych decyzji lokalizacyjnych oraz umieszczanie stosowanych zapisów w mpzp;
2.	Przeprowadzenie okresowych badań pól elektromagnetycznych, w celu rozeznania aktualnego ich oddziaływania na środowisko	**cel realizowany w sposób ciągły** w okresie sprawozdawczym, w latach 2004-2012, cel realizowany był przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Na podstawie art. 124 (Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*) oraz Programów Monitoringu Środowiska realizowanych w latach 2004-2012 WIOŚ zobowiązany jest do prowadzenia corocznie aktualizowanego rejestru zawierającego informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem przekroczeń dotyczących terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Na terenie miasta Tychy nie stwierdzono obszarów z przekroczeniem dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.
3.	Opracowywanie przyszłych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zagrożeń promieniowaniem niejonizującym	**cel realizowany w sposób ciągły** poprzez uwzględnianie stosownych zapisów na etapie opracowywania nowych i aktualizowania obowiązujących mpzp
4.	Zwracanie szczególnej uwagi na lokalizację obiektów mieszkalnych, żłobków, przedszkoli, szkół, szpitali itp. w otoczeniu linii i stacji	**cel realizowane w sposób ciągły** przez właścicieli i operatorów linii i stacji elektroenergetycznych (ustawowy obowiązek wykonywania pomiarów pól

Lp.	Nazwa celu krótkoterminowego	Stan realizacji
	elektroenergetycznych o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym	elektromagnetycznych w otoczeniu instalacji bezpośrednio po ich uruchomieniu), Urząd Miejski (wydawanie decyzji lokalizacyjnych) oraz poprzez działania inspekcyjne WIOŚ.
5.	Egzekwowanie od administratorów obiektów radiokomunikacyjnych obowiązku przedłożenia wyników pomiarów kontrolnych pól elektromagnetycznych w środowisku w miejscach dostępnych dla ludności, bezpośrednio po ich oddaniu do eksploatacji, lub w przypadku wprowadzenia zmian technicznych stacji, mających wpływ na środowisko	**cel realizowany w sposób ciągły** – na mocy obowiązujących przepisów (Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r., Nr 25 poz. 150 z późn. zm.) podmioty prowadzące instalację oraz użytkownicy urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne są zobligowani do wykonania pomiarów tych pól bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia i/lub w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia (w sytuacji gdy zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów emitowanych pól elektromagnetycznych); wyniku pomiarów powinny zostać przedłożone właściwym organom (WIOŚ i PWIS);

Analiza informacji zamieszczonych w tabeli 16. pozwala stwierdzić, że cele z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym realizowane są sukcesywnie, w sposób ciągły poprzez organy i jednostki posiadające uprawnienia w tym zakresie.

5.2.6 Ochrona gleb użytkowanych rolniczo

W *Programie ochrony środowiska…* dla sektora: ochrona gleb wyznaczono 4 zadania z zakresu ochrony powierzchni terenu zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007. Zostały one ujęte w dokumencie wyjściowym w postaci harmonogramu rzeczowo – finansowego. Jako ich realizatorów wskazano:

- Urząd Miasta Tychy – 3 zadania;
- właścicieli składowisk odpadów – 1 zadanie.

Łączny koszt zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony gleb (powierzchni terenu) oszacowano na kwotę 550 000 zł. Jako źródła ich finansowania wskazano:

- PFOŚiGW (3 zadania);
- środki własne realizatorów (1 zadanie).

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zadań wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 17.

Tabela 17 Zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi przewidziane do realizacji w latach 2004-2007

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
1.	Wykonanie pomiarów zanieczyszczenia gruntu[1)]	2004-2005	100	Urząd Miasta Tychy	2004	brak danych	PFOŚiGW	brak danych	**zadanie zrealizowane**
2.	Sporządzenie rejestru zanieczyszczeń terenu miasta	2005	150	Urząd Miasta Tychy	2005	-	PFOŚiGW	-	**zadanie zrealizowane**
3.	Zobowiązanie podmiotów gospodarczych gromadzących substancje niebezpieczne do prowadzenia pomiarów zanieczyszczenia gruntów	2004	200	Urząd Miasta Tychy	2004-2012	-	PFOŚiGW	-	**zadanie realizowane w sposób ciągły**
4.	Pomiar zanieczyszczenia gruntu wokół składowisk	2004	100	właściciele składowisk odpadów	-	-	środki własne	-	**zdanie niezrealizowane** (MPGO MASTER)

1) w 2004 r. na zlecenie Urzędu Miasta w Tychach Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Gliwicach przeprowadziła badania w zakresie *„Stanu właściwości agrochemicznych gleb i zanieczyszczeń metalami ciężkimi gruntów na użytkach rolnych miasta Tychy”*

Informacje zamieszczone w tabeli 17 wskazują, że spośród 4 zadań zaplanowanych do realizacji w *Programie…* dla sektora ochrony powierzchni ziemi, 2 zadania zostały zrealizowane (poz. 1 i 2 tabeli 17), 1 zadanie realizowane jest w sposób ciągły (*zobowiązanie podmiotów gospodarczych gromadzących substancje niebezpieczne do prowadzenia pomiarów zanieczyszczenia gruntów* – realizacja tego zadania odbywa się poprzez stosowne zapisy w decyzjach wydawanych na rzecz podmiotów gospodarczych), 1 zadanie nie zostało zrealizowane.

Brak jest informacji w oparciu o które można byłoby oszacować koszty wynikające z realizacji ww. zadań, szczególnie że część z nich wykonywana jest w ramach prac administracyjnych (np. wydawanie decyzji).

5.2.7 Ochrona przyrody

W *Programie ochrony środowiska…* dla sektora: ochrona przyrody wyznaczono 4 zadania zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007. Zostały one ujęte w dokumencie wyjściowym w postaci harmonogramu rzeczowo – finansowego. Jako realizatorów wszystkich zadań wskazano Urząd Miasta Tychy.

Łączny koszt zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony przyrody oszacowano na kwotę 1 250 000 zł. Jako źródła ich finansowania wskazano:

- GFOŚiGW (3 zadania);
- WFOŚiGW oraz PFOŚiGW (1 zadanie).

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zadań wraz z oceną stanu ich realizacji zamieszczono w tabeli 18.

Tabela 18 Zadania z zakresu ochrony przyrody przewidziane do realizacji w latach 2004 - 2007

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Planowany koszt [tys. PLN]	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty poniesione [PLN]	Planowane źródła finansowania	Faktyczne źródła finansowania	Stan realizacji
1.	Przygotowanie dokumentacji pomników przyrody	2004-2005	50	Urząd Miasta Tychy	-	-	GFOŚiGW	-	**zadanie niezrealizowane**
2.	Opracowanie dokumentacji dla ochrony terenów Huty Paprockiej	2006	100	Urząd Miasta Tychy	-	-	GFOŚiGW	-	**zadanie niezrealizowane**[1)]
3.	Zagospodarowanie korytarzy ekologicznych wokół rzeki Gostynki	2005-2007	1 000	Urząd Miasta Tychy		-	WFOŚiGW, GFOŚiGW	-	**zadanie niezrealizowane**
4.	Ustanowienie dwóch użytków ekologicznych w południowej części miasta	2004	100	Urząd Miasta Tychy	2003-2004	-	GFOŚiGW	-	**zadanie zrealizowane**[2)]

[1)] teren Huty Paprockiej został sprzedany w 2010 r., w związku z czym obecnie jedynym podmiotem, który na mocy posiadanego tytułu prawnego ma możliwości inwestowania na terenie Huty Paprockiej, jest właściciel prywatny „Auto – Centrum" M.Z. Kierat Sp. J. z siedzibą w Tychach

[2)] zadanie zostało zrealizowane, przy czym w chwili obecnej oba użytki ekologiczne zostały zniesione: użytek „Mały Lasek" został zniesiony Uchwałą Nr XXI/475/12 Rady Miasta Tychy z dnia 30 sierpnia 2012 r. z powodu utraty wartości przyrodniczych, ze względu na które ustanowiono tę formę ochrony przyrody;

Z informacji zamieszczonych w tabeli 18. wynika, że zaledwie 1 z 4 zaplanowanych do realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody zostało wykonane w okresie sprawozdawczym - wiązało się ono z ustanowieniem dwóch użytków ekologicznych. W chwili obecnej na terenie miasta istnieje tylko 1 użytek ekologiczny, natomiast użytek „Mały Lasek" został zniesiony Uchwałą Nr XXI/475/12 Rady Miasta Tychy z dnia 30 sierpnia 2012 r. z powodu utraty wartości przyrodniczych, ze względu na które ustanowiono tę formę ochrony przyrody.

Pozostałe 3 zadania (poz. 1-3 tabeli 18) nie zostały zrealizowane, przy czym w przypadku zadania ujętego w poz. 2 *(opracowanie dokumentacji dla ochrony terenów Huty Paprockiej)* wynika to z faktu, że tereny Huty Paprockiej stanowią w chwili obecnej własność prywatną, stąd też wskazany w tabeli realizator zadania (Urząd Miasta) nie posiada kompetencji do jego wykonania.

Podsumowanie stopnia realizacji celów i zadań krótkookresowych

Poniżej w tabeli 19 przedstawiono zbiorczą informację na temat stopnia realizacji celów i zadań w poszczególnych sektorach środowiska. Występujące liczby po przecinku związane są z faktem niejednorodnej oceny zadania ujętego w tabeli 8 poz. 5 (zadanie to składa się z 4 zadań cząstkowych – potraktowano je jako części składowe jedności przypisując każdemu z nich wartość 0,25 zadania).

Tabela 19 Stan realizacji celów i zadań krótkoterminowych w okresie sprawozdawczym

GRUPA CELÓW/ ZADAŃ	OGÓLNA LICZBA CELÓW/ ZADAŃ	LICZBA ZADAŃ/ CELÓW				
		ZREALIZOWANYCH	NIEZREALIZOWANYCH	W TRAKCIE REALIZACJI	REALIZOWANYCH W SPOSÓB CIĄGŁY	O KTÓRYCH BRAK INFORMACJI
Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony wód powierzchniowych (tabela 7)	**16**	9	4	1	1	1
Cele krótkoterminowe zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę (tabela 8)	**6**	1	0,5	0,25	4,25	
Zadania krótkoterminowe w zakresie ochrony wód podziemnych (tabela 9)	**3**	2				1
Zadania z zakresu przeciwdziałania powodzi (tabela 10)	**3**	1			2	
Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony powietrza (tabela 11)	**21**	12	8			1
Zadania z zakresu zaopatrzenia w energię w mieście Tychy (tabela 12)	**4**	4				
Zadania w zakresie termorenowacji obiektów (tabela 13)	**26**	16	3			7
Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami (tabela 14)	**17**	3	5	4	4	1
Ochrona przed hałasem (tabela 15)	**4**	2	1	1		
Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym (tabela 16)	**5**				5	
Zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi (tabela 17)	**4**	2	1		1	
Zadania z zakresu ochrony przyrody (tabela 18)	**4**	1	3			
RAZEM	**113**	**53**	**25,5**	**6,25**	**17,25**	**11**

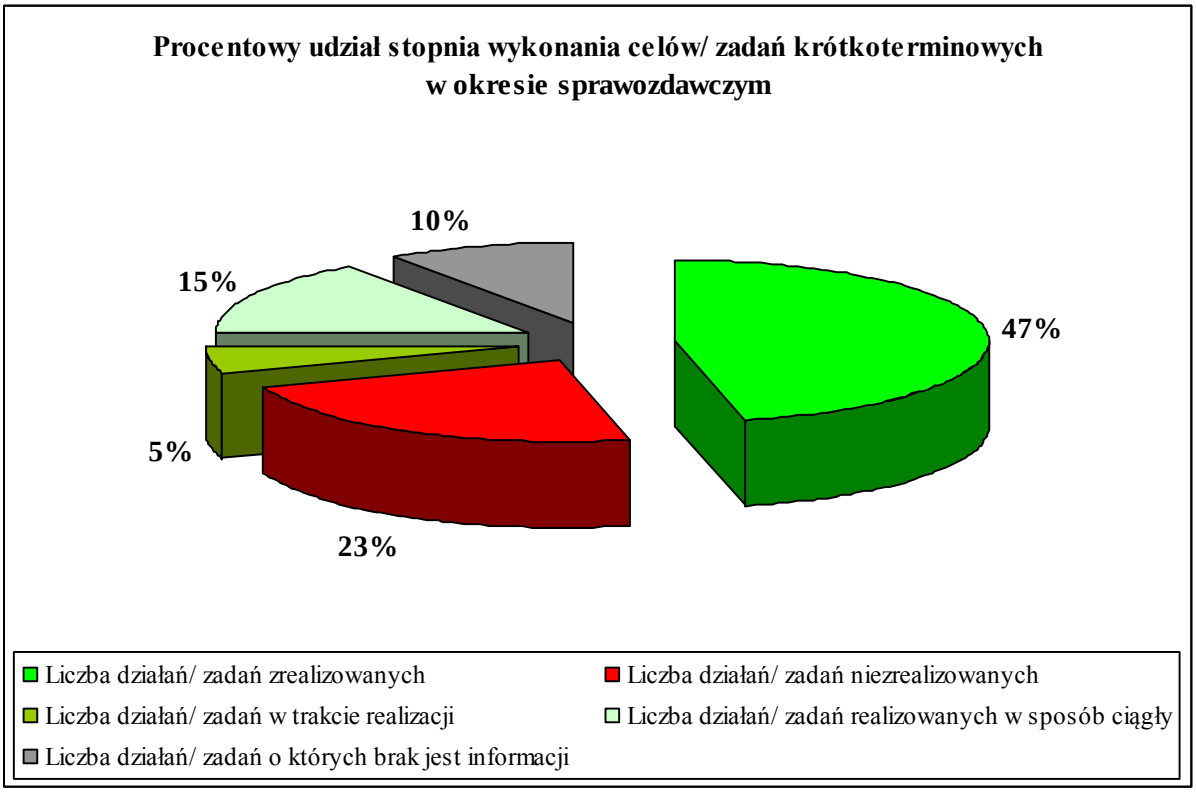
Źródło: opracowanie własne

Z informacji zamieszczonych w powyższej tabeli wynika, że spośród zaplanowanych do realizacji 113 zadań:

- liczba zadań zrealizowanych to 53;
- liczba zadań znajdujących się w trakcie realizacji to 6,25;

- liczba zadań realizowanych w sposób ciągły to 17,25;
- liczba zadań niezrealizowanych to 25,5;
- liczba zadań, w odniesieniu co do których brak jest informacji do oceny stopnia ich realizacji to 11.

Rysunek 2 Procentowy udział stopnia wykonania w okresie sprawozdawczym celów/ zadań krótkoterminowych ujętych w Programie ochrony środowiska dla miasta Tychy



Źródło: opracowanie własne

6. PODSUMOWANIE WRAZ Z WNIOSKAMI

Raport z wykonania w latach 2004 - 2012 Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy został sporządzony na podstawie art. 18 ust. 2 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.). Niniejsze opracowanie jest pierwszym dokumentem przedstawiającym i podsumowującym realizację celów, działań i zadań w zakresie ochrony środowiska podejmowanych na terenie Tychów a określonych w opracowanym w 2003 r. i dotychczas nieaktualizowanym *Programie ochrony środowiska…* Z tego też względu *Raport…* obejmuje swoją tematyką szerokie pod względem czasowym spektrum informacji dotyczących stopnia realizacji konkretnych celów i zadań przypisanych poszczególnym sektorom środowiska.

W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentu wyjściowego stwierdzono, że zapisane w *Programie ochrony środowiska dla miasta Tychy* cele wraz z kierunkami działań zostały sformułowane zgodnie z zapisami *Polityki ekologicznej państwa na lata 2003 - 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010* (obowiązującej w chwili uchwalania *Programu…*) oraz w oparciu o obowiązujące na etapie opracowywania dokumentu uregulowania prawne.

Analizując stan realizacji poszczególnych celów, działań i zadań sformułowanych dla poszczególnych komponentów środowiska stwierdzono, że ich realizacja przebiega stopniowo i w sposób prawidłowy. W *Programie*.... za obszary przyrodnicze o szczególnym znaczeniu priorytetowym, wymagające podjęcia wzmożonych działań proekologicznych uznano: zasoby wodne, powietrze atmosferyczne, hałas oraz gospodarkę odpadami. Tym niemniej nie pominięto także pozostałych sektorów środowiska (ochrona przyrody, ochrona powierzchni ziemi i promieniowanie elektromagnetyczne), uznając je za trwale związany element systemu przyrodniczego, i dla nich także określono cele, działania i zadania, uznając że ich realizacja przyczyni się w sposób kompleksowy do poprawy stanu środowiska na terenie miasta.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że miasto sukcesywnie wywiązuje się z nałożonych obowiązków w zakresie realizacji lub koordynacji zadań w obszarach priorytetowych. Dotyczy to w szczególności działań określonych w obszarze priorytetowym zasobów wodnych, związanych przede wszystkim z rozbudową i modernizacją sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, uporządkowaniem gospodarki ściekowej, modernizacją oczyszczalni ścieków Tychy – Urbanowice, a także z rozbudową i modernizacją sieci wodociągowej (w tym także z wymianą rur azbestowo – cementowych). Zadania te realizowane były w okresie sprawozdawczym w ramach zakończonego w 2010 r. projektu: *„Gospodarka ściekowa w Tychach”*.

Kolejnym obszarem priorytetowym wymienionym w *Programie…* była ochrona powietrza. Do głównych zadań wpływających na poprawę stanu jakości powietrza wykonywanych w okresie sprawozdawczym koordynowanych przez miasto należy zaliczyć ograniczenie niskiej emisji pochodzącej z indywidualnych budynków mieszkalnych – w latach 2002 – 2007 na terenie Tychów realizowany był „*Kompleksowy program obniżania niskiej emisji…”*, w wyniku którego wymieniono 2 200 niskowydajnych kotłów na nowe. Osiągnięty efekt ekologiczny wyraził się sumarycznym zmniejszeniem emisji ze wszystkich źródeł o 86% w stosunku do okresu sprzed realizacji projektu. Wśród pozostałych działań duże znaczenie dla jakości powietrza miały także termomodernizacje budynków mieszkalnych oraz obiektów użyteczności publicznej a także przebudowy i naprawy dróg.

Ostatnie z wymienionych działań stanowiły jednocześnie podstawowy element inwestycji wykonywanych w celu ograniczania hałasu. W okresie sprawozdawczym na terenie Tychów realizowano projekt związany z przebudową drogi krajowej nr 1 i 86 w granicach miasta a także prowadzono prace związane z przebudową wewnątrzmiejskiego układu drogowego. W celu rozpoznania obszarów narażonych na ponadnormatywny hałas w latach 2011 – 2012 opracowano *Mapę Akustyczną Miasta Tychy*.

W sektorze gospodarki odpadami realizowano m.in. przedsięwzięcia związane z rozwojem systemu selektywnego zbierania odpadów. W ramach przedmiotowego zadania w 2004 r., przy Składowisku Odpadów Komunalnych zorganizowany został przez firmę MASTER Sp. z o.o. Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych oraz Punkt Zbiórki Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego. Opracowano także koncepcję *„Budowy Międzygminnego Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Tychach*”. Projekt ten jest obecnie realizowany.

Pomimo że w odniesieniu do większości celów, działań i zadań stopień ich realizacji można ocenić pozytywnie, to jednak w trakcie opracowywania *Raportu…* zidentyfikowano również cele, działania i zadania, które nie zostały zrealizowane. Dla zadań tych należy powtórnie przeprowadzić analizę możliwości ich uwzględniania w *Programie…*, gdyż np. w wyniku zmian uregulowań prawnych, braku środków finansowych lub innych czynników straciły zasadność realizacji.

Należy zwrócić także uwagę na fakt, że niektóre z przedstawionych i realizowanych w *Programie*... zadań znajdują się poza kompetencjami podmiotów wskazanych jako odpowiedzialne za ich wykonanie (np. w związku ze zmianą przepisów prawnych, reorganizacją i przekształceniami własnościowymi w obrębie spółek) lub leżą w kompetencjach kilku podmiotów jednocześnie. Dlatego też również tą część działań i zadań należy zweryfikować.

Weryfikacja ta jest szczególnie istotna, jako że w okresie obowiązywania *Programu…* do polskiego systemu prawnego wprowadzone zostały nowe ustawy, w tym m.in.: ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) i ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* (Dz. U. z 2007 r., Nr 75, poz. 493). Jednocześnie zmianie uległo wiele obowiązujących aktów prawnych oraz opracowano nowe dokumenty strategiczne z zakresu ochrony środowiska lub aktualizacji poddano zapisy dokumentów obowiązujących (np. wojewódzki program ochrony środowiska). Sytuacja taka powoduje konieczność aktualizacji zapisów *Programu…* zarówno w odniesieniu do celów, działań i zadań jak również w kontekście podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań

Kolejnym czynnikiem, poza wymogami prawnymi, który warunkuje konieczność weryfikacji zapisów *Programu…* są zmiany, które odnotowano w jakości poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta w czasie obowiązywania dokumentu.

Na etapie aktualizacji *Programu…* należy również dokonać wyboru wskaźników do oceny jego efektywności. W dotychczasowym dokumencie nie zostały one określone, ograniczając tym samym dostępne narzędzia i sposoby śledzenia postępów we wdrażaniu zapisów *Programu…* i oceny jego skuteczności. Docelowo wskaźniki powinny opierać się na danych publicznie dostępnych i powinny w sposób jednoznaczny przedstawiać stan realizacji założonych w *Programie…* celów i działań.

Reasumując, stopień realizacji zaproponowanych w *Programie...* celów, działań i zadań przebiega prawidłowo wpływając na ogólną poprawę stanu środowiska w mieście. Tym niemniej w celu zapewnienia dalszej skutecznej realizacji przedsięwzięć prośrodowiskowych ujętych w strukturze *Programu…* niezbędne jest zaktualizowanie jego zapisów w zakresie aktualnego stanu poszczególnych komponentów środowiska, uwarunkowań prawnych, planowanych działań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych oraz wskaźników monitoringu.

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

Tabela 1 Realizacja celów długoterminowych w zakresie poprawy stanu czystości zasobów wodnych 10
Tabela 2 Realizacja celów długoterminowych w zakresie poprawy stanu czystości powietrza 23
Tabela 3 Realizacja celów długoterminowych w zakresie zmniejszenia uciążliwości w zakresie hałasu 27
Tabela 4 Realizacja celów długoterminowych w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym 44
Tabela 5 Realizacja celów długoterminowych w zakresie ochrony powierzchni i gospodarki odpadami 47
Tabela 6 Realizacja celów długoterminowych w zakresie ochrony przyrody 58
Tabela 7 Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony wód zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007 64
Tabela 8 Cele krótkoterminowe zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę w latach 2004 – 2007 68
Tabela 9 Zadania krótkoterminowe w zakresie ochrony wód podziemnych przewidziane do realizacji w latach 2004 – 2007 71
Tabela 10 Zadania z zakresu przeciwdziałania powodzi 72
Tabela 11 Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony powietrza zaplanowane do realizacji w latach 2004 – 2007 76
Tabela 12 Zadania z zakresu zaopatrzenia w energię w mieście Tychy w latach 2004 - 2007 81
Tabela 13 Zadania w zakresie termorenowacji obiektów planowane do realizacji w latach 2004 – 2007 83
Tabela 14 Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami zaplanowane do realizacji w latach 2004 - 2007 88
Tabela 15 Ochrona przed hałasem 91
Tabela 16 Cele krótkoterminowe z zakresu ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, które mogą być zrealizowane do 2007 roku 92
Tabela 17 Zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi przewidziane do realizacji w latach 2004-2007 94
Tabela 18 Zadania z zakresu ochrony przyrody przewidziane do realizacji w latach 2004 - 2007 96
Tabela 19 Stan realizacji celów i zadań krótkoterminowych w okresie sprawozdawczym 97

Rysunek 1 Struktura Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy w zakresie celów długoterminowych oraz celów i zadań krótkoterminowych 8
Rysunek 2 Procentowy udział stopnia wykonania w okresie sprawozdawczym celów/ zadań krótkoterminowych ujętych w Programie ochrony środowiska dla miasta Tychy 98